

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

Handelingen

Annales

INTEGRAAL VERSLAG
VAN DE PLENAIRE VERGADERING
VAN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
DE LA SÉANCE PLÉNIÈRE
DU

18-02-2000
namiddag

18-02-2000
après-midi

AGALEV-ECOLO	:	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CVP	:	<i>Christelijke Volkspartij</i>
FN	:	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	:	<i>Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone - Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	:	<i>Parti socialiste</i>
PSC	:	<i>Parti social chrétien</i>
SP	:	<i>Socialistische Partij</i>
VLAAMS BLOK	:	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	:	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	:	<i>Volksunie&ID21</i>

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 50 0000/000 : *Parlementair Document van de 50e zittingsperiode +
het nummer en het volgnummer*
QRVA : *Schriftelijke Vragen en Antwoorden*
HA : *Handelingen (Integraal Verslag)*
BV : *Beknopt Verslag*
PLEN : *Plenumvergadering*
COM : *Commissievergadering*

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 50 0000/000 : *Document parlementaire de la 50e
législature, suivi du n° et du n° consécutif*
QRVA : *Questions et Réponses écrites*
HA : *Annales (Compte Rendu Intégral)*
CRA : *Compte Rendu Analytique*
PLEN : *Séance plénière*
COM : *Réunion de commission*

Officiële publicaties uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : alg.zaken@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : aff.generales@laChambre.be

Inhoud**Vrijdag 18 februari 2000, 14.15 uur****PLEN 043**

BERICHTEN VAN VERHINDERING 5

WETSONTWERPEN EN -VOORSTEL (*VOORTZETTING*) 5

- wetsontwerp tot invoeging van een procedure van onmiddellijke verschijning in het Wetboek van strafvordering (aangelegenheid bedoeld in artikel 78 van de Grondwet) (306/1 tot 7)

wetsontwerp tot invoeging van een procedure van onmiddellijke verschijning in het Wetboek van strafvordering (aangelegenheid bedoeld in artikel 77 van de Grondwet) (307/1 tot 5)

wetsvoorstel van de heer Geert Bourgeois tot invoeging van een snelrechtprocedure in het Wetboek van strafvordering (aangelegenheid bedoeld in artikel 78 van de Grondwet) (40/1 en 2) 5

hervatting van de algemene bespreking 5

Spreekers : Fred Erdman, Tony Van Parys, Bart Lae-remans, Jean-Jacques Viseur, Karel Van Hoorebeke, Marc Verwilghen, minister van Justitie, Geert Bourgeois, Jef Tavernier, voorzitter van de AGALEV-ECOLO-fractie, Hugo Coveliers, voorzitter van de VLD-fractie, Servais Verherstraeten, Martine Dardenne, Marc Van Peel, voorzitter van de CVP-fractie, Thierry Giet, Claude Desmedt, Jo Vandeurzen, Vincent Decroly, André Smets

DELEGATIE VAN "EURO-JURISTES INTERNATIONAL" 37

WETSONTWERPEN EN -VOORSTEL (*VOORTZETTING*) 37

Spreekers : Charles Michel, Vincent Decroly, Jo Vandeurzen, Marc Verwilghen, minister van Justitie, Tony Van Parys, Jean-Jacques Viseur

bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 3 48

bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 3 50

STEMMINGEN 51

- aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp tot invoeging van een procedure van onmiddellijke verschijning in het Wetboek van Strafvordering (306/1 tot 7) 51

- aangehouden amendementen en aangehouden artikel 4 van het wetsontwerp tot wijziging van de rechterlijke organisatie ten gevolge van de invoering van een procedure van onmiddellijke verschijning (nieuw opschrift) (307/1 tot 5) 54

Sommaire**Vendredi 18 février 2000, 14.15 heures****PLEN 043**

EXCUSES 5

PROJETS ET PROPOSITION DE LOI (*CONTINUATION*) 5

- projet de loi insérant une procédure de comparution immédiate dans le Code d'instruction criminelle (matière visée à l'article 78 de la Constitution) (306/1 à 7)

projet de loi insérant une procédure de comparution immédiate dans le Code d'instruction criminelle (matière visée à l'article 77 de la Constitution) (307/1 à 5)

proposition de loi de M. Geert Bourgeois insérant une procédure rapide dans le Code d'instruction criminelle (matière visée à l'article 78 de la Constitution) (40/1 et 2) 5

reprise de la discussion générale 5

Orateurs : Fred Erdman, Tony Van Parys, Bart Lae-remans, Jean-Jacques Viseur, Karel Van Hoorebeke, Marc Verwilghen, ministre de la Justice, Geert Bourgeois, Jef Tavernier, président du groupe AGALEV-ECOLO, Hugo Coveliers, président du groupe VLD, Servais Verherstraeten, Martine Dardenne, Marc Van Peel, président du groupe CVP, Thierry Giet, Claude Desmedt, Jo Vandeurzen, Vincent Decroly, André Smets

DELEGATION D'EURO-JURISTES INTERNATIONAL 37

PROJETS ET PROPOSITION DE LOI (*CONTINUATION*) 37

Orateurs : Charles Michel, Vincent Decroly, Jo Vandeurzen, Marc Verwilghen, ministre de la Justice, Tony Van Parys, Jean-Jacques Viseur

discussion des articles du projet de loi n° 3 48

discussion des articles du projet de loi n° 3 50

VOTES 51

- amendements et articles réservés du projet de loi insérant une procédure de comparution immédiate dans le Code d'instruction criminelle (306/1 à 7) 51

- amendements et article 4 réservés du projet de loi portant modification de l'organisation judiciaire à la suite de l'instauration d'une procédure de comparution immédiate (nouvel intitulé) (307/1 à 5) 54

- geheel van het wetsontwerp tot wijziging van de rechterlijke organisatie ten gevolge van de invoering van een procedure van onmiddellijke verschijning (nieuw opschrift) (307/5)	54	- ensemble du projet de loi portant modification de l'organisation judiciaire à la suite de l'instauration d'une procédure de comparution immédiate (nouvel intitulé) (307/5)	54
- geheel van het wetsontwerp tot invoeging van een procedure van onmiddellijke verschijning in het Wetboek van Strafvordering (306/5)	54	- ensemble du projet de loi insérant une procédure de comparution immédiate dans le Code d'instruction criminelle (306/5)	54
BIJLAGE	59	ANNEXE	59
STEMMINGEN	59	VOTES	59
DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN	59	DÉTAIL DES VOTES NOMINATIFS	59
INTERNE BESLUITEN	65	DÉCISIONS INTERNES	65
COMMISSIES	65	COMMISSIONS	65
SAMENSTELLING	65	COMPOSITION	65
MEDEDELINGEN	66	COMMUNICATIONS	66
COMMISSIES	66	COMMISSIONS	66
VERSLAGEN	66	RAPPORTS	66
SENAAT	66	SÉNAT	66
OVERGEZONDEN WETSONTWERPEN	66	PROJETS DE LOI TRANSMIS	66
AANGENOMEN WETSONTWERP	67	PROJET DE LOI ADOPTÉ	67
REGERING	67	GOUVERNEMENT	67
ALGEMENE UITGAVENBEGROTING 1999	67	BUDGET GENERAL DES DEPENSES 1999	67
ARBITRAGEHOF	67	COUR D'ARBITRAGE	67
BEROEPEN TOT Vernietiging	67	RECOURS EN ANNULATION	67
RESOLUTIES	68	RÉSOLUTIONS	68
EUROPEES PARLEMENT	68	PARLEMENT EUROPEEN	68
DUITSTALIGE GEMEENSCHAPSRAAD	68	CONSEIL DE LA COMMUNAUTE GERMANOPHONE	68

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

VENDREDI 18 FÉVRIER 2000

14.15 heures

PLENAIRE VERGADERING

van

VRIJDAG 18 FEBRUARI 2000

14.15 uur

De vergadering wordt geopend om 14.18 uur door de heer **Herman De Croo**, Kamervoorzitter.

La séance est ouverte à 14.18 heures par M. **Herman De Croo**, président de la Chambre.

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering :

Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance :

Verwilghen.

De **voorzitter** : De vergadering is geopend.

La séance est ouverte.

Een reeks interne besluiten en mededelingen moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij zullen in de bijlage bij de handelingen van deze vergadering opgenomen worden.

Une série de décisions internes et de communications doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises en annexe des annales de cette séance.

Berichten van verhindering**Excusés**

Guy D'haeseleer, Ferdy Willems, wegens ambtsplicht / pour obligation de mandat;

José Canon, Alexandra Colen, Pieter De Crem, Patrick Moriau, wegens ziekte / pour raison de santé;

François-Xavier de Donnée, Yvan Mayeur, buitenslands / à l'étranger.

Wetsontwerpen en -voorstel *(voortzetting)***Projets et proposition de loi** *(continuation)*

Wetsontwerp tot invoeging van een procedure van onmiddellijke verschijning in het Wetboek van strafvordering (aangelegenheid bedoeld in artikel 78 van de Grondwet) (306/1 tot 7)

Wetsontwerp tot invoeging van een procedure van onmiddellijke verschijning in het Wetboek van strafvordering (aangelegenheid bedoeld in artikel 77 van de Grondwet) (307/1 tot 5)

Wetsvoorstel van de heer Geert Bourgeois tot invoeging van een snelrechtprocedure in het Wetboek van strafvordering (aangelegenheid bedoeld in artikel 78 van de Grondwet) (40/1 en 2)

Projet de loi insérant une procédure de comparution immédiate dans le Code d'instruction criminelle (matière visée à l'article 78 de la Constitution) (306/1 à 7)

Projet de loi insérant une procédure de comparution immédiate dans le Code d'instruction criminelle (matière visée à l'article 77 de la Constitution) (307/1 à 5)

Proposition de loi de M. Geert Bourgeois insérant une procédure rapide dans le Code d'instruction criminelle (matière visée à l'article 78 de la Constitution) (40/1 et 2)

Wij hervatten de algemene bespreking.

Nous reprenons la discussion générale.

De heer **Fred Erdman** (SP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik kan het standpunt van de SP-fractie tegenover de wetsontwerpen over het snelrecht in enkele woorden samenvatten, namelijk terughoudend maar verantwoordelijk en tegelijkertijd kritisch, maar constructief.

Fred Erdman

Zoals ik ook in de commissie duidelijk heb gemaakt, is mijn houding tegenover bijzondere procedures in het Wetboek van Strafvordering sedert 1994 niet veranderd. Ik was samen met anderen tegen de formule die de heer Wathelet destijds voorstelde. Ik was trouwens de indier van het basisamendement. Wij hebben dan een andere procedure uitgeschreven, namelijk de verschijning met proces-verbaal.

Ik gebruik de term "terughoudend" omdat een ideale situatie zou zijn dat het gerechtelijk apparaat met de normale middelen en de normale procedures bij machte zou zijn een antwoord te bieden voor de problemen op maatschappelijk, economisch en menselijk vlak zowel ten aanzien van de daders als van de slachtoffers. De term "verantwoordelijk" komt van de vaststelling, na een grondige evaluatie in de rechtbanken waar de procedure met proces-verbaal werd toegepast, dat de procedure die we in 1994 hadden uitgetekend geen antwoord is op de maatschappelijke vraag om te voldoen aan onze internationale verplichtingen, zijnde zaken binnen een redelijke termijn beoordelen.

Gelet op mijn kennis van het "huis van de Justitie" meen ik dat ik het mij mag veroorloven hier onmiddellijk het volgende aan toe te voegen. Iedere vernieuwing die men in het verleden wenste in te voeren, werd geïnterpreteerd als een gelegenheid om meer middelen en meer mensen te vragen. Aan "meer efficiëntie" werd niet altijd gedacht. Het is in die geest, onder meer de geest van Octopus die volgens sommigen dood en begraven is,...

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik was voorzitter van de commissie voor de Justitie en heb aan het Octopus-overleg deelgenomen. Wij hebben dit ontwerp niet uit het Octopus-overleg gestoten. Dat was het initiatief van de uitvoerende macht, van de regering.

Wij hebben herhaaldelijk gezegd dat wij bereid waren van gedachten te wisselen met de Octopus-partners. Ik ben ervan overtuigd dat wij een belangrijke bijdrage hadden kunnen leveren. In het verleden hebben wij trouwens bewezen dat dit een interessante formule is. Wij kunnen het ook niet helpen dat men ons niet bij de besprekingen wou betrekken, dat men geen wetsvoorstel wou indienen en dat men ervoor heeft gekozen om de discussie te voeren op basis van een ontwerp van de regering. Men kan ons niet verwijten dat wij obstructie hebben gevoerd of onze medewerking hebben geweigerd.

De heer **Fred Erdman** (SP) : Het is niet mijn gewoonte iemand iets te verwijten. Dat heb ik ook in dit geval niet gedaan. Ik heb alleen verwezen naar een krantenkop van vandaag die luidt : "Geest van Octopus is dood". Ik wou alleen onderstrepen dat de oprichting van de Hoge Raad wellicht een goede stap was in de geest van de Octopus-

akkoorden omdat de invoering van nieuwe procedures in de toekomst niet onmiddellijk gepaard zal gaan met een lineaire verhoging van de middelen, maar met een beoordeling, een audit, een opvolging. Wij hebben dit effectief samen gedaan. (...)

De vraag van de heer Van Parys moet hij aan iemand anders stellen. Ik heb vanmorgen zijn vleierende woorden gehoord en wil erop wijzen dat het niet mijn naam is die onder het ontwerp staat. Het is inderdaad een feit dat men heeft geopteerd voor de indiening van een ontwerp terwijl men in het verleden voor belangrijke onderwerpen vaak voorstellen heeft ingediend.

In 1994 hebben wij de procedure van verschijning op proces-verbaal ingevoerd met de bedoeling het parket een nieuw instrument te bieden voor de behandeling van bepaalde zaken. Het is sociologisch interessant na te gaan welke wegen het openbaar ministerie vandaag kan bewandelen om strafbare feiten ter beoordeling aan de rechtbank voor te leggen. De eenvoudigste weg bestaat erin de zaak te klasseren. Op een bepaald ogenblik heeft men in een weekend een deel van de achterstand weggewerkt door een groot aantal zaken te klasseren. In het rapport-Franchimont wordt aan het openbaar ministerie gevraagd waarop het zich baseert om een zaak te klasseren. Voorts kan het openbaar ministerie rechtstreeks overgaan tot dagvaarding wanneer het oordeelt dat de zaak volledig is. Het kan eveneens een gerechtelijk onderzoek vragen en een onderzoeksrechter laten aanstellen. Het is echter ook mogelijk een minnelijke schikking uit te schrijven en "door betaling van een geldsom de uitdoving van de openbare vordering bekomen". Een andere mogelijkheid is dat het openbaar ministerie aan strafbemiddeling doet of het vroeger ingevoerde snellere recht toepast, namelijk de verschijning op proces-verbaal.

Met deze nieuwe wet komt er nog een mogelijkheid bij. Sommigen beweren dat Euro 2000 hiertoe de aanleiding vormt. Wellicht heeft deze sportmanifestatie er wel iets mee te maken omdat de volledige verstoring van de competitie door de misdragingen van een aantal personen bij de meesten van ons een levendig beeld oproept. De goedkeuring van deze wet geeft het openbaar ministerie de mogelijkheid om dergelijke feiten aan te pakken. Dit is echter niet de enige reden. Bovendien blijft de reglementering niet beperkt tot deze "voetbal"-steden. Weliswaar worden er op dit ogenblik uitsluitend in deze steden toegevoegde rechters en substituten ingezet die per ambtsgebied van het hof van beroep worden benoemd. Zij zullen gedurende de maand dat het voetbalkampioenschap plaatsvindt, bij voorrang worden ingezet in die steden waar men eventueel met strafbare feiten kan worden geconfronteerd.

Terzelfder tijd moeten wij ook vaststellen dat - men heeft het deze morgen nogal melodramatisch gezegd - de burger vooral kwaad is omdat de daders onmiddellijk op

Fred Erdman

vrije voet worden gezet. Ik behoor niet tot degenen die zouden toelaten dat deze wetgeving als een hefboom wordt gebruikt om de principes van de wet op de voorlopige hechtenis te wijzigen. Ik behoor niet tot degenen die deze wet gaan gebruiken om dit land te bezaaien met nieuwe tuchthuizen, jeugdgevangenissen en dies meer.

De heer **Marc Van Peel** (CVP) : De burgemeester van Antwerpen wel.

De heer **Fred Erdman** (SP) : Ja, maar de burgemeester van Antwerpen is geen jurist en neemt het woord jeugdgevangenis in de mond, wetende dat het eigenlijk om een gesloten afdeling gaat, die trouwens in overleg met de gemeenschappen moet worden uitgebouwd.

Mijnheer Van Peel, ik heb destijds voorgesteld - en collega Van Parys heeft er toen met recht en reden mee ingestemd -, om het beruchte artikel 53 van de Jeugdbeschermingswet te schrappen, dat bepaalt dat er geen jonge mensen in de gevangenissen worden opgesloten, waar ze "gradés" worden, aangestoken door de promiscuïteit met anderen. Mag ik u er even aan herinneren dat mevrouw Demeester ons er heeft van willen overtuigen dat er in de Vlaamse Gemeenschap voldoende gesloten afdelingen waren, waar deze jeugdige delinquenten konden worden opgevangen. Dat is dus niet het geval, laten wij dat eerlijk bekennen.

Ik ben dus niet bereid om dit land te bezaaien met tuchthuizen en gevangenissen - jeugdgevangenissen of andere -, iets waarvoor sommigen deze morgen met melodramatische stem hebben gepleit en waarbij zij er zelfs aan toevoegden dat zij vanaf nu eenieder die strafbare feiten zou plegen die door het Strafwetboek met maximaal drie maanden, of nog minder, worden bestraft, in de gevangenis wilden zien belanden. Ik bedoel u niet, u weet zeer goed naar wie ik nu met de beschuldigende vinger wijs.

Internationale verplichtingen nopen er ons toe rechtszaken binnen een redelijke termijn voor te brengen. Vandaag zien wij hoe eenvoudige rechtszaken - neem van mij aan dat ik met enige kennis van zaken over strafdossiers spreek -, verzeild geraken in de reeks die dagelijks op het parket binnenkomt en die een nummer krijgen, maar zonder enige voorrang worden behandeld, omdat zij inderdaad in de mallemol van de gebruikelijke procedure verzeild geraken. Laten wij voor deze kleine zaken, die irriterend zijn en die niet noodzakelijkerwijze banale overtredingen zijn, want zij kunnen belangrijke gevolgen hebben, op een of andere wijze een middel creëren waarbij zij minstens sneller worden behandeld. Ik spreek nog niet over afgehandeld. Wij waren het daarover eigenlijk volkomen eens. De tendens was aanwezig, ook bij de CVP-fractie, om de behandeling voorzien in dit ontwerp ook in de procedure "verschijning

op proces-verbaal" over te nemen. Op dat ogenblik werd beslist daarvan af te zien wegens de techniciteit van de operatie. U was het ermee eens dat met deze techniciteit diende te worden rekening gehouden.

Bovendien bestond er een uitdrukkelijke verbintenis vanwege de minister, die zijn medewerking had toegezegd. Laten wij dus best afwachten welke vorm deze wet uiteindelijk zal aannemen, waarna een aanpassing, naar mijn oordeel, gemakkelijk kan worden tot stand gebracht.

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het is de eerste keer dat ik de voorzitter van de commissie zelf daarover zo duidelijk hoor beginnen. Hij zegt dat we moeten afwachten en dat de minister zich heeft uitgesproken voor het voorstel om de twee procedures aan elkaar te koppelen. Mijnheer Erdman, wat is uw mening ? Gaat de SP ermee akkoord dat de oude procedure van het snelrecht aan de nieuwe wordt gekoppeld, zodat de nieuwe termijnen ook voor de oude procedure van toepassing zijn ?

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Dit is juist zo ongelooflijk aan het debat. Zowel de minister als de VLD-fractie en de voorzitter van de commissie vinden dat dit eigenlijk de richting is die we zouden moeten inslaan. Degenen die dat in de commissie onmogelijk hebben gemaakt, zijn hier afwezig. Ik wijs naar de banken van de Parti Socialiste.

De **voorzitter** : Mijnheer Van Parys, ter informatie wijs ik erop dat de leden van de PS op dit ogenblik aanwezig zijn op hun fractievergadering.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, dit is onvoorstelbaar. Wij zijn het in dit debat eens over de kern van de zaak, namelijk dat wij het huidige snelrecht hierin zouden moeten kunnen incorporeren. Dat zou eigenlijk de oplossing zijn. Dat was de tendens in de commissie en het wordt hier bevestigd. Er was één fractie die hiertegen bij monde van de heer Giet haar veto heeft gesteld. Die mensen kunnen het zich veroorloven om hier afwezig te blijven tijdens het debat over de kern van de zaak. Dat is de reden waarom wij niet kunnen slagen in onze opzet. Dat is van het goede te veel. Het heeft niet alleen te maken met de houding van de meerderheid tegenover de oppositie maar ook met onverantwoordelijkheid tijdens het parlementair debat. Ik vind het bijzonder jammer dat wij dit niet hebben kunnen klaren in het Octopus-overleg waar wij buitengesloten werden, noch in de commissie. Blijkbaar kan dat nu nog steeds niet.

Mijnheer de voorzitter, vanuit een constructieve houding blijven wij bereid om dit idee in te voeren, zelfs onder de vorm van een wetsvoorstel en ondanks alle obstructies. De minister heeft een aantal technische bemerkingen

Tony Van Parys

gemaakt. Hij onderstreepte dat hij het geen probleem vond om voor een eventueel wetsvoorstel de urgentie te aanvaarden. Het wetsvoorstel is klaar. Ik geef u echter op een blaadje dat zodra wij het wetsvoorstel indienen er één veto zal zijn, namelijk van de Parti Socialiste. De meerderheid zal dan weer op de knieën gaan en het evidente amendement en het evidente wetsvoorstel onmogelijk maken. Het is erg jammer dat wij zo de kans missen om dit wetsontwerp aanzienlijk te verbeteren. Dat geldt voor beide delen, niet alleen voor het repressieve deel. Mijnheer de voorzitter van de commissie, dit amendement laat ons toe om ook voor misdrijven waarop een gevangenisstraf van meer dan een jaar staat een snelrecht toe te passen zonder vrijheidsberoving. Wij beschikken dan over het hele gamma en zijn in staat om overeenkomstig de zwaarwichtigheid van de feiten een snelrecht toe te passen dat beantwoordt aan de noden van de samenleving.

De voorzitter : Mijnheer Van Parys, mag ik u hier onderbreken. U weet dat ik zeer tolerant ben. Ik deel u alleen ter informatie mee dat er momenteel een fractievergadering is.

De heer Fred Erdman (SP) : Voor alle duidelijkheid wil ik zeggen dat de SP geen probleem heeft met de harmonisatie van de termijnen van afhandeling van de bestaande procedure, zijnde de oproeping bij procesverbaal, met de termijnen voorzien in de procedure van onmiddellijke verschijning. Dat is trouwens ook met zoveel woorden door de minister gezegd. Ik wil niet interpreteren wat de heer Giet hierover heeft gezegd; ik wil alleen nogmaals onderstrepen dat het technisch gezien best zou zijn om te zien wat we hier definitief afbakenen om dan zonder meer over te schakelen.

De regering heeft er immers voor geopteerd om deze wetsontwerpen ter goedkeuring aan het parlement voor te leggen.

Ik wil even terugkomen op het tweede onderdeel van mijn inleiding. Mijnheer Van Parys, u was veel te zacht voor mij toen u zei dat ik bijna alle onzorgvuldigheden uit de tekst heb gehaald. Uit ervaring weet u dat een wettekst, die de persoonlijke vrijheid kan belemmeren, zeer grondig moet worden geëvalueerd. U weet ook dat sommigen de evolutie van deze teksten hebben bekritiseerd. Vandaag moeten zij hun kritiek inslikken omdat aan die kritiek grotendeels werd tegemoetgekomen.

Het is eveneens duidelijk dat de uitgangspunten die de basis vormden voor deze wetsontwerpen niet werden gewijzigd. Men heeft deze procedure voorbehouden voor misdrijven die aanleiding kunnen geven tot een aanhouding en een minimumstraf van 1 jaar. Bovendien heeft men zich beperkt tot misdrijven met een maximumstraf

van 10 jaar, verdachten die op heterdaad worden betrapt en indien het parket binnen een maand rond is met de zaak. Dit werd door de Franse magistraten une affaire simple genoemd, een eenvoudige zaak, waarvan alle elementen voorhanden zijn.

Met betrekking tot de teksten wil ik beklemtonen dat men ze grondig moet lezen en toetsen aan wat vandaag reeds bestaat. Ik heb vanmorgen met collega Viseur gedebatteerd over de beroepsmogelijkheid. Tot mijn grote verbazing heb ik moeten vaststellen dat men in de commissie voor de Justitie, die toch wordt geacht de teksten te hebben geanalyseerd, plots ontdekte dat deze procedure niet alleen voorbehouden is voor zij die aangehouden zijn.

In de drie fases die deze procedure in eerste aanleg doorloopt, is er een eerste filter waarbij het openbaar ministerie moet oordelen of deze procedure binnen de wettelijke regels kan worden toegepast. Er wordt geoordeeld op basis van de begrippen strafmaat, heterdaad of voldoende bezwaren. Wat dit laatste element betreft, vinden we niets uit want dit begrip bestaat reeds in het kader van het gerechtelijk onderzoek dat wordt afgesloten voor de raadkamer.

Op dat moment wordt het dossier immers een eerste keer beoordeeld. Als men meent dat er voldoende elementen aanwezig zijn voor deze procedure kan het openbaar ministerie naar de onderzoeksrechter stappen. - Ik leg er de nadruk op dat wij ons nog altijd binnen de eerste 24 uren van de vrijheidsberoving bevinden -. Het openbaar ministerie legt de onderzoeksrechter de elementen voor die de mogelijkheid bieden de verdachte aan te houden. De onderzoeksrechter kan daarover op dat moment trouwens anders oordelen.

M. Jean-Jacques Viseur (PSC) : Monsieur Erdman, en ce qui concerne le premier filtre, vous admettez avec moi que la marge de manoeuvre au niveau de la décision à prendre est quand même faible : si la parole est libre, la plume est forte et il s'agit là d'un acte de réquisition. Le substitut du procureur du Roi peut, sur instruction soit de son procureur du Roi soit dans le cadre de décisions prises par le collège des procureurs généraux, être obligé de spécialiser clairement un certain type d'infraction en vue de la comparution immédiate. Donc ce filtre qu'il exerce n'est pas identique à celui dont dispose la chambre du conseil ou le juge d'instruction, par exemple.

M. Fred Erdman (SP) : Monsieur Viseur, je vous répondrai avec tous les éléments, mais cela risque de nous entraîner dans un cours de procédure pénale. Dans la première phase, même sur instruction, même sur la base des priorités fixées dans les directives sous l'autorité du ministre de la Justice, dans le cadre de certaines infractions, le procureur du Roi qui voudrait suivre cette procédure doit se conformer aux limites légales prévues à l'article 216 quinquies. C'est clair.

Fred Erdman

Deuxièmement, il requiert effectivement un juge d'instruction dans les vingt-quatre heures et citera au fond dans les quatre jours, au plus tard les sept jours; dans les quatre jours, il peut se trouver au fond : à ce moment-là, la parole est libre. En effet, à l'audience, le substitut pourra répliquer que d'après lui, il n'y a pas lieu de continuer sur cette lancée et qu'on doit retourner à la procédure normale, tout comme le juge du fond peut considérer que, l'affaire étant trop complexe, il ne veut pas continuer dans cette voie.

Ne me dites donc pas que nous sommes contrecarrés par les principes généraux.

Ik kom nu terug op de rol van de onderzoeksrechter die, gevat door die vordering, duidelijk drie mogelijkheden heeft. Dat hebben wij herhaaldelijk gezegd en telkens opnieuw toegelicht, en dat staat met zoveel woorden in artikel 216quinquies, paragraaf 1, lid 1. Ik begin het uit het hoofd te kennen : het is niet zo lang, maar wel het essentiële. Heeft men het vergeten, het niet gezien, erover gelezen, gemeend dat het er niet stond ? In ieder geval heeft iedereen blijkbaar over het hoofd gezien dat daar duidelijk staat : "... of iemand die vrijgelaten werd onder voorwaarden".

Mijnheer Van Parys, ik ben het absoluut niet met u eens. De vordering van het openbaar ministerie bestaat erin effectief een mandaat af te leveren. Het staat de onderzoeksrechter vrij om daadwerkelijk in die fase te beslissen iemand vrij te laten. Zoals het hem vrij staat hetzelfde mandaat dat voor hem wordt gevorderd, op te heffen, staat het hem ook vrij om, zo lang de rechtbank de zaak niet ten gronde behandelt, het mandaat om te zetten in een vrijlating onder voorwaarden.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : In principe is het een aantasting van het vrije verkeer van personen.

De heer **Fred Erdman** (SP) : De voorwaarden die de onderzoeksrechter oplegt vormen een brede waaier, u weet dat. Nergens werd dat wettelijk bepaald en de onderzoeksrechter is daarin vrij. Zij zullen wel de garantie moeten bieden dat de betrokkene daadwerkelijk verschijnt op de oproeping die hem dan onmiddellijk nadien is gegeven.

Mijnheer de minister, ik heb nog steeds een andere bezorgdheid. Ik zeg u dat heel eerlijk omdat ik terzake ervaring heb en dit ondanks alle inspanningen die wij hebben geleverd inzake het wetboek en de wet-Franchimont. Ik heb met zeer veel aandacht geluisterd naar de analyse die in de commissie werd gemaakt door advocaat-generaal Liégeois. Ik heb die tekst ook doorgenomen. Er zijn nog altijd duidelijk zaken waar men op een bepaald ogenblik niet aan denkt en die men niet kan opvangen, omdat de praktijk ze aanreikt. Ik denk onder meer aan de toegang tot het dossier voor minderjarigen,

zoals de heer Liégeois zeer terecht in zijn opmerkingen heeft gesteld. Dit zal ons noodzaken verder na te denken. Daarbij wil ik toch nog iets aanvoeren. Et c'est de bonne guerre. Ik neem het u niet kwalijk, of ik zou het u niet kwalijk kunnen nemen. Ik had inderdaad de bezorgdheid te trachten met de commissie een zo goed mogelijke tekst af te leveren, of wij nu akkoord gingen over de draagwijdte of niet. Het is inderdaad zo dat wij met de commissie een hele reeks verbeteringen en verduidelijkingen hebben aangebracht. Ik heb onder meer specifiek de werkzaamheden van het fameuze colloquium van de ULB nog eens overlopen, om na te gaan of wij op de op dat ogenblik geformuleerde opmerkingen op basis van ik weet niet welke tekst, hebben beantwoord of dat minstens hebben geprobeerd. Grotendeels is ons dat gelukt. Ik kon eigenlijk, vooruitlopend op een wijziging van het Reglement, zeker met een tweede lezing instemmen. Misschien is die iets te vroeg gekomen, dat geef ik grif toe, of misschien iets te laat op de dag. Ik denk dat wij in de toekomst en in het vooruitzicht van de wijziging van het Reglement dit bijna als een "plooi" zullen moeten aanvaarden. Het is immers anders niet houdbaar.

Het is misschien wat laat, maar meer dan ooit is het hier nu het gepaste ogenblik om hulde te brengen aan het werk van de rapporteur en in het bijzonder aan de diensten die in bijna onmogelijke omstandigheden hebben moeten proberen wegwijs te geraken uit de opmerkingen die wij hebben gemaakt, de rechtzettingen die wij nog hebben aangebracht en de verwijzingen met pijltjes of anderszins die wij nog hebben moeten aanbrengen op de tekst in tweede lezing.

De **voorzitter** : Mijnheer Erdman, de collega's zullen weten dat het rapport van het reglement, waar wij een 48-uren tijdstip insteken om de legistiek nogmaals na te zien, klaar is en in deze Kamer ter stemming zal zijn voorgelegd. Het is echter de eerste maal dat dit systeem zal kunnen toegepast worden.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Ik onderschrijf de noodzaak van de wijziging van het Reglement. Had men in dit ontwerp een normale behandeling mogelijk gemaakt, dan was zelfs deze procedure van herlezing niet nodig geweest.

Hadden wij dit volgende week donderdag rustig kunnen goedkeuren in de plenaire vergadering, dan hadden wij alle tijd van de wereld gehad om er alle technische correcties uit te halen en het fundamentele debat te voeren over het amendement.

Ik vraag me af waarom wij ons nu niet in commissie zouden terugtrekken, vermits wij akkoord gaan over het amendement ten gronde.

De SP kan ondertussen rustig vergaderen om dit onderling goed te keuren. Dit lijkt mij een ideale situatie om onze meerderheid te laten gelden.

De heer **Fred Erdman** (SP) : Ik zou nu kunnen zeggen dat u op dat ogenblik afstand doet van elke andere termijn die in het Reglement zou voorzien zijn, maar ik zal dit niet doen.

Ik wens het volgende even duidelijk maken. Wanneer we bij de lezing van het verslag zelf vaststelden dat er nog meer correcties zouden kunnen aangebracht worden en ik dan ootmoedig vroeg of eenieder daarmee zou kunnen instemmen, zei men mij dat dit niet ging want dat dit in de vorm van een amendement moet gebeuren. Vanaf het ogenblik dat iemand zich verzette was er geen enkele andere mogelijkheid dan dit in de vorm van een amendement te doen.

Nu stel ik echter vast dat die fractie, die toen niet akkoord ging met mijn suggestie, vandaag zelf dit voorstel doet. Dit is naar mijn gevoel een vreemde benadering, tenzij u het strikt reglementaire spel toepast door toch een amendement in plenaire vergadering te brengen, waartoe ik u immers een mooie voorzet hebt gegeven. Dan hadden we correct met onszelf - ik spreek niet over de houding van de oppositie ten opzichte van de regering - die verbetering, indien ze nodig is, eenparig kunnen aanbrengen.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : We nemen hier toch een loopje met de dingen. Men probeerde eerst het wetsontwerp aan te passen via de memorie van toelichting en via de verslaggeving van de Ministerraad. Dan probeerde men, naar aanleiding van de lezing van het verslag, een amendement in te lassen op de tekst, omdat die incoherent was. Nu gaat men ons verwijten dat wij, naar aanleiding van de bespreking in de openbare vergadering van het wetsontwerp, een amendement indienen om de tekst coherent te maken terwijl men had geprobeerd dit te doen naar aanleiding van de lezing van het verslag. Waar zijn we eigenlijk mee bezig ?

Ik zal eens een artikel publiceren in een juridisch tijdschrift over de wijze waarop de hiërarchie van de normen tot stand komt.

Ten eerste, de lezing van het verslag. Ten tweede, de memorie van toelichting. Ten derde, de verslaggeving van de Ministerraad en dan in ondergeschikte orde de wetsontwerpen en uitvoeringsbesluiten.

Dit is de hiërarchie van de normen zoals ze op dit ogenblik in dit parlement wordt gehanteerd.

De **voorzitter** : Ik ben toegeeflijk geweest wat de interrupties betreft, maar nu moeten wij de heer Erdman laten besluiten.

De heer **Fred Erdman** (SP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in de commissie heb ik namens onze fractie gezegd dat wij bereid zijn om deze nieuwe modaliteit aan het openbaar ministerie te geven,

in zover dat coherent, efficiënt en compatibel zou zijn met de andere procedures die voorhanden zijn. Ik geloof dat wij er grotendeels in geslaagd zijn dat te realiseren. Uiteraard zal de praktijk dat moeten uitwijzen. Als er, in het licht van de diverse modaliteiten die in deze wet voorkomen, terugvalposities worden gegeven aan degenen die deze wet zullen moeten toepassen teneinde te komen tot een normale procedure, en zij daarvoor ook de verantwoordelijkheid zullen opnemen, zal dat uiteraard moeten worden getoetst aan de rechtspraak die zich daarover zal ontwikkelen.

Wat gaat er bijvoorbeeld gebeuren als er een beroep wordt gedaan op het mini-onderzoek, zelfs in de periode van een maand die het openbaar ministerie neemt om de zaak voor te bereiden, en de onderzoeksrechter, die te maken krijgt met dat mini-onderzoek, de zaak naar zich toe trekt en daardoor de door het openbaar ministerie gevolgde weg blokkeert ? Men kan daaraan niet ontsnappen. Zoals wij hebben aangegeven, kan de procedure door een burgerlijke partijstelling niet meer worden geblokkeerd. Daarom hebben wij uitdrukkelijk een door de regering ingediend amendement aangenomen dat zegt dat de burgerlijke partijstelling niet meer ontvankelijk is wanneer de rechtbank bij de zaak betrokken is. Men zou zich in de rechtspraak natuurlijk kunnen afvragen wie daarover gaat oordelen. Wanneer zal men de onontvankelijkheid vaststellen ?

Mijnheer de minister, ten slotte wil ik het even over de verantwoordelijkheden hebben. Ik ga de analyse niet herhalen die collega Talhaoui vanmorgen heeft gemaakt over de ingediende tekst inzake het tot straf kwalificeren van bepaalde maatregelen die nu in het kader van maatregelen van opschorting of probatie worden opgenomen.

Het lijkt mij aangewezen te wachten tot de tekst volledig afgewerkt is om daarna met de nodige ernst de eventuele correcties te doen.

Ik wil het echter wel even hebben over de verantwoordelijkheden terzake, mijnheer de minister. U hebt immers ingezien, tijdens de behandeling van deze ontwerpen, dat er middelen moeten worden vrijgemaakt. Inderdaad, de terzake ingediende amendementen strekken ertoe de wedde van de toegevoegde rechters en de substituten te verhogen. Betrokkenen zullen aldus moeten worden gemotiveerd om die procedure toe te passen en er zal hen moeten worden uitgelegd op welke manier.

In het kader van het overleg met het college van procureurs-generaal en in het kader van het bepalen van de richtlijn die als grondslag zal dienen, met name het vastleggen van de prioriteiten voor de onderscheiden parketten, vroeg ik u ervoor te zorgen dat deze richtlijn zelfs voor het jaarlijks werkverslag van het college zou

Fred Erdman

worden medegedeeld. Zodra de wet voor publicatie klaar is en de richtlijn is bepaald, zou zulks aan de bevoegde commissie moeten worden medegedeeld zodat wij weten in welke richting de wet daadwerkelijk moet worden toegepast.

Op het terrein zal het afhankelijk zijn van degenen aan wie de mogelijkheid wordt geboden, of de bepalingen al dan niet worden toegepast. Bij niet-toepassing ervan zal uitleg moeten worden verstrekt; is dit omwille van een gebrek aan middelen, maar dat zal dan moeten worden nagetrokken.

Vooruitlopend op het effect van de verticalisering van het openbaar ministerie behoort het tot de Hoge Raad om in dat verband een evaluatie te maken. Na een jaar kan men nagaan wat de getroffen maatregelen hebben opgeleverd en in hoeverre aan de magistratuur een efficiënt instrument werd gegeven om de problemen op een sociale manier aan te pakken.

Ik kom tot mijn laatste bedenking. Sommigen menen dat dit wetsvoorstel uitsluitend een repressieve benadering oplegt. Zo liet de heer Viseur tijdens zijn betoog uitschijnen dat de rechters die deze procedure zullen volgen, slechts tot doel hebben de mensen in de gevangenis te stoppen. Anderen vrezen voor een vloedgolf van nieuwe gerechtszaken, maar men mag niet vergeten dat dergelijke dossiers steeds zullen bestaan. Via dit wetsvoorstel zullen dergelijke dossiers, in tegenstelling tot gewone zaken, de volledige procedure echter niet meer moeten doorlopen. Eigenlijk gaat het om het principe van de communicerende vaten, wat de input betreft.

Tevens houdt dit systeem garanties in; sommigen waarschuwden ervoor in de commissie dat het Arbitragehof ons enkele bepalingen kwalijk zou nemen. Immers, voor het eerst wordt er, in geval van aanhouding, een discussie ingebouwd met de onderzoeksrechter, bijgestaan door een advocaat. Dat zou vroeger nooit zijn toegegaan. Van bij het begin worden de slachtoffers hierbij betrokken. We kunnen niet voldoende nagaan in welke mate - en recente ervaringen bevestigen dit - de slachtoffers in het strafprocesrecht als volwaardige partij worden beschouwd.

Mijnheer de minister, sommige feiten leiden tot zware gevolgen voor de slachtoffers. Wij hebben de rechten van de slachtoffers gevrijwaard door nog steeds de mogelijkheid open te laten om geldelijke vergoedingen later op te eisen, zelfs al werden er bij het begin van de zaak provisies uitgekeerd. Laat ons niet vergeten dat er ook nog het fonds voor gewelddaden is dat kan worden aangesproken. Nu moet worden nagedacht op welke wijze dit, meer nog dan in het verleden, kan worden gestimuleerd. Hierover moet echter informatie worden verstrekt. Immers, een wetgever moet niet alleen redigeren, maar moet ook uitleg verstrekken.

Voor de stijging van dit bijzonder fonds, kan men misschien eens aankloppen bij de organisatoren van Euro 2000. Als er hoge prijzen voor toegangskarten worden gevraagd, kan men vragen om een deel van het geld aan een fonds te geven zodat mogelijke slachtoffers van hooligan geweld hun vergoeding zeker zouden trekken.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de Volksunie is steeds een groot voorstander van een snelrecht-procedure geweest omdat we van oordeel zijn dat men over bepaalde feiten, in bepaalde omstandigheden, snel recht moet kunnen spreken.

Het is een mooi beginsel dat recht in alle omstandigheden snel moet kunnen geschieden, maar de huidige realiteit is anders. Zowel in burgerlijke en strafrechtelijke zaken, als in handelszaken en fiscale zaken werkt het gerecht niet altijd even snel. Er is een grote achterstand wegens de overbelasting van de rechtbanken, de hoven van beroep en de onderzoeksrechters. Bovendien is de procedure, vooral in strafzaken, omslachtig, en kan ze aanleiding tot vertragsmanoeuvres geven. In het huidige strafprocesrecht moet de procureur des Konings de onderzoeksrechter inschakelen om een verdachte in afwachting van een proces te kunnen aanhouden. Het gerechtelijk onderzoek is een omslachtige procedure, die minstens enkele weken, zo niet maanden, kan aanslepen. Wanneer de onderzoeksrechter zijn onderzoek afsluit moet de raadkamer, na een tegensprekelijke procedure, controleren of het dossier volledig is en of er geen onregelmatigheden zijn begaan.

Sinds de wet-Franchimont kunnen de betrokken partijen alle rechtsmiddelen aanwenden alvorens de raadkamer tussenbeide komt. Als de onderzoeksrechter inzage in het dossier of bijkomende onderzoeksdaden weigert, kunnen zij zich tot de Kamer van inbeschuldigingstelling wenden. Daarom probeert het parket zoveel mogelijk vrij eenvoudige zaken, zoals een straatroof, rechtstreeks aan de vonnisrechter voor te leggen. Dit heeft als consequentie dat de gearresteerde verdachten onmiddellijk vrijkomen om de omslachtigheid van de procedure in het kader van de voorlopige hechtenis en de inschakeling van een onderzoeksrechter, te vermijden.

Daders van straatcriminaliteit krijgen na hun vrijlating vaak de indruk dat het gerecht niet zwaar tilt aan hun gedrag of dat het gerecht slagkracht mist. Deze schijn van straffeloosheid vergroot de kans op recidivisme. De vrijlating van de verdachte, die meestal pas na maanden voor de rechter moet verschijnen, kan tevens een kettingreactie teweegbrengen die het hele systeem aantast.

Karel Van Hoorebeke

Mijnheer de minister, de politiemensen, die verdachten van kleine criminaliteit hebben gearresteerd, voelen zich vaak in de steek gelaten door het parket. Hierdoor zijn zij steeds minder geneigd om deze feiten op te sporen. Risicobuurtten raken daardoor nog meer in de ban van criminaliteit en onveiligheid.

Nederland heeft een grote tolerantie ten aanzien van criminaliteit en bestraffing ingebouwd. Vandaag komen zij terug op die tolerantie en pleiten ze voor een lik-op-stuk-beleid. Als een persoon iets doet dat moet worden bestraft, gaat men onmiddellijk over tot een bestraffing.

Dit betekent niet dat de bestraffing altijd moet gebeuren met een effectieve gevangenisstraf. Ik steun het standpunt terzake van de heer Erdman. De onmiddellijke verschijning mag er niet toe leiden dat de gevangenen en de jeugdtehuizen nog meer overbevolkt geraken. Integendeel, naast de effectieve gevangenisstraf moeten er voldoende andere vormen van bestraffing kunnen worden toegepast. De VU&ID steunt dit principe. Het kan echter niet langer door de beugel dat het maanden, soms zelfs jaren duurt vooraleer een strafbaar feit effectief bestraft wordt. Ik verwijs naar Nederland dat inzake jeugdcriminaliteit resoluut gekozen heeft voor een lik-op-stuk-beleid dat een maatschappelijk onaanvaardbaar en strafbaar feit onmiddellijk bestraft. Het is, mijns inziens, enorm belangrijk dat ons land dit voorbeeld volgt en over een wettelijk instrumentarium beschikt om op passende wijze te reageren zodat de betrokkene, zijn omgeving en het slachtoffer weten dat een misdrijf niet straffeloos blijft.

De VU&ID is reeds lang voorstander van een snellere en efficiëntere bestrijding via een soort snelrechtprocedure. Het is de verdienste van de heer Bourgeois die naar aanleiding van de gebeurtenissen tijdens het wereldkampioenschap voetbal in Frankrijk en in het vooruitzicht van Euro 2000 reeds in juli 1998 een wetsvoorstel terzake heeft ingediend. Hij heeft het voorstel opnieuw ingediend in deze legislatuur. Een wetgevend initiatief dringt zich op omdat België tot op heden niet beschikt over een snelrechtprocedure die naam waardig.

Op dit ogenblik bestaat de oproeping bij proces-verbaal - artikel 216quater van het Wetboek van Strafvordering -, ingevoerd bij wet van 11 juli 1994. We hebben deze procedure uitvoerig besproken in de commissie. De oproeping bij proces-verbaal vertoont heel wat leemten en geeft in de praktijk weinig aanleiding tot de procedure van versnelde verschijning voor de rechtbank. Wat de leemten betreft, steun ik het standpunt van de heer Van Parys die erop aandringt de wet van 1994 in te passen in dit snelrecht. De minister heeft zich in de commissie correct opgesteld en heeft aanvaard dat een wetsvoorstel terzake prioritaire behandeling zal krijgen. Over dit punt heeft zich in de commissie een discussie ontplooid. De heer Coveliers beweerde dat de minister geen uitspraken inzake prioriteit had gedaan. Een medewerker

van de minister heeft bevestigd dat een dergelijk wetsvoorstel wél snel moet worden behandeld. De commissie is echter op een "njet" van de PS gestoten. Zonder enige motivering weigert de heer Giet een wetsvoorstel terzake prioriteit te geven. Niet de ondraaglijke lichtheid, maar de ondraaglijke leegheid van de PS-banken weegt zwaar op dit parlement en de werking van zijn meerderheid. Ik zal op dit punt later dieper ingaan.

Mijnheer de minister, collega's, ik kom terug op de leemten van de wet van 11 juli 1994. De oproeping kan door de procureur alleen aangewend worden met betrekking tot een persoon die aangehouden is met toepassing van de voorlopige hechteniswet of met betrekking tot een persoon die zich bij hem meldt. De procureur des konings kan de verdachte niet onmiddellijk onder hechtenis voor de rechtbank brengen. Zelfs al verschijnt de verdachte gebodigd op de rechtszitting, dan nog heeft hij het recht verstek te laten gaan waardoor het hele opzet van het snelrecht vervalst. De verschijningstermijn van minimum 10 dagen tot hoogstens 2 maanden na de oproeping is veel te lang. Een snel en adequaat optreden over heel de lijn is immers van belang. Een onmiddellijke bestraffing met de nodige ruchtbaarheid moet een afschrikwekkend effect hebben. Ten slotte is de snelle procedure niet langer van toepassing als men beroep aantekent.

Minister Marc Verwilghen : Mijnheer Van Hoorebeke, dat zijn heel terechte kritieken op tekortkomingen op de snelrechtwet die wij in 1994 hadden. U kon dit echter onmogelijk rechtzetten met amendement 24, het enige amendement dat hierover is ingediend. Het werk dat daarvoor moet gebeuren is omvangrijker dan dat. Dat was trouwens ook de reactie van collega Coveliers in de commissie. Ik kan mij in ieder geval in die aanpassing erkennen.

De heer Karel Van Hoorebeke (VU&ID) : Ik ga volledig akkoord mijnheer de minister. Ik weet dat u in 1994 nog geen minister was, maar het is natuurlijk wel jammer dat men toen een wet goedgekeurd heeft waarvan men snel de gebreken en de leemten heeft vastgesteld. Men moet in het verleden toch de kans gehad hebben om aan de wet passende wijzigingen aan te brengen.

Ik heb geen enkel probleem met uw bemerking. Indien de wet vandaag goedgekeurd wordt, kan er inderdaad heel wat opgevangen worden als de twee wetten geïmplementeerd worden.

De heer Tony Van Parys (CVP) : Ik ben heb met u eens wat dat amendement betreft.

De voorzitter : Mijnheer Van Parys, u bent zeer levendig vandaag.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID) : Collega Van Parys staat inderdaad scherp. Ik wou toch even zeggen dat ook de vorige regering en de vorige ministers de kans hebben gehad om aan deze problematiek iets te doen. Collega Bourgeois heeft collega Van Parys vanmorgen al gewezen op zijn verleden als minister van Justitie. In maart 1999 hebt u naar aanleiding van een interpellatie over de snelrechtprocedure gezegd dat er geen uitbreiding van het wettenarsenaal nodig was. Dat was misschien uw visie. Waarom heeft u echter niet het nodige gedaan om de wet van 1994 aan te passen en te verfijnen, zodanig dat hij kon worden toegepast ?

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Mijnheer Van Hoorebeke, de christen-democraten hebben in 1994 gepoogd om het snelrecht ingang te doen vinden. Het is niet aan de christen-democraten te wijten dat het er toen niet gekomen is.

Daarnaast hebben wij in het Octopusakkoord samen gezegd dat het snelrecht er moest komen. Ik geloof dat wij het er allemaal over eens waren. Het is alleen spijtig dat noch u noch wij de gelegenheid hebben gehad om het samen gestalte te geven in het Octopusoverleg. Ik deel uw mening dat het voldoet aan een absolute noodzakelijkheid.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Ik wil even inpikken op de interessante onderbreking van collega Van Parys. Kan de conclusie zijn dat in 1994 de wet Wathélet geworden is wat hij nu is door het verzet van de PS ? Konden de aanvankelijke bedoelingen van de minister niet worden gehandhaafd ? Is het mogelijk dat toen wij in 1998 om een hervorming vroegen, dit niet kon omwille van de PS ? Zitten we vandaag opnieuw met een aantal blokkeringen door de PS, die erin slaagt om hier in volle afwezigheid op het debat te wegen ?

De **voorzitter** : Mijnheer Van Parys, het is geen debat onder elkaar. U heeft al dikwijls mogen antwoorden.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Sta mij toe te zeggen dat het spijtig genoeg niet alleen omwille van de PS, maar ook omwille van de SP was.

De **voorzitter** : Als we zo in het verleden blijven graven, zijn we vertrokken voor twee dagen.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, voor de geschiedenis is dit debat toch zeer interessant. Wij zullen uiteindelijk de verantwoordelijkheden kunnen leggen waar ze moeten gelegd worden.

Mijnheer Van Parys, in het Octopusakkoord bestond er een consensus tussen de acht partijen over het principe van het snelrecht. Ondanks het feit dat de CVP de gegijzelde was van de PS en de SP, moet u toch de kans gehad hebben om dit akkoord voor het einde van de legislatuur om te zetten in een wettekst.

Natuurlijk, u werd overstelpt met problemen en misschien ook met onderhuidse tegenkantingen van andere partijen. Wij moeten eerlijkheidshalve toch toegeven dat het niet de volledige verantwoordelijkheid is van de huidige minister van Justitie dat dit wetsontwerp inzake snelrecht pas vandaag wordt behandeld. Een van de grote doelstellingen van dit wetsontwerp is klaar te staan voor de uitdagingen van Euro 2000. U maakt mij niet wijs dat deze wet, die nog moet worden goedgekeurd en nog door de Senaat moet worden behandeld, kan worden uitgevoerd tegen Euro 2000. Er resten ons nog slechts drie maanden de tijd en volgens mij zal die wet er veel te laat komen. Dit is evenwel niet uw volle verantwoordelijkheid, mijnheer de minister. Het is ook de verantwoordelijkheid van de vorige regering en van de vorige ministers.

Ik verwijs nog even naar de Franstalige partijen om aan te geven dat dit wetsontwerp zo laat door de Kamer wordt behandeld. Deze regering is aangetreden in juli 1999. Voor zover ik mij goed herinner was dit wetsontwerp klaar in oktober 1999. Het heeft tot begin februari 2000 geduurd vooraleer het in de commissie kon worden besproken. De reden daarvan is te vinden in het feit dat uw meerderheidspartijen niet akkoord gingen met uw ontwerp. Vooral de Franstalige partijen - daarin gesteund door Agalev, een slaafse navolger van Ecolo - hebben het uiteindelijk onmogelijk gemaakt dat dit ontwerp vroeger kon worden behandeld.

De heer Tavernier gaat met deze uitspraak niet akkoord, maar de jongste tijd doet hij niets anders dan de wenkbrauwen fronsen. Sinds uw partij in de meerderheid vertoeft, mijnheer Tavernier, neemt u veel minder het woord dan voorheen. Ik begrijp evenwel dat het niet gemakkelijk is om als fractieleider van een meerderheidspartij in het parlement te moeten functioneren. Wat antwoordt u daarop ?

De **voorzitter** : Mijnheer Van Hoorebeke, u moet de collega's ook niet provoceren. U hebt het woord.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID) : Hij antwoordt zelfs niet meer.

De reden van die late behandeling is te zoeken in het verzet van de Franstalige partijen. Mevrouw Talhaoui heeft het vanmorgen nog in bedekte termen gezegd. Zij heeft het lyrisch omschreven als de houding van de koele minnaar tegenover uw wetsontwerp. Dat betekent een grote terughoudendheid van de Agalev-fractie tegenover uw ontwerp. Dat is de reden waarom u zo laat dit wetsontwerp in de Kamer hebt ingediend.

Mijnheer Tavernier, als de problemen met Euro 2000 niet efficiënt kunnen worden aangepakt, dan is dat uw verantwoordelijkheid en die van de Franstalige partijen.

Karel Van Hoorebeke

Wanneer in deze problematiek over extreem rechts wordt gesproken, dan komen de reacties altijd van de Franstaligen. Zij willen Vlaanderen diaboliseren. Zij zeggen dat Vlaanderen door extreem rechts is aangetast. Wanneer dan een maatregel wordt genomen om dat te verhelpen, zijn het precies die Franstalige partijen die zich ertegen verzetten.

De heer **Jef Tavernier** (AGALEV-ECOLO) : Mijnheer de voorzitter, ik wens nog even te repliceren om te vermijden dat de heer Van Hoorebeke alleen aan mijn wenkbrauwingefrons moet refereren.

Het is belangrijk dat, in om het even welke procedure, men sterkt waakt zowel over de rechten van de slachtoffers als over die van de verdediging.

Een andere belangrijke verbetering die aan het wetsontwerp werd aangebracht naar aanleiding van de bespreking in de commissie, is dat naast het element van de klassieke straffen - zoals oorspronkelijk bepaald -, het instrument van de alternatieve straffen daadwerkelijk werd ingevoegd. Anders belandt men in het repressieve discours, zonder oog te hebben voor de sociale context.

Het is de grote verdienste van de discussie in dit parlement deze passage aan het ontwerp te hebben toegevoegd. De regering heeft zich ertoe geëngageerd om er effectief werk van te maken.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID) : Ik ben het eens met de analyse van de heer Tavernier die stelt dat de commissie degelijk werk heeft geleverd. We hebben dit degelijk werk onder de zeer goede en deskundige leiding van de voorzitter in een periode van 14 dagen afgerond. De meerderheid heeft er echter van oktober tot februari over gedaan om een consensus te bereiken. Als het wetsontwerp in oktober zou zijn ingediend, dan had de commissie het ook in 14 dagen kunnen afhandelen. We zouden dan wel een wet hebben gehad die zeker tegen Euro 2000 van toepassing zou zijn.

Er bestaat nog altijd een belangrijke weerstand, en dan in het bijzonder bij de Franstalige partijen. In een artikel in Le Matin van 17 februari zegt de voorzitter van de Association syndicale des Magistrats : "Ce projet est inutile et dangereux". De heer Erdman heeft gelijk wanneer hij zegt dat de wet op het terrein zal moeten worden waargemaakt. We kunnen vandaag het beste wetsontwerp goedkeuren, maar zolang het niet op het terrein wordt toegepast, gaat het om fictie. Als iemand die 25% van de magistraten vertegenwoordigt, zegt "ce projet est inutile et dangereux", dan vraag ik me af waar het naartoe moet. Ook de stafhouder van de Franstalige balie van Brussel heeft zijn terughoudendheid tegenover dit wetsontwerp kenbaar gemaakt. Hoe mooi deze wet ook mag zijn, op het terrein zal ze niet kunnen worden ten uitvoer gelegd omdat de bereidheid om dit te doen ontbreekt.

Deze wet zal niet van toepassing zijn op het moment dat Euro 2000 van start gaat. Tevens acht de Volksunie het onaanvaardbaar dat de wet enkel wordt toegepast in de steden waar voetbalwedstrijden worden gehouden. Ik begrijp dat de minister alles in het werk stelt om te kunnen optreden, maar het kan niet dat een wet in bepaalde gerechtelijke arrondissementen wel wordt toegepast en in andere niet. Binnenkort kunnen dan wetten worden gemaakt die alleen in bepaalde arrondissementen worden toegepast. Dit leidt tot uitzonderingsprocedures die in onze rechtsstaat onaanvaardbaar zijn.

Deze wet komt dus duidelijk te laat. Een wet inzake snelrecht is nochtans noodzakelijk. Dit geldt echter niet alleen met het oog op Euro 2000, maar ook om het voetbalhooliganisme en de straatcriminaliteit aan te pakken. Vooral deze straatcriminaliteit leidt immers tot grote onvrede bij de bevolking. Wie op straat in zijn fysieke integriteit wordt aangetast, heeft een traumatische ervaring. Het kan gaan om een dame wiens handtas wordt gestolen of een man die op straat door een bende wordt beroofd.

De heer **Fred Erdman** (SP) : Mijnheer de voorzitter, teneinde alle misverstanden te vermijden heb ik de minister gevraagd aan het verslag een lijst toe te voegen van de misdrijven die niet in aanmerking komen voor de toepassing van deze wet. De twee voorbeelden die de heer Van Hoorebeke zojuist heeft aangehaald en die inderdaad traumatisch kunnen zijn, vallen onder het toepassingsveld van de nieuwe wet.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID) : Misschien heb ik mij slecht uitgedrukt. Mijn punt is dat deze wet niet alleen belangrijk is met het oog op Euro 2000, maar ook met het oog op de aanpak van dergelijke vormen van straatcriminaliteit.

Het zijn juist die zaken die bij de bevolking ergernis en onvrede veroorzaken. Er moet zo snel mogelijk iets worden gedaan om dat gevoel van onveiligheid, dat vaak niet meer in verhouding is met de realiteit, weg te nemen. De mensen willen opnieuw rustig door de straten kunnen wandelen, ook 's avonds. Ze willen weer rustig kunnen praten, zonder bang te zijn dat hen iets zal overkomen.

Dat betekent geenszins dat er minder aandacht moet gaan naar de grote criminaliteit. Ik ben het niet eens met de interpretatie van sommigen dat wij gaan naar een justitie met twee snelheden, waarbij de kleine delinquent of de kansarme via het snelrecht zal worden aangepakt en de grote, de witteboordencrimineel, buiten schot zal blijven. De fiscale fraude, de zware financiële misdrijven, de hormonen- en drugsmafia zullen nog wel hard worden aangepakt. Dat moet echter mogelijk zijn samen met een gerichte aanpak van de straatcriminaliteit. We mogen toch ook niet vergeten dat de zware criminaliteit zwaardere onderzoeken vereist, wat meer tijd en midde-

Karel Van Hoorebeke

len vraagt zodat een snelle berechting niet altijd mogelijk is. Wanneer een snelle berechting op de kleine criminaliteit kan worden toegepast, komt er meer tijd vrij voor de onderzoekers en parketten zodat de zware criminaliteit intensiever kan worden aangepakt.

De burgers aanvaarden niet langer dat ze bij een voetbalwedstrijd met hooliganisme worden geconfronteerd, zij het dan vanwege een kleine groep, of dat ze hun auto na de wedstrijd beschadigd terugvinden. Wanneer we bovendien berekenen hoeveel dergelijke wedstrijden kosten, wordt het nog duidelijker dat er dringend moet worden opgetreden.

Wij staan dus wel achter de principes van het wetsontwerp, maar zijn het niet eens over de wijze waarop het tot stand is gekomen. Een aantal bepalingen uit het ontwerp beletten ons dit wetsontwerp goed te keuren. Dat spijt ons ten zeerste, want het had anders kunnen zijn. Dit is een onvolmaakt werkstuk dat nog heel wat verfijning vraagt.

We hebben twijfels en niet, mijnheer Tavernier, bij een mogelijke schending van de rechten van de verdediging. Het is al te gemakkelijk om daarmee te schermen. Beroepshalve was ik altijd nauw betrokken bij de bescherming van de rechten van de verdediging. Die worden echter niet gevrijwaard door de termijn die men heeft om een dossier in te kijken of door een zekere tijd toe te staan. Hoeveel advocaten slagen er niet in om op enkele uren tijd een dossier in te kijken of om 's avonds nog naar de gevangenis te rijden om hun cliënt nog te zien. Ik heb de terughoudendheid van de balie op dat vlak nooit begrepen, tenzij een zekere professionele luiheid hen ertoe heeft aangezet te beweren dat een snelrechtprocedure de rechten van de verdediging zou schaden.

Dit heeft er niets mee te maken. Het moet mogelijk zijn een optimale snelrechtprocedure uit te werken die een optimale bescherming van de rechten van de verdediging toelaat.

De Franse procureur, de heer Roussel, verklaarde in de commissie voor de Justitie dat de snelrechtprocedure soms voordeliger is voor de beklagde dan de gewone procedure. Bij de snelrechtprocedure wordt er automatisch een advocaat toegewezen en worden de kleine delinquenten eigenlijk beter beschermd dan bij een gewone correctionele procedure. Ik kan de heer Tavernier mededelen dat ik het er volledig mee eens ben dat de rechten van de verdediging moeten worden geëerbiedigd. Ik raad hem aan deze wet te toetsen aan de praktijk.

Ten slotte wil ik een fundamentele kritiek formuleren, die ons belet dit wetsontwerp goed te keuren. Deze kritiek heeft betrekking op de toepasbaarheid van het ontwerp.

De ondergrens van de strafmaat werd vastgesteld op een jaar. Dit is veel te hoog. Wij hebben uitvoerig gedebatteerd over de grens van de strafmaat voor de toepassing van de wet op de voorlopige hechtenis.

Ik zal enkele concrete gevallen aanhalen die niet onder de toepassing van deze wet vallen. De artikelen 392 en 398, eerste lid van het Strafwetboek bepalen dat voor opzettelijke slagen slechts een maximale gevangenisstraf van zes maanden kan worden opgelegd. Een vechtpartij, waarbij men snel moet kunnen ingrijpen en waarbij er geen ongeschiktheid is, kan niet worden bestraft via de snelrechtprocedure. Artikel 545 van het Strafwetboek heeft betrekking op de vernieling van afsluitingen. Hooligans die op een voetbalveld een afsluiting vernielen, worden bestraft met een gevangenisstraf van maximum zes maanden. Tenzij men de feiten op een andere manier kan kwalificeren, kan hierop het snelrecht niet worden toegepast.

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, het voorbeeld dat de heer Van Hoorebeke aanhaalt, is niet correct. De vernieling van constructies in een stadion waarbij een duidelijk opzet kan worden aangetoond, valt hoe dan ook onder de procedure van de onmiddellijke verschijning. Feiten die niet als vandalisme kunnen worden gekwalificeerd, zijn "beschadigingen door onvoorzichtigheid, door onhandigheid zonder geweldpleging, door onoplettendheid gepleegd".

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID) : Ik wil alleen maar zeggen dat er altijd een bijkomende kwalificatie nodig is om de toepasbaarheid van de snelrechtprocedure aan te tonen. Dit leidt onvermijdelijk tot een overkwalificatie van feiten in de dagvaarding.

Artikel 559, eerste lid van het Strafwetboek behandelt de beschadiging van roerende eigendommen. Dergelijke misdrijven geven aanleiding tot heel wat onvrede. De beschadiging van een voertuig wordt bestraft met een geldboete van 10 tot 20 frank en kan dus niet via de procedure van het snelrecht worden geregeld. Nochtans geven deze zaken wel degelijk aanleiding tot wrevel.

Een tweede fundamentele kritiek is dat de minister niet over voldoende middelen beschikt. De heer Erdman heeft hierop eveneens gewezen, al heeft hij de zaak op een veeleer positieve manier benaderd. Het is duidelijk dat er meer personeel moet komen in de griffies en dat de griffies van de gevangenen beter moeten functioneren. Zij moeten eventueel een nachtdienst organiseren. Bovendien moet men ervoor zorgen dat de advocaten met hun cliënten kunnen overleggen, desnoods in het gerechtsgebouw, op het ogenblik dat zij voor de onderzoeksrechter moeten verschijnen om te worden aangehouden.

Karel Van Hoorebeke

Mijnheer Erdman, er zijn thans nog vele vacatures binnen het normale kader niet ingevuld. Nu spreekt men al van toegevoegde rechters en de nood aan meer rechters voor de snelrechtprocedure. Op termijn zult u dat misschien allemaal kunnen waarmaken maar het zal veel te lang duren voor deze wet wordt omgezet. Ook tijdens de vorige legislatuur hebben wij er steeds voor gepleit om een dergelijke belangrijke wet bij de bespreking tegelijkertijd aan nodige middelen te toetsen. Dat doet men ook in Nederland.

Mijnheer de minister, een aantal vragen blijven onbeantwoord. Wat zult u doen in verband met sociale onlusten? Geeft u er vandaag uitsluitel over of dit er al dan niet op van toepassing is? Zal dat geen aanleiding geven tot misbruiken en het omzeilen van uw wet? Hoe staat het met de beslissing van de Ministerraad waarover de heer Van Parys het had? Daarover moet duidelijkheid komen. U hebt gezegd dat de wet de wet is en dat ze zal worden toegepast. Het is duidelijk dat u via het college van procureurs-generaal uiteindelijk de beslissing van de Ministerraad zult kunnen uitvoeren door een richtlijn uit te vaardigen die afwijkt van de toepasselijkheid van de wet.

De wijze waarop dit wetsontwerp is totstandgekomen, het laattijdig indienen en de onzekerheid omtrent de uitvoerbaarheid en de toepasselijkheid ervan laten ons vandaag niet toe om dit wetsontwerp goed te keuren. Ik zeg u dat wij dat met pijn in het hart hebben besloten. Wij zijn een heel eind met u meegegaan. De laatste tocht was echter te zwaar en te veel. Het had anders gekund. Er is behoefte aan een wet inzake snelrecht. Het werkstuk dat ons vandaag wordt voorgelegd is echter onvolmaakt, het is een onvoltooide symfonie.

Mijnheer de voorzitter, onder deze omstandigheden zullen wij het wetsontwerp niet goedkeuren.

De **voorzitter** : Collega's, de heer Coveliers, die nu het woord vraagt, sluit bijna het eerste derde van de sprekerslijst voor de algemene bespreking af. Festina lente.

De heer **Hugo Coveliers** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, ik dank u voor de hint die u mij hebt gegeven. Ik meen dat ik niet zo lang zal moeten spreken, dit omwille van de vaststelling dat goede wijn geen krans behoeft. Ik heb immers vastgesteld dat alle sprekers positief staan tegenover dit ontwerp. Niemand zal ertegen stemmen. Dat betekent toch dat het wetsontwerp een zekere verdienste heeft. Sommigen zeggen dat zij koele minnaars zijn en iemand anders zei dat hij een voorzichtige maar constructieve minnaar is. Dat eerste geloof ik graag.

Mijnheer de minister, u hoeft zich daarvan niet te veel aan te trekken. De VLD'ers zijn flamboyante minnaars van dit wetsontwerp. Dit alles is echter geen probleem, als men maar mint. De VLD staat sterk achter dit wetsontwerp

omdat het volgens ons een noodzaak is. Dat hebben wij van bij het begin gezegd. Wij hebben de akkoorden die wij hebben gesloten loyaal uitgevoerd en wij zullen dat ook in de toekomst blijven doen. Dit is een element van het akkoord dat werd gesloten. Ik kan heel goed begrijpen dat de heer Tavernier zijn wenkbrauwen heeft gefronst. Ik heb soms ook een dusdanig amalgaam horen maken van een aantal zaken dat de lust mij bekreep om mijn wenkbrauwen te fronsen. Waarschijnlijk zal dit wel zijn veroorzaakt door het feit dat ik dit slecht heb begrepen. Wat is het probleem wanneer men stelt dat de individuele vrijheid een van de waarden is die het beschermen waard zijn en die de gemeenschap dan ook moet beschermen?

Daar stelt men een probleem met de individuele vrijheid vast - de vorige spreker heeft dit reeds naar voren gebracht -, en het is inderdaad juist dat men zich daarover vragen moet stellen. Wat is nog de waarde van de individuele vrijheid wanneer ik na een bepaald uur niet meer in bepaalde wijken van een stad mag komen, of, wanneer ik telkens als ik wegga, bevreesd ben dat in mijn huis zal worden ingebroken, wanneer ik word beangstigd door de schade die men mij zou kunnen berokkenen? Dan is de individuele vrijheid in gevaar. Men mag dan niet vervallen in een remedie die er zou in bestaan van met een kanon op een mug te schieten, of door bijzonder repressief op te treden zowel schuldigen als onschuldigen te treffen en te zeggen dat die laatsten dan maar pech hebben gehad.

Deze redenering is fout en men moet integendeel proberen om door opsporing, door preventie, maar ook door repressie - en daar ga ik volledig akkoord met wat door mevrouw Talhaoui is gezegd over de alternatieve straffen - en door een verfijning van deze systemen, de bedreigingen van de vrijheid op te vangen.

De verschillende systemen zijn niet zo talrijk. De idee dat wij via het recht alle problemen kunnen oplossen komt neer op een overschatting van het recht. Het recht is daar niet toe in staat en zal daar ook nooit in slagen. Geloven dat de politie alle misdrijven kan opsporen, zonder rekening te houden met andere maatschappelijke fenomenen, is ook een overschatting. De vorige spreker maakte hiervan een amalgaam, toen hij het had over de georganiseerde misdaad. Het is evident dat de georganiseerde misdaad niets te maken heeft met het snelrecht, maar wel met opsporing. De essentie van het probleem van de georganiseerde misdaad is precies dat dit niet met snelrecht is op te lossen, maar integendeel langdurige recherche vereist.

Wat is de functie van het recht? Mijnheer de voorzitter van de commissie van Justitie, ik beloof u dat ik niet teveel over de ethiek van het recht zal spreken, want ik weet dat de auteur die ik wil citeren niet uw lievelingsauteur is. De functie van het recht kan in drie punten worden samengevat.

Hugo Coveliers

Het eerste element bestaat uit het institueren van de vrijheid, wat erop neerkomt dat de mensen van hun vrijheid kunnen genieten, dat zij mens kunnen zijn, want vrijheid is inherent aan het mens-zijn.

Daarna dient deze vrijheid te worden beschermd en ten slotte, niet in tegenspraak hiermee, dient de vrijheid te worden beperkt. De vrijheid moet worden beperkt voor mensen die misbruik maken van hun individuele vrijheid door die van anderen af te nemen of te beperken. Er werd terecht op gewezen dat er nu een probleem bestaat, want de individuele vrijheid komt in het gedrang. Het snelrecht alleen - in het Frans la comparution immédiate, wat vertaald werd in onmiddellijke verschijning, maar ik vind dat de Nederlandse term snelrecht een betere omschrijving is van het begrip -, gaat niet alles kunnen oplossen. De oorzaak voor het invoeren van het snelrecht is natuurlijk dat er geen reactie kwam op feiten die een normovertreding inhielden. Hier rijst dan weer het probleem van de normvervaging, dat op een andere manier zal moeten worden opgelost en waar het snelrecht toe kan bijdragen. Via het snelrecht brengt de gemeenschap de boodschap over dat er normen zijn die moeten worden nageleefd.

Op de tweede plaats komt de opsporing. Het opsporingswerk kan worden verbeterd door de speurders de zekerheid mee te geven dat wanneer er een betrapping op heterdaad is, hieraan binnen een maand na de feiten gevolg wordt gegeven.

Ten slotte is er de repressie. Iemand wordt gevat en het lik-op-stuk-beleid, zoals het terecht door collega Van Hoorebeke werd omschreven, treedt in werking. Het lik-op-stuk-beleid houdt in dat, wanneer iemand een norm overtreedt en de overtreiding is zo manifest dat de dader op heterdaad wordt betrapt - dat met andere woorden heel de gemeenschap kan vaststellen wie welke normovertreding heeft begaan -, hierop vrij snel wordt gereageerd. De repressieve actie moet zodanig worden verfijnd dat op de normovertreding onmiddellijk kan worden gereageerd en ook dient de inhoud van de sanctie te worden verfijnd. Ik ga er onmiddellijk mee akkoord dat een repressief optreden niet betekent dat iedereen in de gevangenis wordt gestopt, het betekent wel dat een sanctie wordt getroffen, dat de boodschap "dit kan niet" duidelijk wordt verstaan.

Pas dan moet men zoeken naar de meest geschikte sanctie om tegemoet te komen aan het probleem. Door de eeuwen heen zijn aan de sanctie drie kenmerken toegekend: ten eerste, de straf; ten tweede, de voorbeeldfunctie en, ten derde, de overtreder trachten te overtuigen van het feit dat hij een norm heeft overtreden. Professor Gijsbrecht heeft ooit gezegd dat men iemand in de gevangenis zou moeten kunnen houden tot op het ogenblik dat hij werkelijk overtuigd is van het feit dat hij verkeerd heeft gehandeld. Pas op dat ogenblik zal hij die

foute handeling niet meer herhalen. Dat is trouwens de reden waarom dit wetsontwerp werd ingediend. Volgens mij is dit ook een belangrijke wet die kan helpen bij het wegnemen van het gevoel van onveiligheid.

Er zijn een aantal argumenten geopperd waarop ik toch even wil reageren. Men beweert vaak dat de minimumstraf van 1 jaar een nadeel is van deze wet. Ik wil erop wijzen dat de wetgever aan een feit een bepaalde criminele waarde geeft door de strafmaat die hij erop toepast. Wij hebben van de diensten een lijst gekregen van de feiten. Collega Van Hoorebeke had het bijvoorbeeld over het vernielen van afsluitingen. Ik wil er terzake toch op wijzen dat dit in artikel 545 van het Strafwetboek staat. In datzelfde artikel staat ook, ik citeer: "... het geheel of gedeeltelijk dempen van grachten." Dit lijkt mij nu niet direct een feit waarvoor iemand jarenlang in de gevangenis moet vliegen. Ik ga verder: "... levende of dode hagen afhakken." Ik doe dat nooit omdat ik het niet kan maar ik bewonder de mensen die het wel kunnen. Ook dit lijkt mij niet bepaald van aard om iemand jarenlang in de gevangenis te stoppen. Pas dan heeft men het over het vernielen van afsluitingen.

Mijnheer Van Hoorebeke, wij wisten wel degelijk dat in het Strafwetboek een aantal feiten worden bestraft met een gevangenisstraf van minder dan een jaar. Het gaat hier om een bewuste keuze. Zodra men een keuze maakt moet men ook rekening houden met het eerste deel van het Strafwetboek waarin de verzwarende omstandigheden staan vermeld. Elk feit dat plaatsvindt na valavond wordt als bij nacht beschouwd en dit is een verzwarende omstandigheid. Elk feit dat gebeurt in bendeform - u kent de kwalificatie van bendeforming van het Hof van Cassatie - is een verzwarende omstandigheid. Elk feit dat met geweld wordt gepleegd - het wegnemen of afrukken van een handtas en weglopen - zal onder de procedure van het snelrecht vallen.

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok) : U zegt dat elk feit dat met geweld wordt gepleegd onder de procedure van het snelrecht zal vallen. De gewone slagen en verwondingen, wat toch ook geweld is, vallen daar niet onder.

De heer **Hugo Coveliers** (VLD) : Ik ben blij dat u die opmerking maakt, mijnheer Laeremans, want ik was ze bijna vergeten omdat ik ze banaal vind.

De wetgever heeft in al zijn wijsheid geoordeeld dat aan gewone slagen en verwondingen zonder enige ongeschiktheid - dat betekent ook zonder een schram van enkele weken - weinig aandacht moet worden besteed. Voor dergelijke vergripen wordt slechts een beperkte gevangenisstraf uitgesproken. Zonder blijvende of tijdelijke ongeschiktheid moeten dergelijke voorvallen langs de normale weg worden opgelost. De meeste parketten passen terzake een abolitionistische visie toe wat con-

Hugo Coveliers

creet betekent dat dergelijke zaken meestal met een minnelijke schikking worden geregeld. Ik herhaal, als er geen schade of blijvende invaliditeit is, wordt dit volgens mij terecht niet in aanmerking genomen voor de snelrechtprocedure. Als er sprake is van tijdelijke invaliditeit of zelfs esthetische schade kunnen wel langere gevangenisstraffen worden uitgesproken en dan kan men wel gebruik maken van de snelrechtprocedure.

Immers, men moet dit systeem niet misbruiken. Ik geloof toch dat wij het parket het recht toekennen om de strafzaak namens de gemeenschap in te leiden. Wij geven het parket nu vier mogelijkheden. Fred Erdman heeft daar ook al naar verwezen.

Ten eerste is er het systeem van rechtstreekse daging, dus zonder snelrecht rechtstreeks voor de correctionele rechtbank brengen.

Ten tweede is er het gerechtelijk onderzoek. Daar is het probleem precies dat men een onderzoeksrechter moet vorderen en ondanks wat u in uw amendement zegt, zal die vrij gemakkelijk tot aanhouding overgaan, dikwijls ook om praktische redenen. Na twee of drie maanden wordt de betrokkene vrijgelaten en drie of vier jaar later wordt de zaak ten gronde behandeld. Dat is nefast voor de dader die zich al lang heeft aangepast. Dat is nefast voor het slachtoffer en dat is vooral nefast voor de maatschappij. Hebt u er al eens aan gedacht welk figuur wij slaan doordat assisenzaken zo lang uitlopen, doordat het jaren duurt vooraleer men een assisenzaak voor de rechter brengt? Dat is precies de reden waarom wij het hier over eenvoudige zaken hebben. Wij willen natuurlijk ook de rechten van de verdediging waarborgen. Complexe zaken kunnen zo niet worden behandeld. Het gaat dus om een eenvoudige zaak met betrapting op heterdaad of binnen de maand. Hier moet men rekening houden met de rechtspraak van het Hof van Cassatie. In dat geval zal men de dader zo snel mogelijk, dus binnen zeer korte tijd, voor de rechter brengen. In het licht van al deze elementen ter bescherming van al deze verschillende belangen lijkt het mij goed dat dit zeer snel zou kunnen gebeuren.

Er zijn een aantal belangrijke voorbeelden aangehaald. Nog een belangrijk element is dat wij eindelijk een gerechtelijk onderzoek zullen vermijden als dat niet nodig is. Wij hebben er in de Kamer ooit nog lang over gediscussieerd, maar u weet dat naar mijn aanvoelen het systeem van de onderzoeksrechter aan discussie toe is. Het vorderen van een onderzoeksrechter brengt vaak met zich dat een onderzoek veel trager verloopt. Dit is geen verwijt aan de onderzoeksrechters, maar volgt nu eenmaal uit de manier waarop dit gebeurt. Volgens de tekst zal de onderzoeksrechter nu enkel nog worden gevraagd om eventueel een aanhoudingsmandaat af te leveren of eventueel de vrijheid onder voorwaarden te bepalen. Naar mijn idee is dat de specifieke taak van een

rechter; het is trouwens conform het Europees Verdrag. Daar komt ook die figuur van de rechter in het kader van het onderzoek, vergelijkbaar met de Nederlandse rechter-commissaris en met de juge de l'instruction in Frankrijk, duidelijk tot uiting.

De geuite kritieken heb ik gelezen. Een aantal wetenschapslui hebben daarover zeer degelijke kritieken geschreven. Ik heb natuurlijk een voorkeur voor een van die wetenschapslui, een doctor in het strafrecht, die nogal positief was, met name Bart Desmet die in Panopticon een zeer degelijke commentaar heeft gegeven, met de voor- en nadelen. Hij verwijst ook naar het vroegere ontwerp uit 1993. De kritiek toen luidde dat men de voorzitter van de rechtbank toen vroeg om een aanhoudingsbevel uit te vaardigen terwijl die voorzitter dat niet kon: dat moest de onderzoeksrechter zijn. Verder was het mikpunt van de kritiek - hier verbaast mij nu de kritiek van een deel van de oppositie - de lage drempel voor de voorlopige hechtenis. Toen is er duidelijk kritiek geweest en heeft men het ontwerp gewijzigd omwille van de kritiek op de lage drempel van de voorlopige hechtenis. Wij hebben daarmee rekening gehouden: nu wordt dit duidelijk voorbehouden voor ernstige feiten. Wij willen immers geen net-widening-systeem waarbij het systeem wordt veranderd, gewoon om meer mensen te kunnen bestraffen. De bedoeling is om feiten te voorkomen en om sancties op normovertredingen op te leggen, niet om onbelangrijke feiten aan te pakken. Ik geef het voorbeeld van loutere slagen en verwondingen, als twee mensen op elkaar kloppen zonder dat daar gevolgen aan zijn. Men moet dan niet aan net-widening doen en die mensen daarbij betrekken.

Ik wil toch ook even de heer Desmedt citeren. Hij zegt: "Het snelrecht wordt door velen geassocieerd met een zwakke bewijsvoering en met een draconische bestraffing van kleine criminaliteit. Men kan echter goede redenen aanvoeren om een aparte procedure te organiseren voor eenvoudig bewijsbare dossiers waarbij de vonnisrechter een aanhoudingsbevel uitvaardigt. Snelrecht is een geschikt instrument om de schijn van straffeloosheid te vermijden en om de belangen van de slachtoffers beter in de verf te zetten. Ook voor de verdachte levert het snelrecht voordeel op. Hij moet de spanning van een aanslepend proces niet ondergaan en kan snel ontlastend bewijsmateriaal aanbrengen".

Ik denk dat de kritiek hier ten onrechte geen rekening mee houdt. De kritiek is mijns inziens overdreven wanneer men het heeft over de snelle manier waarop deze zaak door de Kamer zou zijn behandeld. Men mag dat vergelijken met andere teksten die in het verleden behandeld werden. Dit wetsvoorstel werd besproken tijdens 7 vergaderingen van de commissie voor de Justitie die vrij lang duurden en die op een objectieve, correcte manier en snelle manier geleid werden door de voorzitter.

Hugo Coveliers

Mocht de heer Laeremans wat minder zinloze commentaar tijdens die commissievergaderingen geven, dan zou dit probleem niet rijzen. Men kon, in tegenstelling tot andere ontwerpen die door dit parlement werden goedgekeurd, een aantal getuigen horen. Terecht had men ook een tweede lezing. Er kan dus niet worden gezegd dat deze tekst veel te snel door de Kamer werd gejaagd.

Ik sluit af met een opmerking over de zin van het strafrecht. Wij wijzigen niets aan het inhoudelijke strafrecht, noch aan de strafmaat die op bepaalde misdrijven wordt gesteld. Er wordt ook niets nieuws strafbaar gesteld.

De huidige strafwet moet sneller worden toegepast om de beperkte ethische waarde die het strafrecht nog zou kunnen hebben tot uiting te laten komen.

Wanneer u ervan uitgaat dat het Strafrecht een behoeder moet zijn van de samenleving tegen allerlei geweld, dan is het ethisch gehalte van dat Strafrecht zeer beperkt. Vandaar dat we ervoor moeten zorgen dat, als we dat strafrecht toepassen het snel en correct gebeurt met een garantie van de rechten voor iedere deelnemer aan dat strafproces. Daarmee bedoel ik de dader, het slachtoffer en de maatschappij. Deze rechten zijn in dit systeem van snelrecht meer gewaardeerd dan in bepaalde andere vormen van het klassieke strafrecht.

In het kader van de minnaars die u vandaag al hebt bijgewonnen, mijnheer de ministers, zal de VLD dit voorstel steunen en beide teksten goedkeuren.

De heer **Servais Verherstraeten** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, uw wetsontwerp wordt in deze vergadering - en niet alleen in de vergadering van vandaag - niet op groot enthousiasme onthaald. Ook de rechtsleer heeft overigens voorafgaandelijk heel wat kritiek geuit. Bovendien blijkt in deze meerderheid, hoewel het een jonge relatie betreft, de liefde reeds bekoeld te zijn. Prille liefde kan vlug gebroken liefde worden.

Collega's van Agalev-Ecolo, net als u zijn wij voorstander van alternatieve bestraffing, waar mogelijk. Gelukkig waren er de amendementen van collega Giet. Niettemin zal het de facto, volgens deze procedure, zeer moeilijk worden om alternatieve bestraffing toe te passen. Er is wantrouwen, ook binnen de meerderheid, en een roep om evaluatie.

Mijnheer de minister, misschien laat u een kans liggen. Ons enthousiasme omtrent dit ontwerp had immers veel groter kunnen zijn dan het gemiddelde enthousiasme van uw meerderheid. Dit ontwerp heeft evenwel een aantal lacunes. Wij hebben jarenlang gepraat over de rechten en de positie van het slachtoffer. U nam daarin het voortouw. Nu worden we geconfronteerd met verscheidene mogelijkheden inzake het toemeten van straffen door de diversiteit aan kwalificaties, ik verwijs naar de

artikelen 398, 399 en 400 van het Strafwetboek bij opzettelijke slagen en verwondingen. Tijdens de commissiebesprekingen werd gezegd dat dit kan worden opgelost en de burgerlijke belangen kunnen worden gehandhaafd. Nochtans, wanneer een geneesheer-deskundige wordt aangesteld, moet zijn opdracht worden gespecificeerd. Zodra er gekwalificeerd is en de straf toegemeten, zal de opdracht van de geneesheer-deskundige uiteraard worden beperkt en zullen ook de rechten van de burgerlijke partij in het kader van die procedure deels worden beperkt.

Minister **Marc Verwilghen** : In dat geval wordt er geen procedure onmiddellijke verschijning toegepast. Dan geldt de klassieke procedure.

De heer **Servais Verherstraeten** (CVP) : Ik neem daarvan akte. Mijnheer de minister, praktisch gezien zal dat met de huidige kwalificatie ingevolge de artikelen 398 en 400 de enige oplossing zijn. Dat houdt evenwel de facto in dat dit middel, ook bij relatief zwaardere vergrijpen, die eenvoudig en snel opspoorbaar zouden zijn, niet toepasbaar is en bijgevolg ook niet deze procedure.

De heer **Fred Erdman** (SP) : Wij moeten ons eens ernstig beraden over de kwalificaties die wij eigenlijk overnamen uit de vorige eeuw. Sta mij toe dit als volgt te illustreren. Mij ergert het, wanneer een dodelijk slachtoffer valt bij een diefstal van een paar franken, de dader wordt veroordeeld voor diefstal, weliswaar met verzwarende omstandigheid aangezien er een dode viel. Wij hanteren nog steeds kwalificaties daterend uit de 19de eeuw. Ik weet niet meer welke spreker daarnet, met betrekking tot de rechters, naar Marx verwees.

U haalt terecht bepaalde elementen aan die niet worden opgenomen in de wet, maar dat is een probleem van kwalificaties. De huidige moderne wetenschappelijke middelen laten ons bijvoorbeeld toe de gevolgen van slagen en verwondingen te bepalen, terwijl die gevolgen vroeger niet eens merkbaar waren en pathologisch niet konden worden opgevolgd. Volgens mij moeten de kwalificaties zoals zij in onze strafwet worden opgenomen, worden herzien.

De heer **Servais Verherstraeten** (CVP) : Dat kan ik bijtreden, mijnheer Erdman, al ben ik van oordeel dat dergelijke vergrijpen onder de toepassing moesten vallen van dit ontwerp en samen moesten worden behandeld. Immers, nu wordt de kans gemist om bijvoorbeeld de strafomschrijvingen van de artikelen 398 tot en met 400 te wijzigen. Waarom moet een vergrijp strafbaar zijn naargelang de gevolgen ervan ? Volgens mij moet een vergrijp eerder strafbaar zijn op grond van de strafrechtelijke intenties van de dader op het ogenblik van de feiten. Zo kan een kleine onvoorzichtigheid bijvoorbeeld een verkeersongeval veroorzaken met louter blik schade,

Servais Verherstraeten

maar zij kan ook leiden tot een dodelijk ongeval. Terzake moeten de intenties van de dader in aanmerking worden genomen. Dit probleem kan worden opgelost door de strafomschrijving te wijzigen, maar die kans werd gemist.

De tweede gemiste kans is de afstemming van de procedure tot onmiddellijke verschijning op de procedure op het PV van verschijning.

De derde gemiste kans is de optie van de meerderheid om strafbare feiten van meer dan een jaar onder de toepassing van dit wetsvoorstel te doen vallen, terwijl daardoor diverse misdrijven eraan ontsnappen.

Mijnheer de minister, als kritiek op het betoog van de heer Van Parys zei u onder meer dat de weerspanningheid wel onder de toepassing van dit wetsvoorstel zou vallen. Ik moet u tegenspreken, want de gewone weerspanningheid valt niet onder de toepassing ervan. Dat is niet alleen onze mening, maar ook de mening van procureur Dejemepe. Hij omschrijft onder meer artikel 276 waarvoor 8 dagen tot 3 maanden celstraf wordt gegeven, terwijl op artikel 280 tot 1 jaar staat.

Over artikel 280 kan nog worden gediscussieerd, mijnheer Coveliers, maar de gewone weerspanningheid - artikel 276 - valt sowieso niet onder de toepassing, want daarop staat een straf van 8 dagen tot 3 maanden celstraf. Bovendien zijn, in tegenstelling tot wat u daarnet zei, de diverse overtredingen van 4de klasse niet allemaal banaal, mijnheer Coveliers.

Sommige zaken zijn geen banaliteiten en verdienen een antwoord. Het is de ambitie van dit ontwerp om bepaalde vergrijpen snel te kunnen bestraffen.

Minister **Marc Verwilghen** : Ik heb het er moeilijk mee dat men voor deze Kamer komt vertellen dat weerspanningheid niet onder deze wet zou ressorteren. Artikel 271 zegt het volgende : "Weerspanningheid, gepleegd door één enkel persoon, wordt bestraft met straffen van 3 maanden tot 2 jaar." Men moet dus niet komen zeggen dat deze wet er niet onder valt.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : We moeten de dingen zeggen zoals ze zijn. Ik citeer uit de nota Nieuw snelrecht, een risicowet, van 25 januari 2000 van de Brusselse procureur des Konings : "De vraag rijst of deze nieuwe procedure op bepaalde groepsverschijnselen zoals rellen en hooliganisme een passende antwoord geeft. Men mag in elk geval niet uit het oog verliezen dat de straf voor bepaalde misdrijven niet de wettelijke drempel van 1 jaar gevangenisstraf mag overschrijden. Zo zal het zinloos zijn de daders op te roepen voor een onmiddellijke verschijning voor feiten als gewone weerspanningheid, gewone slagen, bedreigingen door gebaren, smaad en beschadigingen op roerend goed omdat de straf op deze misdrijven minder dan 1 jaar is". Als de minister beweert dat weerspanningheid een middel zou zijn om

slagen, die aan mensen van de ordediensten worden toegebracht, met het snelrecht te bestraffen, vergist hij zich volkomen. Opzettelijk toegebrachte slagen en verwondingen zullen niet onder het snelrecht ressorteren, niet wanneer het tussen mensen onderling gebeurt, en ook niet wanneer mensen van ordediensten worden getroffen, behoudens verzwarende omstandigheden. De truc van de weerspanningheid zal niet lukken. Ik citeer de procureur des Konings van Brussel, die terzake waarschijnlijk goed geplaatst is.

De **voorzitter** : Mijnheer Van Parys, ik vermoed dat de procureur des Konings reeds weet waarover wij gaan stemmen. De wet moet nog in beide Kamers worden goedgekeurd.

De heer **Hugo Coveliers** (VLD) : Het zou goed zijn mocht men als referentie een aantal bronnen gebruiken waar iedereen zich kan achter scharen.

De **voorzitter** : We gaan het debat uit de commissie niet herbeginnen.

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, men citeert het artikel 276. De heer Dejemepe wilt er weerspanningheid van maken. Ik wil erop wijzen dat artikel 276 handelt over smaad door woorden, daden en gebaren. Als dat weerspanningheid is volgens de procureur des Konings, moet ik mij daar serieuze bedenkingen bij maken.

De **voorzitter** : Ik vraag mij af wat er in de commissie is gebeurd.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, de minister van Justitie zou toch moeten weten dat artikel 276 betrekking heeft op de weerspanningheid. Ik citeer het basiswerk van Alain Denauw, een auteur die u misschien nader aan het hart ligt. Ik citeer uit de inleiding op het bijzonder strafrecht : "De weerspanningheid kan gepaard gaan met smaad door bedreigingen. Dit is voorzien in artikel 276 van het Strafwetboek". We vinden de weerspanningheid wel degelijk terug in artikel 276, mijnheer de minister. Ik geloof dat wij een duidelijk antwoord op dit probleem moeten geven, zodat er geen onduidelijkheid over kan bestaan. Artikel 276 betreffende de weerspanningheid valt niet onder het snelrecht, evenmin als de opzettelijke slagen en verwondingen. Tijdens Euro 2000 zal men bij slagen, toegebracht aan mensen van de ordediensten, zich hierop kunnen beroepen. Men moet dat goed beseffen.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, de heer Coveliers heeft gezegd dat het niet de bedoeling is dit soort feiten waarop een gevangenisstraf van minder dan 9 jaar staat met het snelrecht te behandelen. De discussie had, mijns inziens, kunnen verme-

Geert Bourgeois

den worden als men wel onder deze grens had willen gaan. Snelrecht moet ertoe dienen om die feiten snel voor de rechtbank te brengen waarvan een betrapting op heterdaad is gebeurd of die bewezen zijn. Het criterium mag niet worden vastgelegd op 1 jaar. Snelrecht zou eveneens moeten kunnen voor vernieling van de roerende goederen of voor eenvoudige slagen. Ik laat de discussie inzake weerspanningheid buiten beschouwing. Ik begrijp niet waarom men dat criterium heeft willen aanhouden en niet heeft willen afstappen van het aanhoudingsbevel en de aanstelling van een onderzoeksrechter. Waar ligt het maatschappelijk verschil? Waarom kan iemand die op heterdaad wordt betrapt op feiten die strafbaar zijn met minder dan 1 jaar - zoals het afrukken van antennes van wagens -, zelfs zonder aanhouding, niet via de onmiddellijke verschijning worden bestraft?

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, men kan veel voorbeelden opsommen. Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat men uit het oog verliest dat de procedure van 1994 niet wordt opgeheven maar van toepassing blijft.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : De procedure van 1994 voorziet niet in een korte behandeling.

De heer **Servais Verherstraeten** (CVP) : Of de CVP tot de meerderheid behoort of tot de oppositie, de christendemocraten hebben het altijd gedaan !

Mijnheer de voorzitter, collega's, dit debat in de plenaire vergadering is niet nutteloos omdat het niet alleen aantoonst dat heel wat misdrijven niet onder het snelrecht zullen vallen, maar ook dat het snelrecht niet zal kunnen worden toegepast bij ernstige vergrijpen.

Het is correct dat de procedure van verschijning op proces-verbaal niet is afgeschaft. De regering heeft het voorliggend ontwerp echter ingediend omdat de procedure van 1994 met uitzondering van Brussel niet behoorlijk functioneert. In de wet van 1994 is er geen sprake van korte termijnen van verschijning en behandeling zoals in het voorliggend ontwerp. Dit heeft te maken met de opties van de huidige meerderheid. Ze moet de gevolgen dragen. Dat is de reden waarom ons enthousiasme, dat groter had kunnen zijn dan dat van de meerderheid, op dit ogenblik onvoldoende is.

Dit ontwerp is een gemiste kans omdat de wetgever goede wetten moet maken die in de praktijk uitvoerbaar zijn. De heer Van Parys heeft reeds gewezen op de problematiek van 1 rechter of 3 rechters. In de commissie heeft de heer Erdman de lont in het kruit geworpen door erop te wijzen dat de eenvoudige truc om drie rechters te vragen op de inleidingszitting volstaat om organisatorische problemen te veroorzaken.

De meerderheid zag dit in - de minister trouwens ook - en heeft terzake een amendement ingediend. Spijtig genoeg heeft de meerderheid op bevel van de PS - en dat is niet het eerste bevel van de laatste dagen - de schouders onder het juk gebogen.

De heer **Hugo Coveliers** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, ik begrijp dit argument niet heel goed. Wij hebben conform wat in het andere systeem gebeurt, gezegd dat men verwijzingen naar drie rechters kan vragen. Er staat echter nergens dat dit drie andere rechters moeten zijn. Men kan één rechter hebben die bijgestaan wordt door twee andere magistraten. Dit is bovendien handig omdat er bij de nieuwe benoemingen een aantal magistraten zijn die overeenkomstig het Wetboek van Strafvordering nog niet alleen kunnen zetelen. Dit is een goede oplossing en ik zie niet in wat het probleem kan zijn.

De heer **Servais Verherstraeten** (CVP) : Collega Coveliers, ik denk dat u het probleem wel kent. U hebt terzake meer dan voldoende ervaring. Als er een kamer georganiseerd wordt met een zitting met één rechter, is het niet eenvoudig om er per zitting twee rechters bij te halen. Op grotere rechtbanken is dit misschien praktischer, maar op kleinere is dit niet a priori evident.

Wat de techniciteit betreft hoorden wij van collega Erdman dat hij betreurt dat wij terzake nog een amendement indienen met betrekking op een problematiek die hij in de commissie al heeft aangehaald. Ik denk dat men ons terzake moeilijk dilatoire motieven kan verwijten. Het waren wij niet die maanden tijd verloren hebben omdat de meerderheid het niet eens raakte. Wij hebben niet gekozen om eerst de nationaliteitswetgeving te behandelen en dan pas dit ontwerp. Waarom kon het niet omgekeerd? U hebt voor dit ontwerp niet de urgentie gevraagd. Als het werkelijk zo dringend was en het op een week aankwam, had u toch de urgentie kunnen vragen.

Ons enthousiasme had ook groter kunnen zijn wanneer voorafgaandelijk aan dit ontwerp de nodige voorzieningen met betrekking tot de middelen waren genomen. Mijnheer de minister, u hebt een antwoord gegeven met betrekking tot de kaders van magistratuur, parket, griffie.

U was echter zo eerlijk te erkennen dat u voor de gevangenisgebouwen middelen zou uittrekken. Wij willen u best geloven en wij willen u daarin steunen. U zegt echter dat u nog overleg moet plegen met de administratie. First things first. Dit overleg had moeten plaatsvinden vóór de regering zich met het ontwerp akkoord verklaarde. Zo had u geweten hoeveel u nodig had en of daarvoor de nodige kredieten waren uitgetrokken.

De intenties van dit ontwerp waren uitstekend. Justitie moet omtrent sommige vormen van criminaliteit zeer snel reageren. Als ze dit niet snel doet, dreigt het gevaar dat

Servais Verherstraeten

het parket de zaak gaat seponeren omdat het te lang geleden is. Dit leidt tot ergernis. Bij bepaalde feiten is er een snelle reactie nodig. Dit ontwerp heeft inderdaad die ambitie.

Snelrecht dient hoe dan ook een uitzonderingsrecht te zijn. We moeten ook de gewone rechtsgang beter laten functioneren zodat de zaken ook daar sneller kunnen worden afgehandeld. Op dit ogenblik zijn we in de laatste fase aan het morrelen.

We hadden voor een stuk omgekeerd moeten werken, namelijk eerst preventie en daarna sneller politiewerk. Dit veronderstelt snellere politiehervormingen en sneller dan de huidige timing van deze meerderheid. Bovendien moeten wij tot een betere algemene rechtsgang komen, zodat dat er geen rechtsachterstand is. Op die manier kan men met gelijke optiemogelijkheden, strafbemiddeling en snelrecht zonder het snelrecht met aanhouding, bepaalde vormen van criminaliteit snel en efficiënt aanpakken. Deze kansen worden voor een deel geraamd, niettegenstaande de goede bedoelingen en ambities van dit ontwerp.

De heer **Fred Erdman** (SP) : Mijnheer de voorzitter, ik wens even een rechtzetting te maken. Pedagogisch gezien, wanneer wij over deze wet spreken, moeten wij toch eindelijk eens afstappen van de terminologie van snel recht. Het is geen snel recht. Mijnheer de minister, het is zelfs geen onmiddellijke verschijning, zoals de titel van dit wetsontwerp aanduidt. Het is een snelle verschijning met een snelle afhandeling, meer niet. Het is geen snel recht, want dat heeft een connotatie alsof men met miskennis van de elementaire procesvoering de zaken zou behandelen. Dat wil ik even beklemtonen.

Mme **Martine Dardenne** (AGALEV-ECOLO) : Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, bien que ce projet de loi ait été amélioré, notamment par la réintroduction de la présence nécessaire d'un juge d'instruction - ce à quoi je tenais beaucoup -, nous ne pouvons pas dire que nous l'apprécions ou que nous l'aimons en quoi que ce soit. Cependant, nous faisons partie d'une majorité et nous faisons aussi de la politique. Nous savons aussi qu'en politique, la pire tentation ou le pire danger est de se faire plaisir. Nous assumerons donc, fût-ce à contre-cœur pour beaucoup d'entre nous, la solidarité gouvernementale et le groupe Ecolo-Agalev votera ce projet.

Cela étant dit, je voudrais souligner encore une fois les dangers et les dérives que peut représenter une justice expéditive, sans respect des droits fondamentaux des personnes. Je rappelle que le respect des droits de la défense est consacré par un des articles de la Convention européenne des droits de l'homme et que la déclaration gouvernementale déclare elle aussi respecter ce droit.

On peut douter, au vu des délais extrêmement courts prévus, que les parties en cause disposent du temps et des facilités nécessaires à la préparation de leur défense. Certes, il existe une demande sociale pour que nous amenions une réponse au sentiment d'impunité et d'insécurité qui se développe en raison des lenteurs de la justice et de l'arriéré judiciaire. Mais faut-il pour autant choisir systématiquement la voie de la surenchère répressive ? Je dis "systématiquement" parce que ce projet est malheureusement à ajouter à d'autres, passés ou à venir.

Pour ce qui concerne le passé, j'ai moi-même siégé au Sénat où, je le rappelle et M. Erdman s'en souvient aussi, nous avons pu, grâce à l'évocation, réécrire certains textes difficiles à accepter. J'ai donc suivi au Sénat le cas du fameux article 342 sur les organisations criminelles qui, au départ d'un texte déposé par M. De Clerck, alors ministre CVP de la Justice, permettait de confondre à peu près toutes les associations, qu'elles soient politiques ou sociales, avec une association de malfaiteurs.

De même, le Sénat s'est penché à nouveau sur le "petit Franchimont". On y a malheureusement, à mon avis, inscrit un amendement de Mme Milquet qui rend effective la notion de proactivité, dépassant dans le genre la procédure de comparution immédiate puisqu'il s'agit de poursuivre quelqu'un sur l'intention qu'il aurait de commettre un délit et non sur les faits.

Cette convergence de textes m'inquiète au plus haut point. Cela m'inquiète d'autant plus quand on sait que certains accords internationaux, comme celui momentanément défunt de l'Accord multilatéral sur les investissements, tendent à vider l'Etat de toute compétence sauf judiciaire ou répressive. En clair, cela veut dire qu'il faut organiser une société où les échanges commerciaux ne subissent aucune contrainte, aucune entrave, au prix d'un nettoyage répressif de la société.

Cela me permet de parler de l'avenir et de dire déjà ici que dans le document "plan de sécurité" que nous avons reçu, on trouve une proposition de même ordre, c'est-à-dire la "judiciarisation" de la petite délinquance, à l'opposé de peines administratives pour la criminalité en col blanc, avec des moyens accrus pour réprimer les exclus de la société et pas de moyens supplémentaires en ce qui concerne la grande criminalité. Monsieur le ministre, permettez-moi de vous dire que ce n'est pas cette société que nous voulons.

Enfin, sous le titre "une administration de la justice plus rapide et plus humaine", l'accord de gouvernement mentionne d'abord l'accessibilité de la justice pour tous; ensuite, l'amélioration du processus pénal; enfin, la lutte contre l'arriéré judiciaire, cela au travers de huit points. Seulement après cela, on parle de "renforcer l'application des procédures accélérées dans le respect des droits de la défense".

Martine Dardenne

Monsieur le ministre, vous inversez l'ordre des priorités prévues dans la déclaration gouvernementale. C'est pour cette raison et aussi parce que la déclaration gouvernementale dit encre, à propos de la comparution rapide, que "dans ce cas, il sera fait un large usage des peines alternatives et éventuellement de mesures sociales en mettant l'accent sur la réparation des dommages causés", que nous avons demandé au gouvernement - et je le remercie d'avoir donné suite à notre demande - de prendre clairement position au sujet des peines alternatives en modifiant leur statut et en leur donnant un caractère autonome, cela via une modification du Code pénal.

M. Jean-Jacques Viseur (PSC) : Madame Dardenne, comment est-il possible d'appliquer des peines alternatives si une enquête sociale n'est pas menée au préalable ? Or, vous avez refusé l'amendement qui imposait qu'une enquête sociale ait lieu. Il ne s'agit pas de se faire ou non plaisir. Il s'agit simplement de respecter le droit.

Mme Martine Dardenne (AGALEV-ECOLO) : Monsieur Viseur, je ne conteste pas ce que vous dites. Dans le contexte immédiat, vous avez raison. Cela dit, la proposition de loi qui sera déposée prévoira ce cas de figure.

Nous ne pouvons que nous réjouir de la signature par tous les chefs de groupe de la majorité d'une proposition de loi à cet effet. Elle sera examinée dans les plus brefs délais. Il y avait en effet nécessité de rétablir l'équilibre entre justice plus rapide et justice plus humaine. En ce sens, nous vous demanderons donc d'ici un an, monsieur le ministre, une évaluation de l'application de la procédure accélérée.

De heer Marc Van Peel (CVP) : Mijnheer de voorzitter, we hebben tijdens het debat vastgesteld, ten eerste, dat de kans dat we de leden van de meerderheid kunnen overhalen om van deze wet een goede wet te maken niet zeer groot is. Ten tweede heeft de voorzitter van de commissie van de Justitie tijdens het eerste uur van de namiddagvergadering een zeer interessant betoog gehouden dat aanleiding heeft gegeven tot een even interessant debat waarin de gevoelige houding van een aantal Franstalige partijen duidelijk naar voren kwam. De grootste betrokkene, de Parti Socialiste, was tijdens dit debat compleet afwezig. Wij hebben dan ook besloten om de sprekers die nog voor de CVP in het debat waren ingeschreven, terug te trekken, op de heer Vandeuren na, die in mijn plaats als laatste het woord zal nemen.

De voorzitter : Deze mededeling wordt ten eerste geapprecieerd.

M. Thierry Giet (PS) : Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, la sécurité de chacun d'entre nous est incontestablement un élément de cohésion

sociale et d'égalité entre tous. C'est également une mission essentielle de l'Etat. C'est aussi une condition essentielle de la confiance des citoyens envers cet Etat et envers les institutions. Qui ne conviendra pas de cela ? C'est pourquoi le Parti socialiste a clairement indiqué que la sécurité était pour lui une priorité et qu'il fallait faire en sorte que l'Etat la garantisse.

Cela dit, une fois cette position théorique affirmée, la question est alors posée de savoir comment on peut garantir cette sécurité. Le projet qui nous est soumis aujourd'hui répond-il à cette aspiration et aux inquiétudes réelles des citoyens quant à cette sécurité, ou insécurité si l'on aborde le problème sous son aspect négatif ?

A la suite, monsieur le ministre, du vote positif exprimé en commission, il convient que je relaye ici des inquiétudes de notre groupe concernant l'application de ce projet et son efficacité future dans le combat contre l'insécurité.

Car, en effet - je le répète et le répéterai encore -, la procédure pénale n'est autre que le droit des honnêtes gens et si dans un Etat démocratique, on prévoit une procédure pénale ainsi que des règles à suivre, c'est effectivement pour tenter d'éviter que des poursuites ou des condamnations soient intentées ou interviennent à tort vis-à-vis de citoyens ainsi que, dans la mesure du possible, les erreurs judiciaires tant il est vrai que la justice n'est jamais représentée que par des hommes et des femmes qui travaillent et donc faillibles.

Par conséquent, toucher aux règles de procédure pénale, c'est toucher aux règles que nous nous donnons nous-mêmes pour tenter de mettre un frein à des poursuites excessives à l'égard des citoyens. Ce sont les règles qui garantissent l'exercice des droits et libertés de chaque individu. Il faut être extrêmement prudent, lorsqu'on souhaite modifier cette procédure pénale, en essayant à chaque fois de trouver cet équilibre indispensable entre, d'une part, le souci de l'efficacité des poursuites policières ou des poursuites pénales et, d'autre part, le respect des droits et libertés de chacun et, plus précisément en matière judiciaire, des droits de la défense.

D'autres pays ont adopté, depuis maintenant longtemps, des procédures de comparution immédiate ou de flagrant délit. C'est le cas en France, aux Pays-Bas et, peut-être sous une autre forme, aux Etats-Unis.

Le bilan que l'on peut dresser de l'application de ces procédures dans ces différents pays est pour le moins mitigé. Cette observation n'émane pas d'auteurs belges mais d'auteurs français et néerlandais, qui précisent qu'on ne peut considérer l'instauration de ces procédures comme ayant eu un effet positif sur la criminalité.

Thierry Giet

Se pose, dès lors, la question de savoir si ce genre de procédure est efficace vis-à-vis de l'insécurité dans la mesure où il est évident, puisque nous nous trouvons en matière judiciaire, que l'infraction est déjà commise. Cela signifie que tous les mécanismes en amont n'ont pas fonctionné. Par ailleurs, des études criminologiques nous montrent que ce n'est pas uniquement la peur de la sanction qui retient les délinquants, mais peut-être et surtout la crainte d'être découvert et arrêté par la police. Cela se situe également en amont de la procédure judiciaire.

Par conséquent - ce constat a également été fait aux Etats-Unis -, une répression accrue ne met pas automatiquement un bâton à la criminalité. J'en veux pour preuve le rapport de la Fondation Eisenhower, que j'ai cité en commission. Je voudrais simplement vous donner lecture d'un communiqué paru dans la presse de l'époque.

Il disait ceci : "La commission avait déjà compris en 1969 qu'une violence profondément ancrée et répandue dans une société inégale et fortement fragmentée ne pouvait pas être endiguée de façon fiable par les seules politiques de criminalisation judiciaire, même les plus extrêmes."

Par conséquent, l'appareil judiciaire et, avant lui, l'appareil policier se doivent bien entendu d'être performants, de pouvoir apporter une réponse à cette criminalité. Mais en même temps, monsieur le ministre - et à travers vous, je m'adresse également au gouvernement -, on ne peut pas perdre de vue les facteurs socio-économiques qui sont essentiellement à la base de la criminalité. Partant, nier la prévention, ne mener aucune politique de prévention, ne pas s'occuper d'une politique de l'emploi, ne pas s'occuper d'une politique de la jeunesse, c'est, à mon sens, occulter les causes fondamentales de la criminalité. Je souhaiterais donc vivement que vous puissiez - vous ou d'autres ministres compétents - mettre en oeuvre également ces passages de la déclaration gouvernementale, que vous connaissez sans doute mieux que moi, qui précisent clairement qu'il y a lieu de s'attaquer aux facteurs socio-économiques de la criminalité.

Sans cela, nous aurons beau voter des lois sur la procédure pénale, aggraver les sanctions pénales ou créer de nouvelles incriminations, nous n'obtiendrons jamais aucun résultat positif dans la lutte contre la criminalité.

A côté des facteurs socio-économiques, il est dit dans l'exposé des motifs qu'il y a également une cause institutionnelle à la criminalité que vous souhaitez toucher par ce projet de loi. Nous sommes évidemment tous conscients, notamment depuis la dernière législature, que les appareils judiciaire et policier sont sans doute le

parent pauvre de l'administration fédérale. Déjà sous l'ancienne législature, des efforts ont été consentis pour redorer le blason de ces derniers. Mais encore une fois, soyons bien conscients que s'il y a actuellement un important arriéré judiciaire en matière pénale, je me refuse à considérer qu'il s'agit d'une volonté des magistrats de ne pas traiter des dossiers. Je me refuse également à considérer que c'est une volonté des magistrats - assis ou debout, peu importe - de ne pas faire exécuter les courtes peines d'emprisonnement. Il s'agit tout simplement d'un problème de surpopulation carcérale. Et si l'on n'exécute pas les petites peines, c'est en fonction de circulaires ministérielles qui existent depuis de nombreuses années et qui tiennent tout simplement compte de contingences matérielles. A mon sens, ce n'est pas non plus de leur propre initiative que ceux qui composent l'appareil judiciaire ne poursuivent pas les petites infractions, ou en tous cas celles qui touchent la population au quotidien et dont nous avons déjà abondamment parlé ici et dont nous parlerons certainement encore. Il s'agit d'abord et avant tout d'un problème de moyens.

Nous nous limitons aujourd'hui à l'aspect pénal des choses. Mais nous pouvons sans aucun problème tenir le même discours et faire le même constat en ce qui concerne les contentieux civils. Nos chiffres divergeront peut-être. Cela importe peu. Mais nous savons que ce contentieux civil est certainement au minimum deux fois aussi important que le contentieux pénal.

Par conséquent, si facteur institutionnel il y a, la balle est dans le camp de l'exécutif. Il y a lieu de donner aux tribunaux et aux parquets les moyens de contrer la situation actuelle, qui est effectivement déplorable depuis un certain temps.

C'est pourquoi j'attends de votre part...

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok) : Mijnheer Giet, u zegt terecht dat een deel van de problemen te wijten is aan het feit dat een aantal straffen via rondzendbrieven niet wordt uitgevoerd als gevolg van plaatsgebrek in de gevangenissen. Bent u dan ook van mening dat het aantal cellen in de gevangenissen moet worden uitgebreid ? Het zou interessant zijn daarover meer te vernemen.

M. **Thierry Giet** (PS) : Vous ne parviendrez pas à me faire déclarer aujourd'hui que j'estimerai nécessaire la construction de cinq nouvelles prisons en Belgique. J'affirme simplement ceci : lorsqu'un individu, commettant une infraction, est arrêté par des policiers, est jugé par un tribunal en fonction de nos lois, de notre législation et de notre procédure pénale, et est condamné à une peine de prison ferme d'après l'intime conviction du tribunal ou du magistrat, il est effectivement anormal que cette peine ne soit pas exécutée, pour le seul motif que

Thierry Giet

nous ne pouvons pas "l'accueillir" dans un établissement pénitentiaire. Néanmoins, cela ne signifie pas pour autant, monsieur Laeremans, que je sois partisan d'une politique répressive par laquelle on condamnerait systématiquement des personnes à des peines fermes. Je compte, du reste, revenir sur ce point dans un instant, car je crois qu'il est nécessaire de s'orienter vers d'autres pratiques que celle consistant à emprisonner systématiquement les personnes qui comparaissent devant le tribunal correctionnel. Il s'agit ici d'un autre débat et d'un autre défi pour l'avenir et j'espère bien que nous ferons des avancées significatives en cette matière dans le courant de cette législature-ci.

Par ailleurs, monsieur le ministre, j'étais en train de vous expliquer que j'attends également de votre part - mais, j'en conviens, tout ne se fait pas en un seul jour - que vous vous attaquiez à la problématique de l'arriéré judiciaire dans sa globalité, et plus particulièrement en matière civile. J'espère que vous prendrez également prochainement des initiatives à ce sujet, car j'accepte que l'on vienne discourir au sein de cette assemblée sur le fait que la population ressent de manière négative cette relative impunité existant actuellement en matière pénale, mais croyez-moi, la population accepte d'autant plus difficilement de constater que soient nécessaires deux, trois, quatre, voire même cinq ans en matière civile, avant qu'il soit statué sur son dossier. Aussi avons-nous tort de nous concentrer uniquement sur l'aspect pénal des choses : un chantier exceptionnel s'ouvre à ce gouvernement, qui, je l'espère, le mènera à bonne fin.

Relativement aux moyens à consacrer à cette procédure faisant l'objet de ce projet, puis-je vous dire que j'ai été particulièrement et favorablement impressionné par ce que les magistrats français nous ont exposé. J'ai pu constater que ces derniers ont conclu des accords avec le barreau, portant non seulement sur la présence et les prestations - et je pense qu'à cet égard, il serait tout à fait faisable de réaliser cela aussi en Belgique, parce que notre barreau se montre tout à fait prêt à jouer son rôle dans le cadre de cette procédure -, mais aussi sur les moyens que l'on attribue à ces barreaux pour pouvoir assurer ces prestations.

Le **président** : Monsieur Giet, M. Jean-Jacques Viseur souhaiterait vous interrompre.

M. **Jean-Jacques Viseur** (PSC) : Je vous remercie, monsieur le président. Monsieur Giet, savez-vous comment cela se passe, non pas à Lille, mais à Paris ? A Paris, il existe une colonne spécialisée d'avocats pro deo, qui doivent organiser sur-le-champ une défense des délinquants interrogés à la hâte, une défense qui se trouve en conséquence totalement stéréotypée. Dès lors,

vous nous présentez un fonctionnement idéal. Nous ne sommes pas allés à Lille, mais je pense que ceux qui se sont rendus à Paris ont pu s'apercevoir d'une tout autre réalité, qui ne fait honneur ni au barreau ni à la justice.

M. **Thierry Giet** (PS) : Monsieur le président, je répondrai à la remarque formulée par M. Viseur en poursuivant le cours de mon intervention. Les magistrats français nous ont rappelé l'existence de permanences d'orientation pénale. Et à ce propos, je voudrais faire savoir à M. Viseur que cette appellation est actuelle. Auparavant, cela se nommait le service des enquêtes rapides, lequel service a d'ailleurs vu le jour à Paris. C'est donc à Paris également que l'on a dégagé les moyens indispensables pour être en mesure d'accueillir les détenus et de procéder à cette enquête qui permet de fournir des renseignements aux magistrats. Force est de constater que cette pratique n'est pas le seul fait des petits tribunaux. Dès lors, pour moi, il y a lieu d'agir en manière telle que pareils moyens soient également dégagés pour la Belgique.

En ce qui concerne les moyens, je voudrais en terminer sur les problèmes des magistrats et des greffiers. Nous nous trouvons effectivement dans une situation difficile, monsieur le ministre. Vous le dites très régulièrement en commission. Vous savez comme moi qu'il ne suffit pas d'ouvrir des places, il faut aussi y pourvoir. Cette remarque vaut essentiellement pour les parquets car nous ne rencontrons guère de problèmes au niveau des juges. A cet égard, j'attends de votre part des initiatives précises, ne serait-ce que sur les conditions de nomination. C'est là que nous en sommes et nous devons rapidement mener une réflexion afin de pouvoir compléter ces cadres au parquet. Il est vrai que les conditions de travail n'y sont pas faciles et que le travail y est souvent ingrat, mais nous devons absolument trouver des solutions, sans quoi ouvrir des places ne sert à rien, il faut aussi les combler. Il est urgent de le faire, étant entendu - c'est essentiel pour le groupe socialiste - qu'il est impensable d'imaginer qu'à un moment donné, s'établisse un système de vases communicants entre les moyens qui seraient alloués à cette procédure de comparution immédiate et ceux qui sont actuellement alloués, déjà trop faibles d'ailleurs, pour certaines autres formes de criminalité. Je pense notamment à la délinquance économique, sociale et financière. Une politique criminelle se doit d'être globale. Par conséquent, si les moyens nécessaires doivent être dégagés pour ce projet, sans quoi c'est un leurre, il convient également de ne pas dégarnir dans le même temps les autres aspects de cette politique criminelle.

Je voudrais également vous faire part de quelques réflexions en ce qui concerne le champ d'application de ce projet.

Thierry Giet

Dans la mise en oeuvre de ce projet, il y a lieu d'être très attentif à la liaison qui doit exister entre les services de police et le parquet qui reçoit le dossier. Comme nous l'avons tous dit, ne peuvent faire l'objet de poursuites sur comparution immédiate que les dossiers simples. Cela me paraît aller de soi. Le seul problème, c'est que *prima facie* un dossier peut paraître simple alors qu'en définitive, on risque de se rendre compte, mais peut-être pas immédiatement, que ces faits sont l'émanation d'une organisation criminelle beaucoup plus complexe. C'est le cas, par exemple, du car-jacking qui se répand de plus en plus dans les grandes villes, notamment à Bruxelles. Plusieurs reportages ont d'ailleurs été consacrés à ce phénomène, notamment dans "La Libre Belgique" du début de cette année. Les substituts spécialisés dans cette matière indiquent qu'il y a deux ou trois ans, le car-jacking était l'expression d'un délinquant isolé, qui braquait quelqu'un, se servait de sa voiture et éventuellement le dépouillait des autres biens se trouvant dans le véhicule. Cette criminalité que tout le monde pourrait croire couverte par ce projet devient de plus en plus une criminalité organisée. Celui qui pratique le car-jacking ou le home-jacking n'est souvent que le bras armé de toute une organisation qui se trouve derrière lui, de celui qui va recevoir le véhicule et le maquiller avant de l'introduire dans une filière qui l'enverra à l'étranger.

Il est évident que si on s'en tient uniquement au premier procès-verbal du service de police et que ce dernier ne bénéficie pas des renseignements suffisants, on risque de passer à côté de toute une criminalité organisée. Cela pose donc la problématique du contrôle des services de police par les magistrats qui recevront ces PV. Vous savez que c'est une problématique très difficile.

En ce qui concerne les victimes, de nombreuses dispositions de ce projet visent à tenter de garantir les droits des victimes malgré la procédure accélérée. Evidemment, la procédure est accélérée pour elles aussi. C'est tout le problème des délais, du choix de l'avocat, mais également - pour moi, c'est essentiel - de la présence de la victime à l'audience. En effet, c'est aussi par cette présence à l'audience que la victime peut, non pas faire son deuil, mais commencer le processus de "restauration". Je voudrais à cet égard revenir à l'expérience française où des services d'accueil des victimes sont créés auprès des tribunaux. C'est une initiative qu'il faudrait également prendre au niveau des grands tribunaux de nos villes.

J'en viens à un problème dont on a beaucoup parlé - je remercie M. Van Parys d'avoir livré mon nom à la postérité, bien que cela ne soit peut-être pas pour longtemps -, celui des mesures alternatives. Il est important d'en parler, même si M. Viseur a dit tout à l'heure, à l'adresse d'un intervenant, que lorsqu'on parle de mesures judiciaires alternatives, on ne parle pas du projet. Je

crois au contraire qu'on parle de cette problématique, on est même en plein dedans. En effet, lorsqu'on examine, là où elle est appliquée et notamment à Bruxelles, les jugements rendus sur base de la loi de 1994, qui a instauré ce que nous avons appelé la procédure accélérée ou la procédure sur convocation, on se rend compte que 65% des condamnations sont des condamnations à des travaux d'intérêt général ou à des formations, mais essentiellement des travaux d'intérêt général. Par conséquent, dans cette procédure plus que dans d'autres, il y a lieu de veiller à ce que cela puisse effectivement se réaliser.

Au cours de la précédente législature, j'ai souhaité pouvoir encourager les magistrats à recourir à ces mesures judiciaires alternatives. Beaucoup de magistrats, qu'il s'agisse de magistrats du parquet ou de magistrats qui président des audiences correctionnelles, disent que le problème essentiel est que la loi telle qu'elle existait rendait obligatoire, avant tout jugement ordonnant des travaux d'intérêt général, l'établissement d'une enquête sociale et que celle-ci n'était pas toujours indispensable. Les magistrats dynamiques savent aussi pêcher dans le dossier les éléments indispensables mais également prendre contact avec les services qui organisent des mesures judiciaires alternatives. Lors de la dernière législature, nous avons effectivement essayé de simplifier les conditions pour que des mesures judiciaires alternatives soient ordonnées.

Nous avons assoupli la première condition en disant que même s'il y a eu détention préventive, pour autant, bien entendu, que la condamnation couvre cette détention, des mesures judiciaires alternatives peuvent être envisagées. Ce n'était pas le cas auparavant.

Le deuxième progrès - malheureusement, nous n'avons pas pu aller jusqu'au bout des choses - consiste en la simplification de l'enquête sociale. Nous ne l'avons pas rendue facultative, mais nous avons créé le rapport d'information succinct qui est une enquête sociale simplifiée.

Il est vrai que certains dossiers ne requièrent pas d'enquête sociale complète. Malheureusement, cette enquête sociale et le rapport d'information succinct sont demeurés obligatoires car il n'y avait pas de majorité pour les rendre facultatifs.

Nous avons aujourd'hui l'occasion - et c'est la raison pour laquelle "j'ai remis le couvert", si vous me permettez l'expression -, dans le cadre de la discussion de ce projet de loi, de modifier les choses et de rendre cette enquête sociale ou ce rapport d'information succinct facultatif. Entendons-nous bien, si cette enquête est facultative, cela signifie que le magistrat peut l'ordonner s'il l'estime nécessaire. Si elle est facultative, elle n'est donc pas pour autant supprimée.

Thierry Giet

Par conséquent, si le juge d'instruction, voire le substitut qui reçoit la personne qui fait l'objet de la mesure de comparution immédiate, se rend compte que l'on peut espérer une mesure judiciaire alternative, il lui est loisible de solliciter ce rapport d'information succinct ou cette enquête sociale. Il peut même prendre des contacts avec les services compétents pour voir ce qu'il est possible de faire. C'est là, à mon sens, un deuxième pas qui constitue un encouragement à des mesures judiciaires alternatives.

Ceci dit, nous souhaiterions que, dans le cadre de cette législature, nous puissions, très rapidement, aller plus loin et faire en sorte que ces mesures judiciaires ne soient plus des mesures subsidiaires. Autrement dit, il ne serait plus question de condamner d'abord à un an d'emprisonnement avec sursis et travaux d'intérêt général mais plutôt d'inverser le raisonnement. Ainsi, on condamnerait d'abord à des mesures judiciaires alternatives et c'est seulement si des difficultés se posaient qu'on se tournerait à nouveau vers le droit commun. Cela se situe - faut-il le dire - dans le droit fil de ce que je souhaitais déjà lors de la dernière législature, dans le droit fil du programme du parti socialiste, dans le droit fil de la déclaration gouvernementale. Nous participerons donc à ce débat sans aucune difficulté.

Enfin, monsieur le ministre, et je terminerai par là, une évaluation de cette loi - évaluation à laquelle vous vous êtes d'ailleurs engagé - me paraît indispensable dans la mesure où nous conviendrons tous que l'application sereine, efficace, de cette loi repose, comme pour toute loi en matière judiciaire, sur le pari que ceux qui seront chargés de l'appliquer le feront avec sérénité et dans le souci du respect des droits de chacun qu'il s'agisse des services des police, des parquets, des juges d'instruction, des juges du fond, du collège des procureurs généraux ou encore - et je terminerai par vous, monsieur le ministre - du ministre de la Justice. Ce dernier devra, après le vote de tout à l'heure, veiller à ce que ce texte ne soit pas, une nouvelle fois, de la poudre aux yeux lancée aux citoyens.

M. Claude Desmedt (PRL FDF MCC) : Monsieur le président, monsieur le ministre, mes chers collègues, avant d'aborder le fond du projet sur la comparution immédiate, permettez-moi d'évoquer rapidement la façon dont il a été examiné en commission de la Justice. En effet, l'opposition a fait preuve de beaucoup de virulence à cet égard, affirmant que l'examen du texte a été bâclé, que le débat fut quasiment inexistant et que ces mauvaises méthodes de travail ont abouti à un mauvais projet.

Je tiens à m'inscrire en faux contre cette façon de présenter les choses. Tout d'abord, en ce qui concerne la chronologie, il faut rappeler que les deux projets ont été déposés le 3 décembre et que leur examen a commencé

le 11 janvier; le texte définitif fut voté le 10 février. La commission de la Justice y a consacré sept séances complètes; elle a procédé à des auditions et, avec l'accord du président de la commission, les débats furent très complets.

Ceux qui se sont montrés fort critiques à l'égard du projet - je pense à MM. Van Parys et J.J. Viseur - ont pu s'exprimer très longuement et à de très nombreuses reprises. Jamais aucun commissaire ne vit son temps de parole limité. La discussion a donc été extrêmement ouverte et de nombreux amendements ont été adoptés qui ont abouti à une amélioration sensible des textes.

La méthode de travail suivie est un bon exemple de travail parlementaire bien fait qui, grâce à l'esprit d'ouverture du ministre, a abouti à un projet final meilleur que celui dont nous étions saisis au départ.

Le président : Monsieur Desmedt, M. Vandeurzen voudrait vous interrompre.

De heer Jo Vandeurzen (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik wens aan de heer Desmedt het volgende te vragen. Is het kwaliteitsvol dat er in de commissie bijna een consensus was over het feit dat de tekst zeker nog kan worden verbeterd en dat het debat door één enkele opmerking stil valt.

De heer Claude Desmedt (PRL FDF MCC) : Welke opmerking ?

De heer Jo Vandeurzen (CVP) : De opmerking van de heer Giet. Ook hier rijst de vraag of u het normaal vindt dat alles zo kwalitatief is, dat we zo goed naar elkaar geluisterd hebben en dat we nu, na de uiteenzetting van de heer Giet, plots niet meer weten of de PS voor dan wel tegen het ontwerp is. In de commissie hebben we precies hetzelfde meegemaakt. U looft de kwaliteit van het geleverde werk, maar op een bepaald ogenblik was er bijna een consensus over een goede verbetering van de tekst en die consensus viel volledig in het water omdat de heer Giet oordeelde dat die verbetering onmogelijk kon worden aangebracht. Het debat viel stil en er werd meteen overgegaan naar een volgend punt van discussie. Wij hebben een andere opvatting over een goede, transparante discussie. Voor ons is dat een discussie waarbij er naar elkaar wordt geluisterd en waar er een openheid is om zinvolle verbeteringen te aanvaarden. Laten wij ermee ophouden de openheid van de debatten te beklemtonen, want dat is niet de waarheid.

M. Claude Desmedt (PRL FDF MCC) : Monsieur Vandeurzen, c'est votre sentiment. Je reconnais évidemment que ce sont davantage les amendements de la majorité que ceux de l'opposition qui ont été adoptés. Néanmoins, la discussion a été extrêmement ouverte.

Claude Desmedt

Au cours de mes déjà nombreuses années passées au parlement, j'ai rarement vu que, dans des projets importants, des amendements de l'opposition passaient facilement. Ce qui est un bon travail parlementaire est constitué d'un échange entre le gouvernement et les parlementaires, qui aboutit à une amélioration du texte. Pour le reste, M. Giet a sa libre expression : il est lui et je suis moi. Evidemment, je ne suis pas responsable de la façon dont il aborde ce projet. D'ailleurs, j'estime qu'il l'aborde très bien.

Ainsi, d'après moi, les critiques de l'opposition concernant les conditions de l'examen des textes sont dénuées de fondement. Cela doit être dit; en effet, jusqu'à présent, nous n'entendons qu'un seul son de cloche dans ces débats. L'excellent rapport de M. Hove témoigne de l'importance et de la valeur des échanges de vue.

J'en arrive au projet lui-même. Il vise à assurer un traitement judiciaire plus rapide, et donc plus efficace, d'un certain type de délinquance urbaine qui est la cause d'un trouble social important. Les accords Octopus avaient décidé de s'attaquer plus efficacement à ce type de délinquance et la déclaration gouvernementale reprenait cette intention qui est donc concrétisée aujourd'hui.

Pour cela, différentes pistes étaient envisageables. On aurait pu aménager la loi de 1994 instaurant la procédure accélérée. On aurait pu prévoir d'insérer dans cette loi un chapitre permettant d'appliquer cette procédure en cas de détention préventive et instaurant l'obligation légale de créer dans chaque tribunal une ou plusieurs chambres traitant les dossiers de procédure accélérée. Personnellement, cette façon de faire m'aurait plu mais le gouvernement a fait un autre choix et c'est sur base de ce choix que nous sommes amenés à débattre aujourd'hui.

Les deux projets en discussion visent donc à instaurer une procédure dite de comparution immédiate. Au départ, ce projet suscitait dans notre groupe certaines réserves et réticences. Mais, comme je l'ai dit en débutant, le débat large et ouvert que nous avons eu en commission a permis d'amender et d'améliorer de façon sensible le projet initial et de l'éclairer sur de nombreux points.

En quoi consistent donc ces précisions et améliorations ? Tout d'abord, il est à présent bien clair que pour déclencher la procédure de comparution immédiate, il n'est pas indispensable qu'un mandat d'arrêt soit décerné, mais il peut s'agir de mesures alternatives au mandat d'arrêt, comme la liberté sous caution ou la liberté sous condition. Il s'agit là d'un point très important, car personnellement je n'appréciais guère cette liaison imposée entre un mandat d'arrêt et la procédure de comparution immédiate. J'espère que les juges d'instruction pourront faire un large usage des mesures accessoires prévues par les articles 35 et 36 de la loi sur la détention préventive.

Ensuite, la réduction de trois mois à un mois après l'exécution des faits du délai pour entamer ce type de procédure est également une amélioration très importante.

Ce délai de trois mois paraissait en effet excessif s'il s'agissait d'une affaire simple et il apparaissait choquant de délivrer à quelqu'un un mandat d'arrêt plus de deux mois après les faits pour le soumettre ensuite à la procédure dite de comparution immédiate.

Une autre innovation importante est l'ajout fait au projet relevant de l'article 78 et permettant d'infliger des travaux d'intérêt général ou une formation à des personnes dans le cadre de cette loi. Cela indique clairement qu'il ne s'agit pas d'un projet essentiellement répressif mais que les deux aspects du droit pénal, à savoir répression mais aussi droit de la défense et réinsertion, se retrouvent dans ce texte.

Cet équilibre entre prévenu et victime est également présent dans les droits respectifs qui leur sont accordés. Tous deux pourront, dès le début de la procédure et avant même la décision du juge d'instruction, prendre connaissance du dossier et se faire assister d'un avocat pour assurer la défense de leurs intérêts.

Par ailleurs - et cela résulte également d'amendements adoptés en commission -, on pourra créer au sein du tribunal une ou plusieurs chambres chargées de traiter les dossiers de comparution immédiate. Ces chambres pourront également traiter des dossiers correctionnels menés dans le cadre de la procédure habituelle, ce qui évitera de trop isoler cette nouvelle procédure.

En outre, l'ensemble des délais dans le cadre de l'application de la loi ont été mieux précisés et détaillés lors des débats en commission.

Malgré cela, certains condamnent encore ce projet, allant jusqu'à le qualifier de liberticide. D'autres regrettent qu'il ne s'appliquera pas aux délits punis de moins d'un an de prison ou encore que l'intérêt manifesté à l'égard de ce type de délinquance urbaine se fera au détriment des poursuites dans les affaires complexes d'escroquerie, de faux ou de criminalité organisée.

En ce qui concerne le caractère pseudo liberticide de ce projet, le fait de juger rapidement un certain type de délits ne porte en rien atteinte aux libertés publiques, bien au contraire. C'est l'impunité de ces délits qui met véritablement en cause ces libertés publiques et non leur répression. Par ailleurs, l'application stricte de cette procédure sera, aux différents stades, assurée par des magistrats gardiens des libertés individuelles.

En effet, il appartiendra au départ au procureur du Roi de déclencher la procédure, mais rien ne l'y obligera. Ensuite, le juge d'instruction ainsi saisi par le procureur aura toute latitude, s'il estime que le cas ne justifie pas

Claude Desmedt

l'application de la nouvelle procédure, de ne pas décerner mandat d'arrêt. Dans ce cas, on en reviendra aux procédures ordinaires. Enfin, le juge de fond, s'il estime le dossier trop complexe pour statuer en comparution immédiate, pourra renvoyer la cause au procureur du Roi pour qu'elle soit traitée par la procédure traditionnelle. Ainsi donc, à chaque stade de la procédure, le magistrat pourra, s'il l'estime inadéquate, y mettre fin.

Par ailleurs, dès le début de l'information et avant même qu'un mandat d'arrêt soit décerné, la personne poursuivie pourra se faire assister d'un avocat et le débat sur le mandat d'arrêt sera contradictoire, ce qui est une nouveauté dans notre droit. Sur ce point, je ne puis comprendre les critiques exprimées par certains avocats et suivant lesquelles en intervenant à ce stade de la procédure, ils risqueraient en fait de déforcer leur client en le privant par la suite du pouvoir d'invoquer certains vices de procédure. Il me semble qu'il s'agit là d'une singulière conception du rôle de la défense.

Par ailleurs, il arrivera bien souvent que l'intérêt bien compris d'un prévenu sera d'être rapidement fixé sur les conséquences de ses actes plutôt que d'attendre des mois, voire des années.

Quant aux critiques suivant lesquelles la loi ne s'appliquera pas aux délits punissables de moins d'un an de prison, il faut comprendre qu'il s'agit là d'une conséquence logique du choix de lier l'application de cette loi à l'intervention d'un juge d'instruction chargé de décerner le mandat d'arrêt ou d'appliquer une autre mesure prévue par la loi du 20 juillet 1990. Sur ce point cependant, je pense que la réflexion doit rester ouverte car il vrai que certains de ces délits, je pense par exemple aux coups simples ou aux menaces, pourraient utilement être traités dans le cadre de cette nouvelle procédure, bien qu'ils puissent également l'être dans le cadre des procédures accélérées.

Enfin, la critique selon laquelle la nouvelle procédure vise un type de délinquance causée par de "petits délinquants" alors qu'on ne s'attaque pas à la grande délinquance économique et financière, n'est pas davantage fondée. Il s'agit là de deux problèmes distincts. La grande criminalité organisée de type économique ou financière nécessite de longues et difficiles instructions qui ne peuvent être traitées en quelques jours. Dès le moment où le ministre - et j'y reviendrai dans un instant - prévoit des moyens supplémentaires pour de nouvelles procédures, il n'enlève aucun moyen de lutte contre cette grande criminalité.

La lutte contre ces deux types de criminalité doit d'ailleurs être complémentaire et non concurrente.

Il faut bien comprendre que le type de criminalité urbaine visé par le projet s'attaque généralement aux plus faibles et a une grande résonnance sociale. Le manque de

sanctions rapides et efficaces à son égard développe non seulement un sentiment de crainte dans une population âgée et fragilisée, mais il amène aussi le développement d'idées simplistes et un esprit de revanche, qui sont le meilleur terreau de l'extrême droite.

La justice doit être équilibrée. Elle doit respecter le droit individuel de chacun et ne doit pas être une vengeance, mais elle doit aussi réprimer rapidement les actes violents et traumatisants qui frappent souvent les plus faibles. Il faut aussi que cette procédure nouvelle s'applique à bon escient et ne devienne pas un instrument de répression sociale. C'est pourquoi j'ai noté avec satisfaction les déclarations du ministre précisant que d'éventuels délits commis dans le cadre de conflits sociaux ou d'actions syndicales ne relèveront pas de la comparution immédiate. Il en sera de même en ce qui concerne les poursuites pour détention de drogue. Ces indications devront être confirmées par les directives du collège des procureurs généraux.

Une des inquiétudes que nous pouvions avoir pour l'application de la nouvelle législation résultait évidemment de l'insuffisance des moyens humains et financiers. Le ministre l'a bien compris et a donc introduit, lors du débat, des amendements relatifs à ces moyens. Nous pouvons ainsi constater que les moyens financiers nécessaires sont prévus et que les juges et substituts de complément seront nommés d'ici le 1er juin prochain. Leur nombre paraît suffisant pour lancer ces procédures. Le ministre précise déjà qu'un second train de nominations suivra.

La formule des magistrats de complément me paraît heureuse dans cette loi. D'une part, leur désignation par ressort de cour d'appel leur permet une certaine mobilité et, à Bruxelles, ils échappent aux contraintes de bilinguisme légal, faute de quoi nous n'aurions évidemment pas trouvé de candidats dans l'arrondissement le plus important du pays et la loi n'aurait pas pu y être appliquée. Par ailleurs, l'octroi d'un supplément de traitement annuel de 105 000 francs devrait ajouter à l'attrait de la fonction de magistrat de complément et éviter que cette fonction apparaisse comme un sas pour accéder au cadre.

Il est cependant bien entendu que ce ne seront pas nécessairement les magistrats de complément qui siègeront en procédure de comparution immédiate. Leur affectation sera décidée par les chefs de corps et il paraît souhaitable que pour le lancement de cette nouvelle procédure pénale, il soit fait appel à des magistrats ayant déjà une bonne expérience en matière correctionnelle.

J'en arrive à ma conclusion. Pour qu'une pareille législation puisse bien s'appliquer, il faut pouvoir compter sur la collaboration complète et loyale du monde judiciaire, c'est-à-dire des magistrats et avocats. Il ne faut pas se

Claude Desmedt

cache qu'au départ, ce projet a rencontré une large hostilité dans ces milieux. Mais cette hostilité s'appuyait sur le texte initial du projet, voire même sur l'avant-projet soumis au Conseil d'Etat et invoquait largement l'absence de moyens.

M. Jean-Jacques Viseur (PSC) : Monsieur Desmedt, avez-vous entendu ce que Mme Carine Gérard, présidente de cour d'assises et membre du Conseil supérieur de la Justice, a dit ce matin ? Vous dites que l'hostilité des magistrats portait sur le texte initial, mais elle, elle se prononce clairement sur le texte actuel.

M. Claude Desmedt (PRL FDF MCC) : J'ai parlé d'une large hostilité. Si Mme Carine Gérard s'est prononcée ce matin, cela ne signifie pas que l'ensemble du monde des magistrats se soit opposé au projet. En commission, le ministre nous a dit qu'il avait eu des entretiens avec différents chefs de corps et que ceux-ci comptent appliquer loyalement la loi, comme ils ont d'ailleurs le devoir de le faire.

M. Jean-Jacques Viseur (PSC) : Cela ne veut pas dire qu'ils estiment que c'est une bonne loi.

M. Claude Desmedt (PRL FDF MCC) : Je n'ai pas prétendu cela. Je souligne le fait qu'au début, il y avait une hostilité du monde judiciaire, mais d'une part le projet a été amélioré depuis lors et, d'autre part, les moyens humains et financiers permettant d'appliquer la loi ont été apportés.

De heer Hugo Coveliers (VLD) : Mijnheer de voorzitter, misschien heb ik het weer niet goed begrepen, maar moet ik uit de onderbreking van de heer Viseur nu afleiden dat de wetten niet in het parlement worden gemaakt ? Blijkbaar willen anderen ze maken.

M. Jean-Jacques Viseur (PSC) : Monsieur Coveliers, M. Desmedt a dit qu'au départ, il y avait une large hostilité du monde judiciaire, mais que la loi a été améliorée depuis. Pour ma part, je prétends que le monde judiciaire continue à être très hostile à cette loi.

Bien sûr, les magistrats appliqueront la loi, ce qui est normal dans un Etat démocratique où c'est le législateur qui fait la loi. Ce que je reproche à ce projet, c'est que l'on transfère les pouvoirs du législateur au collège des procureurs généraux.

M. Claude Desmedt (PRL FDF MCC) : Le collège des procureurs généraux donne des directives, mais c'est la loi qui détermine la procédure à suivre et les conditions dans lesquelles elle s'applique, monsieur Viseur.

A présent que le projet a été sérieusement modifié et amélioré et que les moyens nécessaires, humains et financiers ont été inclus, on peut espérer que la collaboration des magistrats et avocats sera acquise pour la mise en route harmonieuse de cette nouvelle procédure.

Monsieur le président, chers collègues, le groupe PRL FDF MCC votera donc avec conviction ces deux projets. Nous sommes satisfaits de la façon dont nous avons pu dialoguer en commission avec le gouvernement pour aboutir à ce texte équilibré. Nous sommes convaincus que ces textes pourront améliorer sensiblement le fonctionnement de notre justice pénale.

M. Vincent Decroly (AGALEV-ECOLO) : Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, pour les écologistes, il est au moins un principe qui rassemble, bien au-delà de nos bancs, et auquel, en tout cas, nous souscrivons, c'est le principe "à crime grave, peine lourde."

Il n'y a aucune ambiguïté à notre point de vue sur cette idée et ce n'est pas un hasard si nous la réaffirmons toujours lorsqu'en matière de législation pénale, ici ou à l'extérieur, des débats surviennent.

Cela dit, au cours des quelques années qui viennent de s'écouler et qui ont suscité pas mal de nouveaux débats jusqu'au sein même de cette assemblée, un nouveau questionnement s'est fait jour, notamment autour des questions et interpellations que vous ont adressées les parties civiles, les victimes. Elles aussi, assez légitimement, revendiquent un certain nombre de droits de la défense et donc de la partie civile.

Je voudrais, monsieur le ministre, vous raconter ce qui m'est arrivé il y a quelques jours dans un restaurant de Bruxelles. Je rencontre une dame qui pleurait. Elle m'explique, en me montrant un article paru dans La Dernière Heure du jeudi 13 janvier et intitulé "Violeur poursuivi mais fait prescrit", qu'il s'agit de sa fille. Les faits remontent à bien longtemps. La plainte date de 1996 et pourtant, elle venait d'apprendre, en parcourant cet article, que l'audience s'était déroulée et qu'elle avait abouti à un jugement sur prescription.

Il est assez impressionnant d'être interpellé de la sorte et pénible de l'assumer, parce qu'au fond, des propos tenus par cette dame, il ressort que de sérieux dysfonctionnements continuent à exister, même après les efforts consentis tant par notre assemblée que par le Sénat, dans la manière dont notre appareil judiciaire se comporte, y compris vis-à-vis des victimes.

Où veux-je en venir à ce sujet ? Je veux en venir à la considération suivante, qui me paraît essentielle du point de vue du respect des droits de la défense de la partie civile et du respect des droits de la victime, au nom desquels ce gouvernement a également été mandaté pour travailler.

Je veux en venir au fait que ces droits de la défense de la partie civile impliquent un minimum de temps. La variable "temps" est bien entendu importante pour l'accomplissement serein de la mission de justice vis-à-vis

Vincent Decroly

de la personne inculpée, mais ce dont je m'aperçois avec de plus en plus de clarté, à l'expérience et au contact de ces victimes et de leurs souffrances profondes, c'est que pour elles aussi, la variable "temps" est un facteur extrêmement important pour se réparer, pour se préparer.

La variable "temps" était ici de trois ans, en dépit desquels on n'a pu trouver les moyens au parquet, au service d'aide aux victimes, d'avertir cette personne que l'audience qui concernait son affaire allait avoir lieu au jour et à la date prévus. C'est donc par la presse qu'elle a été avertie ! Au bout de trois ans !

Je vous demande ce qu'il pourrait en être au bout de quelques jours ou, dans le meilleur des cas, de quelques semaines seulement. C'est le premier point sur lequel je me pose beaucoup de questions quant à l'essence, au but et à la portée du projet de loi que nous discutons. Qu'en sera-t-il de la partie civile ? Comment va-t-on l'identifier ? Comment va-t-on lui faire connaître ses droits ? Comment va-t-elle, en quelques jours, dans un état parfois traumatique, pouvoir préparer la défense de ses intérêts ? Comment va-t-elle préparer ce qu'elle veut exprimer, les yeux dans les yeux, face à la personne qui l'aura peut-être agressée, qui se sera peut-être attaquée à ses biens ? Monsieur le ministre, comment tout cela va-t-il être possible dans un délai aussi réduit ? Alors qu'à l'heure actuelle, cette victime est parfois déjà complètement perdue dans les procédures ordinaires de notre droit pénal, je crains qu'elle soit à nouveau laissée à quai par cette justice TGV.

Il y a un autre point de vue dont on a un peu plus fait état dans le courant des dernières heures et des dernières semaines, c'est celui de la personne inculpée. Là aussi, nous sommes face à un problème extrêmement préoccupant, et pas seulement du point de vue de la personne inculpée elle-même.

Savez-vous ce qui a déclenché mon intérêt pour ce qui se passe à l'intérieur de nos établissements pénitentiaires ? C'est une émission de radio libre diffusée il y a quelques années sur les ondes bruxelloises et qui donne la parole, chaque dimanche soir, non pas aux personnes détenues, mais à leurs familles. Cela se passait la première semaine de septembre. Et j'ai entendu une petite voix, celle d'une petite fille qui aurait pu être la mienne. Elle avait cinq ou six ans. Elle parlait par téléphone à son père. Elle devait se représenter le mécanisme un peu particulier selon lequel sa voix allait être transmise, sans qu'elle puisse espérer de réponse, par les fils du téléphone et par les ondes entre le studio de radio et le transistor qu'elle imaginait collé aux oreilles de son père, là-bas dans sa cellule en prison. Cette enfant de cinq ou six ans décrivait son quotidien pendant de longues minutes et avec des silences, puisqu'à cet âge, l'enfant n'a pas notre fluidité verbale. Elle disait :

"aujourd'hui, je suis rentrée à l'école, papa. J'ai de nouveaux cahiers. J'ai une nouvelle maîtresse. Quelques-uns de mes amis sont dans une autre classe." Je vous assure qu'entendre cela vous fait réfléchir à la question de la prison, monsieur le ministre. Cela vous amène aussi à réfléchir à la responsabilité que nous prenons, par exemple dans ce projet-ci, en instaurant des modalités qui font de la détention préventive non pas une mesure exceptionnelle, comme le voudraient la loi du 20 juillet 1990 et toutes les réformes adoptées depuis vingt ans, mais une mesure appliquée de plus en plus systématiquement.

L'on peut être d'accord sur le fait que la plupart des personnes qui seraient emprisonnées auraient, au fond, en justice et en bon droit, des raisons de s'y trouver. Mais il faut peut-être réfléchir au-delà de cela et se demander si en systématisant le recours à la mise en détention, notamment en détention avant jugement, on ne prend pas le risque de causer, là aussi, des dégâts humains à des victimes innocentes à commencer par les membres de la famille du prévenu.

Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, le gouvernement affiche, en en-tête de ce projet, les termes d'une nouvelle procédure qui s'appliquera à la personne ayant commis une infraction passible d'un à dix ans d'emprisonnement. Soyons clairs : ce plafond de dix ans devant s'entendre en tenant compte des circonstances atténuantes éventuelles qui permettent de correctionnaliser un crime ou de contraventionnaliser un délit, la quasi totalité du champ pénal, la quasi totalité des infractions susceptibles d'être perpétrées, se trouve envisagée par ce projet.

Car, même si j'ai bien entendu ici et là, au cours de ces débats, que d'aucuns déplorent que certains faits n'entreront pas dans le champ d'application de ce projet, ne nous berçons pas d'illusions : c'est pour ainsi dire l'ensemble du champ des infractions possibles qui est couvert en l'occurrence.

En outre, cette procédure ne trouvera pas à s'appliquer seulement à la personne qui est prise en flagrant délit (article 41 du Code d'instruction criminelle, premier alinéa, relatif au flagrant délit pur et simple, et second alinéa, concernant le flagrant délit dans sa notion plus extensive, comprenant des éléments comme le fait de porter sur soi le fruit du délit, ou d'en porter des traces, ou d'avoir derrière soi une clameur publique qui vous désigne comme l'auteur). En effet, au-delà même de cette définition du flagrant délit, pourront servir de base à l'acheminement d'un prévenu dans une procédure de comparution immédiate ce que l'on appelle dans notre projet des "charges suffisantes". Ces "charges suffisantes" pourront être réunies dans le mois. A ce propos, je pense que se pose un autre problème quant à la sécurité juridique. En effet, que sont exactement ces "charges

Vincent Decroly

suffisantes" ? Dans quelle mesure sont-elles suffisamment définies par la jurisprudence et par la loi pour permettre à ce champ d'application de la procédure de comparution immédiate d'être précis, circonscrit et déterminé comme il sied à une bonne disposition de droit pénal et, a contrario, pour l'empêcher de revêtir ce caractère vague, imprécis, un peu élastique qui heurte la logique du droit que nous voudrions que notre assemblée soit capable de confectionner ?

En sus, à partir du moment où un juge d'instruction ordonnera l'emprisonnement de la personne considérée, celle-ci sera traduite devant le tribunal correctionnel entre le quatrième et le septième jour suivant les faits, lequel tribunal statuera séance tenante ou dans les cinq jours, avec des modalités d'appel elles-mêmes accélérées.

Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, ce projet de loi est le premier d'une longue série relevant d'un plan de sécurité dont nous avons eu la première ébauche, audacieusement préfacée au nom du gouvernement par M. Guy Verhofstadt. Ainsi le gouvernement entend-il combattre le sentiment d'insécurité éprouvé par le citoyen, en lui montrant que "les formes moins graves, ou moins organisées, de la criminalité, qui touchent toutefois directement sa personne ou ses biens, ne sont effectivement pas tolérées". Et le gouvernement de continuer en déclarant "vouloir lutter contre le sentiment d'impunité présent chez les auteurs de délits et contre le sentiment d'abandon ressenti par les victimes".

Beaucoup d'entre nous souscrivent - et Ecolo-Agalev va bien au-delà - à ce principe qu'il faut lutter contre le sentiment d'impunité chez les auteurs et contre le sentiment d'abandon ressenti par leurs victimes. Cela ne m'empêche pas d'avoir beaucoup d'objections à ce projet.

La première est le risque d'une dérive dangereuse de la notion de délai raisonnable, que je ne conteste pas, au principe d'une justice de plus en plus expéditive. Comme je le disais tout à l'heure, les droits de la défense de la partie civile ne me paraissent toujours pas garantis.

M. Claude Desmedt (PRL FDF MCC) : Vous dites que les droits de la défense de la partie civile ne sont pas garantis. Au contraire, les défenseurs ont immédiatement accès au dossier et peuvent donc aussitôt intervenir. Dites-nous en quoi ils ne sont pas garantis. Je ne comprends pas ce langage.

M. Vincent Decroly (AGALEV-ECOLO) : Monsieur Desmedt, si vous rencontriez parfois des personnes confrontées à l'institution judiciaire dans leur vécu et dans leur souffrance, elles vous expliqueraient dans quelle mesure il est difficile aujourd'hui pour une personne prise dans cet engrenage parfois extrêmement broyant d'assumer les contraintes et les règles de la procédure telle qu'elle

existe aujourd'hui, y compris avec les dispositions que vous évoquez. Par exemple, elles doivent prendre un congé qu'elles doivent obtenir de leur employeur. Elles doivent se déplacer, parfois bien loin de leur domicile. Elles doivent se rendre au tribunal à un moment où elles peuvent consulter le dossier. Si elles veulent en obtenir copie, elles doivent entreprendre une série de démarches. Monsieur Desmedt, même après le projet Franchimont auquel nous avons tous souscrit et dont nous souhaitons d'ailleurs un approfondissement, tout cela reste encore aujourd'hui extrêmement difficile. Quand je dis que les droits de la défense de la partie civile sont toujours mal et insuffisamment garantis, à l'heure actuelle, je pointe du doigt le problème des délais. Au-delà d'un certain point, j'estime que l'accélération de la procédure - et il s'agit ici d'une accélération significative, même par rapport à la procédure accélérée dans sa version de 1994, la procédure par convocation sur procès-verbal -, crée du point de vue de la personne lésée ou de la partie civile un surcroît de difficultés objectives pour faire valoir ses droits, accéder au dossier, consulter un avocat. Quant au parquet, lui aussi va éprouver bien des difficultés pour identifier la victime, la prévenir, etc.

De heer Hugo Coveliers (VLD) : Denkt de heer Decroly niet dat het voor de huilende dame die hij heeft ontmoet, beter had geweest indien de verkrachting van haar dochter via de snelrechtprocedure zou zijn behandeld ? In dat geval had zij immers precies geweten wanneer de zaak voor de rechter kwam, had zij geen drie jaar moeten wachten en had zij het nieuws niet uit de krant moeten vernemen. Gezien mijn professionele bezigheden, heb ik vaak met slachtoffers te maken. Hun belangrijkste bekommernis is zo snel mogelijk te weten welk gevolg er door het gerecht aan de zaak wordt gegeven. Of ontmoet de heer Decroly misschien een ander soort slachtoffers ?

M. Vincent Decroly (AGALEV-ECOLO) : Les parties civiles et les victimes souhaitent certes une clarification rapide de la situation, mais ce qu'elles souhaitent essentiellement, alors qu'elles ont vécu quelque chose de traumatisant, un acte qui leur impose une chose qu'elles ne voulaient pas dans leur vie, c'est d'être réhabilitées. Elles veulent être d'abord reconnues par le processus judiciaire, prises en compte, écoutées, obtenir un lieu de dialogue, voire de confrontation avec celui qui leur a infligé cela.

La procédure de comparution immédiate et l'accélération extrême des délais prévue dans ce projet vont, objectivement et à notre corps défendant, dans un certain nombre de cas, accroître un sentiment de malaise, de frustration, de dégoût. Il y a là un danger pour la représentation que la population se fait du service public de la justice et de la démocratie. Tout cela va accroître un certain nombre de problèmes et provoquer chez les victimes un sentiment de rejet et d'incompréhension. La

Vincent Decroly

procédure est à ce point rapide que, plus encore qu'aujourd'hui, elles vont se sentir larguées, peu prises en compte, réduites à la portion congrue dans un processus qui leur échappera de A à Z.

De heer **Hugo Coveliers** (VLD) : De bewering van de heer Decroly is op geen enkele wetenschappelijke studie gebaseerd. Het is een louter subjectieve interpretatie. Ik weet uit ervaring dat het rouwproces en het herstelproces van een slachtoffer meestal pas kan aanvangen wanneer de dader gekend is en er een sanctie is uitgesproken. Heel wat slachtoffers voelen zich dan ook gefrustreerd wanneer men niet weet wie de dader is. Deze vaststellingen zijn volledig in strijd met de theorie die de heer Decroly naar voren brengt. Hij heeft uiteraard het volste recht een theorie te ontwikkelen, maar volgens mij mist deze elke wetenschappelijke basis.

M. Vincent Decroly (AGALEV-ECOLO) : Je vous dis les choses telles que je les lis dans des ouvrages de psychologie, des documents qui relatent le vécu des victimes telles qu'elles l'expriment concrètement. Je vous donne des informations qui proviennent des nombreux contacts que j'ai lors de forums, de rencontres.

Ce n'est probablement pas un hasard si ces personnes s'adressent au législateur. Contrairement au mauvais procès de poujadisme qui a souvent été fait au mouvement pour la défense des droits de la partie civile qui a émergé dans notre pays depuis le 20 octobre 1996, ces personnes souhaitent que les institutions, y compris la nôtre, fonctionnent mieux. Elles interpellent donc les parlementaires, elles leur demandent des explications, elles leur font état des problèmes qu'elles continuent à vivre, y compris du point de vue très concret de procédures comme celles auxquelles je faisais allusion. J'ai cité un cas particulier, mais celui-ci en recouvre malheureusement beaucoup d'autres.

L'accélération des procédures n'est pas condamnable en soi, mais nous devons être très attentifs au fait qu'au-dessous d'un niveau raisonnable, elle devient préjudiciable à l'exercice de la mission de justice bien comprise et à l'exercice légitime de leurs droits par les parties civiles, les victimes et les personnes lésées.

L'option privilégiée ici par le gouvernement est d'autant plus difficile à comprendre qu'il est possible, par d'autres méthodes, de faire droit à ces demandes de la partie civile.

Bien sûr, un certain nombre souhaitent voir réparer le tort qui leur a été fait financièrement ou moralement. Mais des procédures qui existent déjà - je pense à celles qui relèvent des travaux d'intérêt général ou de la médiation pénale - permettent à la fois une réaction rapide et une prise en compte centrale et adéquate de la victime dans toutes les dimensions de sa revendication, bien au-delà

de l'aspect financier. En effet, combien vous diront que les choses sont ce qu'elles sont et que l'aspect financier passe finalement en second, voire en troisième lieu dans leurs préoccupations. Bien sûr certains vous diront qu'il est bon - comme on l'a dit en commission - de réserver les intérêts civils et de faire en sorte que, dans le cadre de la procédure civile, toutes les possibilités restent ouvertes. Mais les mêmes vous diront à quel point ils sont sensibles au fait de pouvoir prendre place et être des partenaires à part entière dans un processus qui les réintègre dans le circuit face à un acte qui les a exclus et qui leur a infligé des violences dont ils ne voulaient pas.

Axer la justification du projet sur cette question du dédommagement matériel, c'est méconnaître la réalité psychologique des victimes qui ne demandent pas nécessairement ou prioritairement réparation financière.

Dans certains cas, c'est d'ailleurs leur donner des illusions. En effet, ce n'est hélas par parce que des dommages et intérêts auront été fixés, même dans des délais brefs, qu'elles les obtiendront rapidement. Prenons, par exemple, le cas où l'auteur est insolvable.

Par ailleurs, la procédure de comparution immédiate et les accélérations renforcées de cette procédure risquent d'être une réponse néfaste à une vraie question.

Quelle serait la bonne réponse ? Celle qu'Ecolo-Agalev attend que le gouvernement produise, comme il s'y est engagé dans sa déclaration gouvernementale, comme le ministre Verwilghen le répète régulièrement et comme l'indiquent concrètement plusieurs postes dans le budget 2000. Cette bonne réponse permet l'application véritable du délai raisonnable, en dehors du recours à ce type de procédure. On la trouve dans les mesures structurelles et budgétaires préconisées par le gouvernement et que nous soutiendrons à bout de bras avec tous ceux qui souhaitent que cette justice fonctionne mieux. Il s'agit de mesures structurelles visant à résorber l'arriéré judiciaire, à doter les cadres de la magistrature des personnes nécessaires et à améliorer, partout où c'est possible, le fonctionnement de l'institution de justice.

Monsieur le président, après cette réflexion et l'évocation des problèmes relatifs à la comparution immédiate, dans sa version actuelle, telle qu'évoquée aujourd'hui à la Chambre, après une première phase de travail dans notre assemblée et avant une autre importante qui aura lieu au Sénat, j'en viens à la question des droits de la défense de la personne inculpée.

Hélas, ce n'est pas peu dire, monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, qu'ils sont écorchés. Tout donne à penser - et ceux d'entre vous qui ont une expérience pratique, bien plus précise et bien plus professionnelle que la mienne, du barreau, nous l'on dit,

Vincent Decroly

en commission de la justice - que les inculpés seront jugés sur base de dossiers d'enquête le plus souvent sommaires et probablement exclusivement à charge, ficelés en un temps record au niveau policier.

Nous sortons de plusieurs enquêtes parlementaires dont les conclusions étaient qu'il fallait équilibrer la contribution au processus judiciaire du secteur policier, d'une part, et de la magistrature, d'autre part. Tous ici, nous avons dit à plusieurs reprises que le poids policier devait être équilibré par un travail de la magistrature qui dirige l'enquête, qui la contrôle.

Force est de reconnaître, même après le retour dans ce parcours hyper-accélééré du juge d'instruction, que le pouvoir policier se trouvera démultiplié dans les faits par ce type de procédure. L'accusé ou son conseil, comment pourront-ils préparer correctement leur défense, comment même pourront-ils convenablement la développer ? Aujourd'hui déjà, des condamnations à plusieurs années de prison sont assez couramment prononcées à l'issue d'un débat d'une vingtaine de minutes !

En effet, la lenteur de la justice est la lenteur de l'arriéré judiciaire, mais point celle du débat judiciaire. Nous nous trouvons donc dans ce paradoxe qu'une certaine lenteur reprochée à la justice est plus liée aux aspects administratifs, de procédure, voire aux aspects bureaucratiques du fonctionnement de l'institution judiciaire qu'à l'exercice premier et central de rendre la justice qui, au cours d'une audience, se développe parfois sur des délais très brefs.

Je crains que le juge, qui pourra se passer d'enquête sociale, ne puisse pas prendre en compte la personnalité de l'auteur. Je crains que, dans un nombre important de cas, il ne soit amené à rendre une justice standardisée. Je pense que les procédures de type "snelrecht", comme les procédures accélérées dans leur version 1994, ne feront guère diminuer le risque de récidive, au contraire des peines alternatives qui, sous cet angle, récoltent des résultats beaucoup plus positifs.

J'ai donc beaucoup de doutes. Je veux dire aux collègues du VLD, qui semblaient placer beaucoup d'espoirs dans un effet de choc attendu chez le délinquant lors de sa comparution immédiate, que je doute énormément de l'efficacité de cet effet de choc. Je maintiens qu'une bonne décision de justice demeure et demeurera du point de vue de l'auteur - comme du point de vue de la victime - une décision comprise, une décision intégrée par lui en toute prise de conscience et responsabilité. Cela suppose un certain temps; cela suppose une implication personnelle responsabilisante, comme c'est le cas dans les procédures de médiation pénale ou pour les travaux d'intérêt général.

Ce matin, on a dit qu'il y aura des filtres. On l'a dit à tous ceux qui, comme nous à Ecolo-Agalev, se posent la question du caractère encore trop lié, même après cette première lecture par la Chambre, entre la procédure de comparution immédiate et la mise en détention préventive. C'est déjà quelque chose qui, du point de vue de la déclaration gouvernementale elle-même, pose problème.

Je vous cite la déclaration gouvernementale sur ce point et ce n'est pas M. Coveliers - qui souhaite que je fasse référence à des sources précises - qui me contestera : "Dans un certain nombre de domaines, il sera recouru à des alternatives à la détention, à des alternatives à la privation de liberté, telles que la résidence forcée électronique, la médiation pénale et les travaux d'intérêt général dont il faut renforcer l'effectivité. La législation sur la détention préventive sera également revue."

Cher monsieur Coveliers, cela se trouve à la page 11, §4 du document que la Chambre a avalisé en juillet dernier, intitulé : "la voie vers le XXIème siècle". La législation sur la détention préventive sera revue dans un contexte où on parle du renforcement des alternatives à la privatisation de liberté. J'imagine que, s'il s'agit bien de revoir cette législation dans le contexte de cette page 11, §4 de la déclaration gouvernementale, c'est évidemment dans le sens indiqué depuis vingt ans par une littérature récurrente et convergente, des analyses précises faites par des sommités qui dépassent de loin nos maigres ressources en droit. Toutes ces analyses disent qu'il faut recourir moins à la détention préventive.

Le président : Monsieur Decroly, voulez-vous progressivement conclure ?

M. Vincent Decroly (AGALEV-ECOLO) : Je vais y arriver, monsieur le président mais, dans ce domaine, des nuances doivent être apportées et j'essaie de les décrire le plus correctement possible.

Ce recours plus sélectif à la détention préventive n'est pas mentionné uniquement dans les travaux scientifiques auxquels certains d'entre nous souhaitent qu'on se réfère davantage. Mais, par exemple dans le rapport de la commission d'enquête Dutroux-Nihoul, voté à l'unanimité par notre assemblée en avril 1997, page 181, au §7 intitulé "une nouvelle approche des délits et des peines", je lis : "la perspective générale doit concourir à une plus grande sélectivité dans le recours à l'incarcération plutôt que dériver vers des formes d'automatisme".

Voilà la nouvelle approche des délits et des peines que nous devons, à mon avis, envisager et je crains que le type de procédure qui systématise le recours à la détention ou crée le risque d'une telle automatisation nous fasse aller exactement en sens inverse.

Vincent Decroly

Bien sûr, monsieur Erdman, je vous ai entendu en commission et en séance ce matin indiquer qu'il existe un filtre, que le procureur du Roi peut déjà estimer que l'affaire est plus complexe et qu'elle doit être orientée vers une procédure autre. Vous dites qu'il y a le juge d'instruction mais là, je vous suis un peu moins parce que je crains que ce juge, avec de tels délais, n'ait pas la possibilité technique d'exercer réellement son pouvoir de contrôle, de direction d'enquête et d'évaluation de la complexité du dossier autrement que de manière sommaire. Vous dites aussi qu'il y a aura le juge du fond. Monsieur Erdman, je crains qu'en dépit de ces filtres, on ait dans la grande majorité des cas, un recours à la détention préventive sur des bases extrêmement sommaires, très mal, très peu ou très vite évaluées.

La loi sur la détention préventive du 20 juillet 1990 prévoit elle-même des alternatives. Elle prévoit déjà une série de filtres permettant d'orienter les gens chaque fois que c'est possible vers autre chose que la détention préventive. Pourtant, tous les observateurs le disent, on y recourt encore beaucoup trop. Les filtres du droit commun de la détention préventive fonctionnent mal ou pas du tout et vous voudriez vous appuyer sur les filtres d'un droit dérogatoire à cette détention préventive pour essayer de rassurer tous ceux qui vous demandent si on ne va pas trop loin dans une forme d'automatisme risquant de se concrétiser dans un grand nombre de cas par des mises en détention préventive.

Le **président** : Monsieur Decroly, je vous interromps pour vous demander de conclure votre intervention. Vous avez largement utilisé votre temps.

De heer **Fred Erdman** (SP) : Je voudrais souligner qu'alors que nous nous trouvons dans une procédure que vous appelez "dérogatoire" - elle sort effectivement du cadre normal -, l'approche du juge d'instruction est la même que celle qu'il doit avoir dans une procédure qualifiée de normale. C'est ainsi, monsieur Viseur, et nous avons expressément voulu qu'il en soit ainsi. Lisez attentivement le texte introduit par le gouvernement afin d'élargir l'application des articles de la loi de 1990, en vue précisément de soumettre la décision du juge d'instruction aux mêmes règles que celles prévues dans la procédure normale.

M. **Jean-Jacques Viseur** (PSC) : Monsieur Erdman, dans la procédure normale, le juge d'instruction peut, tout en laissant la personne à sa disposition, poser des questions et faire faire des devoirs complémentaires, avant de décider de délivrer le mandat. C'est ce que prévoit le texte de la loi de 1990. Ici, lorsque j'ai déposé un amendement pour qu'il en soit ainsi, la majorité a estimé qu'il n'était pas souhaitable de le retenir. Par

conséquent, le juge d'instruction n'a pas le même rôle dans cette procédure-ci puisque si le prévenu nie, il ne peut demander l'exécution de devoirs complémentaires avant de le placer sous mandat d'arrêt.

De heer **Hugo Coveliers** (VLD) : Dit is manifest in strijd met de realiteit. In een normale procedure moet de onderzoeksrechter binnen de 24 uur zijn aanhoudings-mandaat afleveren. Meestal worden de betichten vrij laat bij de onderzoeksrechter gebracht omdat de procureur eerst het mandaat moet vragen. Ik ken weinig onderzoeksrechters die nog een bijkomend onderzoek bevelen.

Le **président** : Monsieur Decroly, veuillez conclure. Votre temps est déjà dépassé depuis dix minutes.

M. **Vincent Decroly** (AGALEV-ECOLO) : Monsieur le président, je pense que je contribue normalement et de manière nuancée au débat.

Le **président** : Je sais, monsieur Decroly, mais le règlement prévoit un temps de parole d'environ 30 minutes par orateur. Je suis donc forcé de l'appliquer, tant pour vous que pour les autres collègues.

M. **Vincent Decroly** (AGALEV-ECOLO) : Lorsque j'ai appris que le Conseil des ministres avait décidé à nouveau de prévoir l'intervention d'un juge d'instruction dans ce parcours rapide de procédure pénale, j'ai poussé un "ouf" de soulagement. Mais je me suis rapidement rendu compte que s'il y avait un bénéfice à cela, il pouvait être à double tranchant. En effet, ce juge qui devra se prononcer dans le cadre de la comparution immédiate ne pourra, dans les faits, que vérifier formellement les procédures, dans le cadre de décisions sur les mesures de contrainte, alors qu'on lui demande d'exercer beaucoup plus ses pouvoirs juridictionnels. J'ai l'impression qu'avec ce type de dispositions, se profile une extension du champ d'application de la mini-instruction - je vous renvoie à l'article 28, septies du Code d'instruction criminelle -, dont avait pourtant été exclu expressément le recours à la détention préventive. Donc cette garantie représentée par l'intervention du juge d'instruction en phase préliminaire du procès est érodée. Corollairement, on en revient au problème d'équilibre général dont je parlais tout à l'heure : ce sont une nouvelle fois les pouvoirs du ministère public qui sont accrus.

J'en viens, monsieur le président, à la suite de mes objections et à mes questions sur le renforcement des tendances, déjà présentes aujourd'hui, à une certaine justice de classe, à une justice à deux vitesses. Voyez le type de public qui se trouve dans les prisons. Il est de notoriété publique, y compris pour les scientifiques, qu'on y trouve une population d'un certain type sociologique. Les délits visés par le projet seront généralement com-

Vincent Decroly

mis par des personnes issues des milieux défavorisés. La lutte contre la "petite délinquance" risque de mobiliser l'essentiel des moyens, au détriment de la lutte contre la fraude fiscale ou la criminalité organisée, dont les auteurs continueront probablement à bénéficier de l'encombrement des tribunaux, et, comme l'a souligné justement M. Giet, au détriment de la justice civile.

Se pose enfin le problème de la concurrence de cette procédure de comparution immédiate avec d'autres procédures.

Et corollairement, celui de l'égalité de traitement, de l'égalité des Belges devant la loi. Car, enfin, au vu d'un champ d'application à ce point large et au vu de procédures qui visent finalement le même type de faits, produits par le même type d'auteurs dans le même type de contextes, sur quelles bases législatives - car je souhaite que l'on continue à préciser, à baliser et à canaliser clairement les choses ici, et non pas au sein du collège des procureurs généraux - et sur quels critères va-t-on décider d'envoyer quelqu'un en procédure accélérée, version Wathelet, en procédure de comparution immédiate, version Verwilghen ou en procédure ordinaire ?

Je crains que, pour des faits précis, tels l'arrachage de sac ou le vol d'autoradios, la comparution immédiate ne s'impose à Bruxelles, qu'on opte à Anvers pour la comparution sur procès-verbal et à Namur, peut-être, pour la comparution dans le cadre classique. Comment empêcher une concurrence qui, si l'on observe les résultats qu'elle aura, débouchera inévitablement sur des traitements différents ?

Nous avons obtenu, il y a quelques jours, l'engagement du gouvernement sur une proposition de loi qui, cosignée par plusieurs représentants de la majorité, instaurerait enfin, en modification du code pénal, de véritables peines alternatives. Pourrait enfin être dépassé le statut subsidiaire des travaux d'intérêt général, qui sont actuellement le sous-produit, déterminé par une série de conditions, du principe d'incarcération. Il est bon qu'il en soit ainsi, puisque cela figure dans la déclaration gouvernementale.

Mais je regrette que, pour une série de problèmes que le projet pose aujourd'hui, du point de vue du champ d'application, de la hauteur des peines prévues, il n'ait pas été possible, en commission parlementaire, sur la base des exemples existant en la matière en Italie, de limiter la lourdeur des peines qui peuvent être requises au terme d'une procédure immédiate. Cela, sans attaquer de front et au fond le principe même de l'accélération de la procédure, pouvait aussi apporter un élément de modération à un certain nombre de dérives et d'erreurs judiciaires, qui risquent de se produire du fait objectif de l'accélération de la procédure.

Je voudrais aussi parler de la question du droit d'opposition, aboli par le projet lorsqu'on se trouve en procédure de comparution immédiate.

Le président : Monsieur Decroly, venez-en aux conclusions ! Vous avez épuisé votre temps de parole !

M. Vincent Decroly (AGALEV-ECOLO) : En commission, tant les membres de la majorité que de l'opposition ont travaillé de façon extrêmement rapide. Non seulement nous légiférons sur le *snelrecht* mais nous en arrivons imperceptiblement à une forme de "*snelwet*" : cela m'inquiète.

Au vu de plusieurs problèmes de fond comme l'insertion, dans le champ d'application, des conflits sociaux, comme la hauteur de la peine qui peut être prononcée, comme la perte du double degré de juridiction, lorsqu'au stade de l'appel, on s'aperçoit que l'affaire est plus complexe qu'il a pu paraître de prime abord, au vu de tout cela, ce projet doit être amélioré fondamentalement. Ainsi, dans quelques mois, je pourrai, avec d'autres membres de mon groupe et de la majorité, voter en faveur de ce projet. Mais il reste du chemin à faire. Ce projet est un chantier qui n'a malheureusement pas pu être bouclé en commission de la Justice de la Chambre. C'est pourquoi j'appelle le Sénat à parfaire le travail afin d'éviter des dérives. Il faudra revenir sur un certain nombre de questions qui ont été mal ou insuffisamment tranchées ici.

C'est pourquoi dans mon vote, comme dans celui de trois autres parlementaires écologistes, vous voudrez bien, monsieur Van Hoorebeke, percevoir un signal précis et concret de notre volonté de voir évoluer ce projet. Peut-être, dans quelques mois, nous pourrions le voir revenir ici. Et peut-être serons-nous, à ce moment-là, plus convaincus que tout à l'heure de l'intérêt de le voter.

M. André Smets (PSC) : Monsieur le président, monsieur le premier ministre, monsieur le ministre de la Justice, chers collègues, je ne ferai que quelques réflexions, non pas parce que mon temps de parole est limité à dix minutes, mais parce que j'avoue ne pas avoir suffisamment d'expérience ou de connaissances juridiques. Je ferai des réflexions de terrain comme parlementaire et conseiller communal.

Tout d'abord, dans cette problématique, je crois que plus que jamais, nous devons insister sur l'aspect préventif. De ce côté-là, d'immenses chantiers nous attendent. Je les cite volontiers car je crois que nous sommes tous d'accord sur la nécessité de s'inscrire résolument dans un Etat social actif qui met au maximum les gens - jeunes et moins jeunes - en mouvement. Beaucoup de problèmes surgissent notamment du chômage et du non-emploi.

André Smets

Ensuite, il faut, par des systèmes intégrés concernant les polices, la gendarmerie, etc., lutter préventivement contre les filières mafieuses. Les jeunes consommateurs de drogue, notamment, subissent des peines dramatiques. Quels que soient les lieux, notamment en Europe occidentale, vous savez combien les centres scolaires sont menacés par l'envahissement de la drogue et l'emprise des dealers. A ce niveau-là, l'on ne saurait souscrire plus à cette volonté de réhabiliter davantage les centres-villes, où des efforts considérables doivent être fournis. Il ne faut pas ignorer ce mal endémique qui gagne maintenant aussi les zones semi-urbaines et semi-rurales, sinon rurales en général.

Sur le plan préventif, comme cela a déjà été proposé dans ce parlement et bien que cela soit du ressort des communautés, il faudra prendre des initiatives - entre autres fiscales - afin d'encourager les jeunes et les moins jeunes à s'inscrire dans des mouvements associatifs, notamment sportifs. Ce sont des pistes qu'il faut envisager car cela permet de mettre les gens en mouvement et évite qu'ils restent trop longtemps à ne rien faire. Je crois de plus en plus à cette piste.

Subsiste le problème de cette répression par la procédure de comparution immédiate. Ce qui m'a frappé, c'est cet article paru dans un journal, écrit par le président de l'association syndicale des magistrats. Selon lui, ce projet est inutile et dangereux.

Il nous dit, veuillez m'excuser monsieur le ministre, que votre projet cherche essentiellement l'effet médiatique. Il n'en subira pas moins l'épreuve des faits. Et, cher monsieur Coveliars, je mesure encore aujourd'hui l'écart énorme qui subsiste entre votre groupe et le groupe Ecolo. Et d'une certaine manière, je dirais que je préfère en fin de compte l'intelligence du cœur à l'intelligence de la raison.

En second lieu, la loi doit bien sûr permettre de rendre la justice dans un délai raisonnable. Encore faut-il combler les cadres. Et je crois que ce problème-là est tout à fait capital à l'heure où, lorsque l'on compare les effectifs des polices et des gendarmeries en France et en Belgique, il y a proportionnellement moins de forces de l'ordre en France, et plus de juges en Belgique. Et je crois que l'essentiel réside dans le fait que les décisions judiciaires puissent être prises dans un délai raisonnable. A l'encontre de ce projet-ci, me vient cette appréciation : il faut se hâter, "se hâter lentement" de garder un bon équilibre entre les droits des victimes et les devoirs d'une procédure raisonnable !

Enfin, je souhaiterais terminer mon intervention - et vous pourrez constater, monsieur le président, que j'aurai fait preuve de brièveté aujourd'hui - en évoquant ce qui se passe au niveau des peines alternatives et des travaux d'intérêt général au sein des villes et des communes,

soulignant ainsi mon vœu de voir à l'avenir les ministres de la Justice et de l'Intérieur davantage à l'écoute de ces dernières. De même, j'aimerais que l'on évalue tout ce qui est entrepris en cette matière des peines alternatives, laquelle offre, à mon sens, des perspectives très prometteuses aux niveaux tant préventif que répressif.

Monsieur le premier ministre, monsieur le ministre de la Justice, chers collègues, je ne conteste pas la difficulté du problème traité aujourd'hui. J'ai d'ailleurs toujours marqué beaucoup de prudence sur le plan judiciaire et sur celui de la prévention de la violence, avant de donner des leçons à quiconque. Car chaque responsable communal agit souvent en cette matière avec beaucoup d'humilité. Aussi, je m'en tiendrai à affirmer que les peines alternatives apparaissent, selon moi, comme les pistes à approfondir et que les communes sont parties prenantes en ce problème. Moi, j'agis là où je vis, dans cet arrondissement de Verviers où nous sommes encouragés par les parquets et où nous travaillons avec des ASBL de sorte que soit assuré un suivi permanent. Je propose que l'on soit toujours plus à l'écoute des personnes qui travaillent sur le terrain et qui disposent d'une expérience considérable, dont notamment les centres publics d'aide sociale.

Délégation d'Euro-juristes international
Delegatie van "Euro-juristes international"

Mes chers collègues, j'ai le plaisir d'accueillir à notre tribune les représentants d'Euro-juristes, association de juristes formant un groupement d'intérêts économiques - "Euro-juristes international" - dont le président est M. Jean-Jacques Maesclin.

Zij groepeeren in dit land 43 advocatenkantoren op de 650 die er in Europa zijn. Het is een raadgevend orgaan dat detecteert wie de beste specialisten zijn op het vlak van het recht.

Ils se sont réunis chez nous en assemblée générale; ils veulent assister quelque temps à nos débats. Mesdames, messieurs, au nom de la Chambre, je vous salue.

Projets et proposition de loi (continuation)
Wetsontwerpen en -voorstel (voortzetting)

Nous poursuivons la discussion générale.

Wij gaan verder met de algemene bespreking.

M. Charles Michel (PRL FDF MCC) : Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, rendre la procédure pénale plus efficace est un des engagements pris dans l'accord de gouvernement. Depuis trop longtemps, le service public de la justice n'est plus en mesure de répondre adéquatement à de nombreuses formes de délinquance. Ainsi, il n'est pas rare que des délinquants pourtant surpris sur le fait ou dont les charges semblent évidentes ne se voient jugés que de nombreux mois après leur délit, c'est-à-dire à un moment où la mise en oeuvre d'une sanction perd une grande partie de son intérêt. En outre, cela induit, bien entendu, dans le chef des délinquants un sentiment d'impunité qui n'est pas acceptable. Parallèlement, la victime d'une infraction commise en flagrant délit, dont l'auteur est connu et dont les charges sont évidentes et semblent suffisantes, éprouve un sentiment d'injustice dès lors qu'elle doit attendre plusieurs mois avant de voir le délinquant condamné et de voir ainsi reconnaître son droit à la réparation du préjudice.

Tout le monde s'accorde pour dire que cette situation appelle une réponse forte et claire du pouvoir politique. Déjà en 1994, le gouvernement de l'époque avait saisi cette difficulté et avait instauré, dans le cadre de sa loi, une procédure accélérée.

Monsieur le ministre, c'est la première crainte que j'avais évoquée en commission. La coexistence de deux types de procédure dont les similarités sont certaines, à savoir la procédure accélérée de 1994, d'une part, et la comparution immédiate, d'autre part, me paraissait équivoque. Il me semblait important de préciser les critères et la nature de la coexistence de ces deux procédures. Dans le cadre des travaux en commission, j'ai obtenu de nombreux éclaircissements et précisions ainsi qu'un certain nombre d'apaisements.

J'estime toutefois opportun, monsieur le ministre, de revenir sur ce point pour la clarté de nos travaux. C'est pourquoi je vous demande encore une fois de préciser ces éléments.

Qu'il me soit permis d'aborder à présent le projet de loi proprement dit, à savoir la comparution immédiate. Il sera dorénavant permis, il sera dorénavant possible de sanctionner rapidement l'auteur d'un acte de délinquance surpris en flagrant délit - je rappelle à un des orateurs précédents que le flagrant délit est une notion juridique, décrite de façon relativement claire par la jurisprudence - ou contre qui des charges suffisantes peuvent être réunies dans le mois de la commission de l'acte. Là encore, il s'agit de notions juridiques connues et non, monsieur Decroly, de la clameur publique. Il y a là, me semble-t-il, un malentendu qu'il faut éclaircir.

Monsieur le ministre, je me réjouis que le critère déterminé dans la mise en oeuvre de la procédure ait été précisé en commission. Le texte initial prévoyait la pos-

sibilité de réunir les charges suffisantes dans un délai de trois mois. Une majorité s'est dégagée en commission, avec votre appui, pour réduire ce délai à un mois. C'est une avancée importante et un motif de satisfaction.

La faculté pour le juge, en première instance comme en degré d'appel, de remettre l'affaire est expressément prévue dans le texte. C'est un point important qui permettra incontestablement au magistrat de solliciter des précisions, par exemple de demander un rapport d'enquête sociale avant la mise de l'affaire en délibéré.

Le projet de loi, grâce à un amendement adopté en commission, permettra malgré la brièveté des délais impartis, de prononcer des mesures alternatives. En effet, le texte adopté en commission qui permet d'ordonner, après une enquête sociale, des travaux d'intérêt général me paraît important. Il s'agit d'une avancée essentielle qui a été obtenue grâce au dialogue et au débat qui ont eu lieu dans le cadre de nos travaux.

Nous sommes tous convaincus que l'emprisonnement est loin d'être la panacée et que les mesures alternatives doivent être approfondies.

Je souhaite effectuer ici une mise au point importante. Nous avons entendu ces dernières heures, ici et là, un certain nombre de déclarations sur la problématique des travaux d'intérêt général. Ainsi, le soutien au texte aurait été accordé en échange d'une proposition de loi signée par l'ensemble des partenaires de la majorité permettant d'introduire des travaux d'intérêt général en tant que mesure autonome et non plus en tant que mesure liée à la loi sur la suspension, le sursis et la probation. Je voudrais, parce que la vérité a ses droits, rappeler que la proposition de loi déposée par Daniel Bacquelaîne, sur laquelle le PRL travaille depuis plusieurs semaines, a été cosignée - et l'on s'en réjouit - par différents chefs de groupe. C'est un élément qu'il fallait rappeler ici pour éviter toute ambiguïté ou malentendu.

Monsieur le président, beaucoup de choses ont été dites dans les heures qui viennent de s'écouler. Les débats en commission ont été longs, vifs parfois. Je ne retracerai pas l'ensemble des éléments du texte, mais je voudrais relever un certain nombre de points importants qui touchent au respect des droits de la défense. C'est une critique qui a été évoquée à de multiples reprises, à mon avis de façon injustifiée, à l'encontre du texte.

J'ai la conviction que celui qui prend la peine de lire attentivement le texte et qui connaît un peu la pratique des juridictions est ou sera convaincu par les éléments importants en termes de respect des droits de la défense qui figurent dans le texte.

Ainsi, par exemple - je ne serai pas exhaustif -, la facilité avec laquelle chacune des parties a accès au dossier est un élément qui doit être relevé. La possibilité de recourir

Charles Michel

à des moyens modernes de communication est également un élément important. Le droit pour le prévenu d'être entendu en présence de son avocat par le juge d'instruction est un élément neuf. Je rappelle que le projet précise l'obligation de désigner un avocat au prévenu qui n'en aurait pas, avec bien entendu la liberté pour le prévenu de refuser d'être assisté par un conseil. Le droit d'appel est garanti - c'est extrêmement important - tant en première instance que dans le cadre de la procédure d'appel. Le magistrat du fond, celui qui aura à se prononcer le cas échéant sur une peine ou une mesure alternative, monsieur Decroly, a à chaque instant la faculté de renvoyer l'affaire devant le procureur du Roi s'il estime que des devoirs d'investigation complémentaires doivent être effectués. C'est un élément tout à fait fondamental que vous n'avez pas relevé. J'imagine que vous avez été distrait sur ce point.

M. Vincent Decroly (AGALEV-ECOLO) : Monsieur président, je voudrais demander à l'éminent collègue qui fait différentes remarques sur l'appel comment il estime que le principe du double degré de juridiction est garanti lorsque c'est au niveau de l'appel que l'on s'aperçoit que l'affaire est plus complexe qu'il n'y paraît. Actuellement, dans le texte de la loi, un rapport est demandé au procureur général. Comment les choses se passent-elles ensuite ? Pouvez-vous me préciser comment le double degré de juridiction est assuré dans ce contexte précis ?

M. Charles Michel (PRL FDF MCC) : Monsieur Decroly, évoquer ce genre d'argument relève de la mystification.

En effet, vous savez pertinemment bien que les deux types de procédures qui peuvent être envisagées, soit la comparution immédiate en première instance ou le droit commun de la procédure d'appel, sont tout à fait autonomes. L'une n'empêche pas l'autre. Par conséquent, il est permis - et cela fait partie de l'autonomie du parquet de première instance - de considérer en première instance que les éléments présents justifient une procédure de comparution immédiate et donc de renvoyer l'affaire dans le cadre de la procédure de comparution. Et le fait -et c'est là l'élément important qui permet une très grande garantie des droits de la défense- que le parquet de première instance ait choisi la comparution immédiate n'empêche pas la procédure en appel. C'est là un élément fondamental, monsieur Decroly. En appel, les magistrats du siège ont encore la faculté de considérer que l'affaire nécessite ou mérite des devoirs d'investigation complémentaires et décident de renvoyer l'affaire au parquet pour des devoirs complémentaires.

Mettre en cause les principes du double degré de juridiction est tout à fait inopportun et n'est pas juste. Sans être excessif, ce raisonnement me paraît éloigné de l'honnêteté intellectuelle.

Monsieur le président, un autre point m'incite à avoir la conviction que les droits de la défense sont respectés, contrairement à ce qui a semblé être évoqué tout à l'heure par mon éminent collègue. Il s'agit du fait que le droit commun reste applicable. C'est le même juge d'instruction, monsieur Decroly, qui se prononcera dans le cadre d'une détention préventive classique, sur la base des mêmes critères, des mêmes conditions, dans le cadre du mandat d'arrêt en vue de la comparution immédiate.

J'ajoute que ce n'est pas parce que le procureur du Roi ou le parquet va solliciter du juge d'instruction qu'il décerne le mandat d'arrêt que le juge d'instruction est tenu de décerner ce mandat d'arrêt. Il a un pouvoir d'appréciation. Il s'agit du deuxième filtre qui a été évoqué par le président de la commission.

Enfin, élément important, la loi sur la détention préventive est applicable. Par conséquent, la faculté pour le juge d'instruction de ne pas décerner le mandat d'arrêt, mais de conditionner la mise en liberté à certains éléments reste applicable dans le cadre de cette procédure. J'imagine que sur ce point, vous avez fait preuve d'autant d'inattention.

M. Vincent Decroly (AGALEV-ECOLO) : Monsieur le président, je ne voudrais pas faire de nos débats un dialogue de sourds mais je crains quand même que la réponse qui vient d'être apportée soit relativement incomplète par rapport à la question posée.

Le problème ne réside pas dans le fait que virtuellement et sur papier, le juge d'instruction puisse éventuellement recourir à des mesures alternatives à la détention préventive, encore que j'aie entendu dire que dans un cas de figure au moins, il manque un petit bout de texte au document que nous allons voter.

Ma question portait sur le fait qu'aujourd'hui, comme vous le dites très bien, monsieur Michel, en droit commun de la détention préventive, ce genre de filtre, ce genre d'alternative à la détention préventive existe sur papier. Mais dans la pratique, tous les observateurs sont d'accord pour dire que la détention préventive reste très fréquemment de règle alors que les alternatives à cette détention sont radicalement sous-employées par les acteurs. Voilà ce que je voulais dire pour mettre en doute, respectueusement, l'argument selon lequel la question des filtres et la possibilité pour le juge d'instruction de recourir à des alternatives à la détention préventive est, dans ce cas aussi, correct sur papier, mais assez virtuel si l'on considère l'application actuelle de la loi sur la détention préventive.

Le président : Monsieur Michel, je vous demande de conclure.

M. Charles Michel (PRL FDF MCC) : J'ai été interrompu plusieurs fois, monsieur le président.

Monsieur Decroly, vous confirmez l'impression que j'ai eue en vous écoutant tout à l'heure.

Il me semble que vous avez le sentiment - et je comprends que vous puissiez l'avoir - que le juge d'instruction est nécessairement une personne hystérique qui place en détention préventive chaque fois que le parquet le demande.

Moi, j'ai une plus grande confiance et un plus grand optimisme en la nature humaine : j'ai le sentiment et la conviction que le juge d'instruction se comporte de manière bien plus raisonnable que cela.

Monsieur le président, les points que j'ai évoqués relatifs aux droits de la défense sont loin d'être exhaustifs. Or, comme on l'a dit ici à de multiples reprises, une des missions parmi les plus prépondérantes de l'Etat est d'assurer une justice efficace et rapide; elle doit relever d'une priorité absolue.

La réforme qui nous est proposée est importante et j'en ai conscience. J'ai également conscience de ce que les réformes structurelles, celles qui vont au fond des choses, sont naturellement sujettes à de nombreuses critiques, voire à de nombreuses craintes, voire à certaines formes de démagogie parfois. Les conservateurs, monsieur Decroly, ne sont pas toujours ceux que l'on croit.

Pour ma part, je me réjouis de l'ambition affichée par ce projet de loi. J'ai également le sentiment qu'il n'y a pas de fatalité. Pourquoi donc la Belgique ne pourrait-elle pas mettre en place des procédures de comparution rapide, en préservant les droits de chacune des parties au procès, alors même que l'exemple de nombreux pays, d'Europe et d'ailleurs, démontre la possibilité d'y parvenir ?

Le projet sur la comparution immédiate implique une justice accélérée; mais cela n'implique pas nécessairement une sanction accélérée. Monsieur le président, chers collègues, ce texte est respectueux des droits de la défense.

Avant de conclure, je voudrais souligner ici la très grande ouverture qui a prévalu dans le cadre de nos travaux en commission. Ce sont des dizaines d'amendements qui ont été déposés, discutés, débattus, critiqués, tant par l'opposition que par le gouvernement et même, fait inhabituel, par la majorité. Certains ont cru voir là un signe de faiblesse de la majorité : que ceux-là apprennent que dorénavant, la nouvelle culture politique a un sens.

Le parlement n'est pas nécessairement cadenassé par des textes décidés. Le parlement, opposition et majorité, dispose d'un véritable droit d'amendement, d'un véritable

droit à l'amélioration du texte qui nous est soumis. Je m'en réjouis. Les remarques pertinentes, les commentaires, les critiques négatives ou positives ont été entendus; ils ont été écoutés par le gouvernement. Il n'est pas anodin que le ministre, à la suite de la discussion générale, ait spontanément soumis de nombreux amendements lors de nos travaux en commission. Pour cela, pour le respect que vous avez ainsi exprimé à l'égard de l'institution parlementaire, monsieur le ministre, je veux vous saluer.

Monsieur le président, chers collègues, vous aurez compris que c'est sans la moindre réserve que nous approuverons ce projet de loi.

De voorzitter : Collega's, u hebt op uw bank een groen document gevonden. De inhoud daarvan is goed maar ook de vorm is belangrijk. Om 17.00 uur beschikte men reeds over het verslag in extenso van de ochtendvergadering. Ik wens dan ook alle diensten te danken die aan de totstandkoming van deze handelingen hebben meegewerkt.

De heer Jo Vandeurzen (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, mijnheer de minister van Justitie, collega's, dit debat had een begin moeten zijn van het herstel van de geloofwaardigheid van onze justitie. Het had een heel boeiend debat moeten zijn, omdat er zeer belangrijke waarden op het spel stonden. Het had een debat moeten zijn over de vraag tot waar de rechten van de samenleving gaan, die nood heeft aan veiligheid, geborgenheid en zekerheden, over de vraag tot waar de rechten van de burgers en de individuen gaan, die recht hebben op een behoorlijke verdediging en die het recht op vrijheid, opgenomen in de grondwet, willen gewaarborgd zien.

Het had een zeer mooi, inhoudelijk debat moeten zijn, omdat een aantal kerntaken van de overheid in het brandpunt stonden en omdat het gaat om een van de belangrijkste instellingen van ons land, de justitie. Het valt mij op, collega's, telkens als wij te velde over justitie spreken, hoe wij keer op keer worden geconfronteerd met een voorbeeld dat de vraag oproept hoe het mogelijk is dat daders, die op heterdaad zijn betrapt, bij bewijs van spreken sneller thuis komen van het gerecht, dan het slachtoffer of de politie.

Hoe is het mogelijk dat de schijn bestaat dat mensen, die een misdrijf hebben gepleegd, daarvoor niet worden gestraft. Het valt mij daarbij steeds opnieuw op hoe weinig de mensen in ons land - en collega Coveliërs heeft er in zijn betoog terecht naar verwezen -, hoe weinig de burgers in dit land het belang van de vrijheid kunnen inschatten en hoe belangrijk die waarde is.

Weinig burgers in dit land begrijpen hoe graag wij, via de procedure van het snelrecht, tegemoet willen komen aan hun verzuchtingen naar een snelle reactie van de justitie

Jo Vandeurzen

en hoe wij in het parlement de waarde van de vrijheid en het recht op de verdediging trachten te verzoenen met de procedure die het snelrecht moet regelen.

Ik heb soms de indruk dat voor vele burgers de vrijheid een evidentie is, die hen nog nauwelijks bezighoudt en dat als wij daarover een discussie hebben die tot moeilijke proceduredebatten of -regels leidt, de burgers daarvan het belang niet meer inzien.

Mijnheer de voorzitter, ik wil u een suggestie doen. Wanneer u vanop uw spreekgestoelte de natie toesprekt en de Parti Socialiste aanwezig is - dus niet zoals vandaag, want telkens als u het land toesprekt is er een leeg parlement; eigenlijk zou u vandaag de banken van onze Franstalige socialistische collega's aan de camera's moeten laten zien - overtuig dan de burger van het belang van dit debat, van het belang van de vrijheid. Vertel hen dat door het optreden van justitie en politie ieders vrijheid moet worden gewaarborgd en dat mensen die een misdrijf plegen, op een geloofwaardige, snelle en adequate manier worden gestraft. Misschien kunt u vanop uw paard dit item aankaarten bij de burger?

Collega's, een dergelijk debat is het niet geworden. Ik ben natuurlijk niet een van de grote tenoren van dit parlement, maar als collega Decroly met een zekere authenticiteit spreekt over wat hij uit getuigenissen heeft opgestoken, durf ik dat ook op mijn beurt te doen.

Ik heb de commissie-Dutroux meegemaakt en het Octopus-overleg. Mijn positie was die van een go-between, want de minister van Justitie was een van de onzen, net zoals de eerste minister. In de commissie voor de Justitie was het een beetje onze informele opdracht om ook in de meerderheid een aantal contacten te onderhouden.

Die sfeer, die stijl, waarin en waarmee ik met veel collega's, die toen nog tot de oppositie behoorden, goede wetten heb gemaakt, amendementen heb aanvaard, heb gediscussieerd, hun inzichten heb aanvaard en naar goede oplossingen heb gezocht, die sfeer en die stijl hebben wij met deze commissie voor de Justitie, met deze legislatuur zeker nog niet teruggevonden.

Dit debat, dat een zeer kwaliteitsvol debat over belangrijke waarden had moeten zijn, is verschaald tot een welles-nietes-spel. Dat heeft veel te maken met de verkramptheid waarmee we aan de discussie zijn begonnen. De besluitvorming heeft absoluut niet tot een meerwaarde geleid. De actoren op het terrein zijn er nauwelijks meer in gaan geloven door heel de parlementaire discussie. Het was een werk met urgentie, hoewel die niet gevraagd was. Toch waren er weer nachtelijke vergaderingen. In de plaats van eerst de tijd te nemen om deze wet te behandelen en dan aan de nationaliteitswetgeving te beginnen, hebben we precies het omgekeerde gedaan. Het lijkt alsof we daarmee alle actoren

van de justitie het signaal hebben willen geven dat de nationaliteitswetgeving belangrijker was dan een goede discussie over het snelrecht. In het oorspronkelijke ontwerp was niets opgenomen over de kaders. Ook bij de budgettaire discussie naar aanleiding van de begroting was er geen sprake van deze middelen. Dat werd allemaal bij amendement toegevoegd. Er zitten bovendien technische onvolmaaktheden in de tekst. Voor de nieuwe collega's: ja, het is op deze manier dat technisch onvolmaakte wetten tot stand komen. Mijnheer de voorzitter van de commissie, u zult nu meemaken hoe u met uw ogen open een wet zult goedkeuren waarvan u eigenlijk weet dat er fouten in staan. We mogen ze nu echter eenmaal niet meer verbeteren want dat zou de besluitvorming waarop de meerderheid zo gebrand is, kunnen vertragen. Het is treurig om dat in dit eminent gezelschap te moeten aanhalen.

Wat nog veel erger is en eigenlijk een van de basisvoorwaarden voor een goed parlementair debat ondergraaft, is dat collega's van de meerderheid, van de Parti Socialiste en Ecolo-Agalev, hier een vreemd discours hebben gehouden. Als we de conclusie van hun discours zouden afknippen en het op video aan de kritische burgers zouden tonen om hen bij referendum te laten beslissen of een bepaald parlementslid nu voor of tegen de wet zou stemmen, dan zouden de mensen zeggen dat Ecolo zeker tegen de wet zou stemmen. Als men zegt dat men geen voorstander is van iets, gaat men het natuurlijk ook niet goedkeuren. Hetzelfde geldt voor de Parti Socialiste. Als u hier een uur komt vertellen wat er allemaal slecht is aan deze wet, zou het van normaal gedrag getuigen om tegen de wet te stemmen. Ik heb wrange herinneringen gehad aan de vorige wet op de nationaliteit, toen leden van de oppositie hier met het vingertje naar de CVP stonden te wijzen om te zeggen hoe dubbelzinnig wij wel niet waren. Ik kijk nu dan ook verbaasd naar Ecolo-Agalev. Ik moet immers keer op keer vaststellen dat zij een fervent pleidooi houden om de wet niet goed te keuren. Waarschijnlijk zal straks een van hen zich als symbolisch gebaar bij de stemming onthouden of tegen stemmen. Daarna gaan we over tot het behandelen van het volgende ontwerp.

De logica die daar in zit is duidelijk. De liberalen steken Ecolo-Agalev en de PS de nationaliteitswetgeving toe en zij steken de liberalen het snelrecht toe. Bovendien moet er liefst gelijk worden overgestoken want echt vertrouwen doen ze elkaar natuurlijk nog niet.

De kern van de discussie is dat hierachter een sterk verschillende maatschappijvisie schuilgaat. Wij hebben dat vandaag tijdens de uiteenzettingen genoeg gehoord. Er werd een beeld geschetst van een samenleving met

Jo Vandeuren

sociale en economische voorwaarden die de mensen tot misdaad aanzetten. Hierbij moet men uiterst voorzichtig zijn met het repressief justitieel apparaat. Dat is natuurlijk een deel van de waarheid maar het is niet de hele waarheid.

De hele waarheid is dat een veilige samenleving waar kinderen kunnen opgroeien tot weerbare mensen, een samenleving is met een zeer geloofwaardig justitieel apparaat, een justitieel apparaat dat zeer nauwgezet en selectief maar adequaat kan optreden en dat de juiste straf op het juiste moment en in de juiste omstandigheden kan toekennen aan degene die een misdrijf heeft gepleegd. Op dat vlak bestaat er in de meerderheid een zeer groot meningsverschil over de eigen verantwoordelijkheid van elke burger en de verhouding tot de samenleving. Dit geldt nu voor het snelrecht maar het zal straks ook gelden voor de drugs en andere thema's. We hebben dit trouwens ook kunnen vaststellen in de commissie-Dutroux.

Mijnheer de voorzitter van de commissie voor de Justitie, ik heb moeten slikken toen ik het begrip "criminele organisaties" hoorde vermelden. Als er één moment was waarop we heel duidelijk de meningsverschillen in de meerderheidspartijen hebben kunnen vaststellen, was het wel tijdens het debat over de aanpak van de criminele organisaties. Toen tijdens dit debat de vraag werd gesteld om drie rechters te laten oordelen zonder dat dit een vertraging van de procedure met zich brengt, zei de Parti Socialiste gewoon "nee". De minister diende daarop een amendement in maar ook dit kon niet op de goedkeuring van de PS rekenen. Als bijna iedereen overtuigd was van het feit dat men beter alle bestaande snelrechtprocedures zou uniformiseren, zei mijnheer Giet "neen". En daarmee was het laatste woord daarover gezegd. Persoonlijk geloof ik niet dat het wetsvoorstel van collega Van Parys ook zal worden goedgekeurd want dit is voor sommigen onbespreekbaar.

Mijnheer de minister, ik maak me zorgen over de middelen. Ik moet toegeven dat dit geen probleem is dat tijdens deze legislatuur is ontstaan. De onderbezetting van de kaders bij het openbaar ministerie en de zetel is een zeer ernstig probleem. Ik vrees dat de door u voorgestelde termijnen om de personeelstekorten weg te werken en zo de snelrechtprocedure mogelijk te maken, absoluut onhaalbaar zijn.

Het is trouwens niet alleen een kwestie van personeel maar ook van infrastructuur. U weet dat heel wat van onze justitiepaleizen en gerechtshoven in een heel slechte toestand verkeren. Het is al te simpel te beweren dat de invoering van deze nieuwe procedure kan worden gecompenseerd door een aantal extra personeelsleden bij de zetelende en staande magistratuur en de griffies. Er is veel meer aan de hand. Het gaat over de uitbouw van de informatisering, de infrastructuur en de algemene ondersteuning.

Wij zijn ervan overtuigd dat het parlement met vuur speelt. Wij hebben de justitiwereld door mekaar geschud. Wij hebben de actoren van de justitie uit hun ivoren toren gehaald. Wij hebben de ruimte gecreëerd waarin personeelsleden van de justitie - soms ten onrechte - aan hevige kritiek werden blootgesteld. Wij hebben op hen een appel gedaan om grote veranderingen door te voeren. Als men een dergelijk proces op gang brengt, moet men de nodige middelen en waardering geven zodat de betrokkenen kunnen merken dat hun inzet wordt gewaardeerd. De tijd van de reparatiewetten na elk incident is voorbij. Met de grondwetswijziging tijdens de vorige legislatuur is het moment aangebroken voor een grote, gestructureerde wederopbouw van onze justitie. Maar wat gebeurt er ?

Wij keuren een wet op de nationaliteitsverwerving goed, waarin wij het openbaar ministerie zeggen dat het de prioriteiten opzij moet schuiven, om nu eerst in één maand tijd alle nationaliteitsaanvragen te behandelen. Dat is de prioriteit van het parlement. Wij geven u een procedure snelrecht die veel eenvoudiger en uniformer zou kunnen zijn, maar wij gaan daar toch niets aan doen. Wij weten allemaal dat er nog een technische fout in staat, maar wees gerust, bij de volgende programmawet zullen wij dat wel trachten te corrigeren. Wat de middelen betreft, die komen, maar wel in fasen.

Ik maak mij geen illusies. De eerste dader die het voorwerp zal zijn van het snelrecht zal het nieuws halen, daar zal de onsterfelijke Slangen wel voor zorgen. Hij zal tonen dat het werkt. Ik vrees echter dat de veldwerkers op het terrein de schouders zullen ophalen en van binnenuit zullen beseffen hoeveel er opzij gezet is moeten worden om dat nieuwe van het parlement prioriteit te geven. Ik vrees dat de ontmoediging zal toenemen. Deze wet had een schouderklop moeten worden voor de medewerkers van Justitie. Hij had hen een instrument moeten geven dat hen zou toelaten de mensen te tonen wat zij ook echt willen laten zien, namelijk dat zij in staat zijn een geloofwaardige justitie te zijn, dat zij daadkrachtig kunnen zijn en met slagkracht kunnen optreden. Ik vrees, collega's, dat dit een gemiste kans is. Ik dank u.

Minister Marc Verwilghen : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's van de Kamer, wanneer wij vandaag bezig zijn met de procedure van de onmiddellijke verschijning, wil ik voorafgaand aan het debat toch de diensten van de Kamer die een belangrijke inspanning hebben gedaan, de heer Hove als rapporteur en de voorzitter en de leden - zonder onderscheid - van de commissie voor de Justitie danken voor de medewerking die ik heb mogen ondervinden in de soms moeilijke omstandigheden bij de behandeling van dit ontwerp. Ik wil eerst nog iets onderstrepen dat ook door de heer Coveliers reeds werd aangehaald : dit wetsontwerp werd in de commissie voor de Justitie goedgekeurd zonder

Marc Verwilghen

tegenstem. Dit wijst erop dat men wel degelijk inziet dat deze procedure er moest komen, ook al zijn er tot op de dag van vandaag kritische opmerkingen en bedenkingen geuit. Ik zal daar straks even op ingaan.

In de climax van de verkiezingscampagne hebben wij misschien vooral gediscussieerd over de kwaliteit van de eetwaren, maar tegelijk was het thema veiligheid niet uit de actualiteit weg te branden. Vrijwel iedereen vond het een noodzaak met een veiligheidsplan voor de dag te komen. Sommigen onder ons hebben gekozen voor wat ik een procedure van onmiddellijke verschijning zou durven te noemen. Wie had gedacht dat de onmiddellijke verschijning daardoor als een fluitje van een cent, zoals men dat in Vlaanderen zegt, zou worden verkregen, heeft toch wel even moeten wachten. Wij hebben een debat moeten voeren en dit debat is natuurlijk een kwestie van afwegen, van keuzes die men maakt. Sta mij toe dat ik voor die keuzes terugkeer naar de man van de straat. Die man van de straat vroeg natuurlijk dat zijn veiligheid zou worden gegarandeerd. Die heeft in de loop der tijden ook de evolutie gezien waarbij verschillende misdrijven de kop opstaken. Wij hebben moeten wachten tot het fameuze Heizeldrama, spijtig genoeg, eer wij echt met de neus op de feiten werden gedrukt wat hooliganisme betreft.

Sedertdien zagen we ook veel andere zaken tot stand komen. Ik bedoel niet alleen het hooliganisme dat nu bijna wekelijks het spektakel van het weekend overheerst, maar ook het vandalisme in onze steden. Soms worden in hele straten de eigenaars van voertuigen het slachtoffer van opzettelijk ingeslagen ruiten. Soms gaan ook de car- en homejackings de berichtgeving beheersen. Dan heb ik het nog niet over de winkeldiefstallen, de gauwdieven, stalking en oplichting door de verkoop van kaarten voor zogenaamde solidariteit.

In onze maatschappij heeft zich op een bepaald ogenblik een gevoel genesteld dat moeilijk verwerkbaar werd en waardoor de rechtsonderhorigen, en zeker en vast de slachtoffers, vroegen dat de Justitie sneller zou optreden, tenminste indien de dader zou kunnen worden gevat en indien de zaak relatief eenvoudig kon worden behandeld.

Het is al een waarheid van in de tijd van de napoleontische hervorming van het Strafrecht dat men zei "plus le temps passe, plus la vérité s'enfuit". Het is terecht dat we nu bij het onafgewerkte gedeelte van het snelrecht moeten blijven stilstaan, want er was gevraagd dat in eenvoudig bewijsbare zaken, desnoods mits betrapping op heterdaad, er ook een snelle reactie zou komen die een dubbel effect met zich brengt. De dader van de feiten enerzijds, wordt geconfronteerd met de Justitie en de slachtoffers anderzijds, weten dat hun schade hersteld zal worden.

Ik herhaal, deze soort van crisis in het vertrouwen in het gerecht ligt aan de basis van heel wat ongenoegen bij de bevolking. De keuze om nu over te gaan tot het afwerken van het laatste onderdeel van het snelrecht, dit van de onmiddellijke verschijning of de snelle verschijning, is aan de orde van de dag.

Het gaat hier echter niet over een echte primeur. Er was inderdaad de derde peiler van het Octopusakkoord waar we weliswaar maar oppervlakkig vermeldden dat we naar het heterdaadrecht zouden streven zonder dit nader te omschrijven.

Er is ook een evolutie in de landen rondom ons die dit systeem al kennen. De Fransen, Nederlanders, Duitsers, Italianen, Luxemburgers, kennen een procedure van onmiddellijke verschijning, maar wij Belgen nog niet.

Ik zag de kritieken rijzen toen dit ontwerp werd voorgesteld. Ik begreep die reactie niet goed, want er is een onderdeel in ons recht waarin we tenminste een gelijkwaardig snelrecht kennen als hetgeen nu wordt voorgesteld, namelijk het Jeugdsanctierecht in de artikel 46 en 46bis. Uiteraard kennen we ook de wet van 1994, deze van de verschijning op proces-verbaal. Ik herinner mij nog levendig de discussie die we in dit parlement in 1994 voerden. Het pluspunt van de kritiek was toen dat de drempel om over te gaan tot voorlopige hechtenis zeer laag was. Het was een drempel van 6 maanden. De drempel die nu voorgehouden wordt is dezelfde als deze die we kennen in de procedure van de voorlopige hechtenis, namelijk 1 jaar. Ik denk dat de grootste garanties ingebouwd zijn als men weet dat de gevangenisstraf voor deze feiten ten minste op een jaar zou moeten worden genomen omwille van omstandigheden eigen aan de zaak, terwijl het eigenlijk in ons recht, om iemand te kunnen aanhouden, nodig is dat de openbare veiligheid in het gedrang wordt gebracht, dat het gevaar op recidive bestaat, dat de vrees bestaat dat men bewijsmateriaal zou wegnemen, kortom, dat men in een vrijwel onoplosbare situatie zou komen te staan. Deze twee kritieken hebben de dood betekend van het toen voorliggend ontwerp van de onmiddellijk verschijning.

Misschien moeten we even blijven stilstaan bij het feit dat wij sedertdien ons strafprocesrecht hebben aangepast. Ik verwijs even naar de wet-Franchimont, waar wij bijkomende waarborgen hebben ingebouwd. Dat betekent dat, tussen het ogenblik van het plegen van de feiten en het uitputten van de procedure, wat al dan niet zou moeten uitmonden in het verlenen van een straf, meer tijd wordt geïnvesteerd en meer garanties worden geboden, met het gevolg dat heel wat van onze misdrijven die via het gerechtelijk onderzoek moeten worden afgehandeld, een tragere rechtsgang kennen dan gehoopt. De evaluatie van het recht van 1994, het verschijnen op proces-verbaal, is mijns inziens een negatieve evaluatie, ook al werden er inspanningen geleverd, onder meer in

Marc Verwilghen

het ressort Brussel. Wij hebben immers moeten vaststellen dat de daders in de wet van 1994 bijna niet konden worden aangehouden. Ook hebben wij geleerd dat men eigenlijk tot tweemaal toe verstek kon laten gaan. Wanneer men niet verscheen op het proces-verbaal van oproeping, kon men de zaak immers niet voortzetten zonder opnieuw een dagvaarding uit te brengen. Men kon dan nog eens afwezig blijven op de dagvaarding, met alle gevolgen van dien. De slotconclusie was dat wij niet echt over een performant snelrecht beschikten.

Ik kom nu tot de slagkracht die wij aan onze parketten willen geven door een bijkomend middel, dat evenwel geen tovermiddel is. Ik weet dat dit systeem niet de gerechtelijke achterstand zal wegwerken. Mijnheer Erdman, ik ben het met u eens toen u zei dat er meer nood is aan snel recht dan aan snelrecht. Ik denk dat elk rechtgeaard "minnaar" van de rechterlijke macht, de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en het goed functioneren van de democratie effectief zal kiezen voor een snelle afhandeling van alle mogelijke geschillen. Deze maatschappij moet mijns inziens ook in staat zijn - en dat hebben wij ook geleerd naar aanleiding van het horen van de Franse magistraten - om op bepaalde verschijnselen in de maatschappij snel en adequaat te reageren. Men moet weten dat men in een maatschappij geordend moet leven en sommige daden niet kunnen worden geautoriseerd. Als deze daden duidelijk en niet betwistbaar zijn en verdienen een onmiddellijke reactie te krijgen, moeten wij daarvoor uitdrukkelijk durven te kiezen. Trouwens, snel recht spreken heeft een aantal voordelen. Het eerste voordeel is dat de dader door de snelle bestraffing snel tot inkeer kan komen maar ook zeer snel kan worden geconfronteerd met zijn slachtoffer. Dat wordt vaak als heilzaam ervaren. Ten tweede, indien zij in een crimineel milieu vertoeven, worden zij er ook vrij snel uitgelicht. Dit betekent dat als zij gepakt worden zij niet aan prestige winnen. Het is precies dat winnen aan prestige, dat gevoel van straffeloosheid dat heeft meegebracht dat bijvoorbeeld de carjackings, de diefstallen in de winkels en de berovingen van personen in het stadsbeeld alsmaar doldriester zijn geworden. Ik denk dat wij op dit vlak een stap vooruit kunnen gaan, net zoals wij een stap vooruit gaan met betrekking tot onze politiediensten, die effectief zien dat het werk dat zij presteren gevolgen kent, in de plaats van dat zij gedemotiveerd zijn - zoals u terecht hebt aangehaald, collega Vandeurzen - omdat de daders soms sneller thuis zijn dan de slachtoffers.

De weergave van dit alles is terug te vinden in de besprekingen die wij voerden in de commissie voor de Justitie.

Uiteraard blijf ik niet doof voor de kritiek die terzake werd geuit en ik wens er als volgt op in te gaan.

Heel wat leden, ook van de meerderheid, zijn van mening dat de rechten op verdediging werden uitgehold.

Je ne suis pas du tout d'accord avec notre collègue Decroly lorsqu'il nous présente un cas de figure tant d'une partie civile que d'un prévenu et nous dit que les droits octroyés à ces parties ne sont pas respectés.

Welnu, volgens mij is het precies de procedure van onmiddellijke verschijning die toelaat om vast te stellen of bepaalde rechten al dan niet werden toegekend. Ik heb er geen moeite mee de aangebrachte verbeteringen via de vele amendementen, als een pluspunt te beschouwen. Van bij de aanvang heb ik gezegd dat ik het ontwerp zou voorleggen aan het parlement en dat de werkzaamheden in de commissie op een degelijke en volwaardige manier zouden worden verricht. Ik voegde eraan toe dat de tekst voor mijn part mocht worden geamendeerd, op voorwaarde evenwel dat de aangebrachte wijzigingen de kwaliteit van de tekst zouden verbeteren en niets zouden ontnemen aan de essentie van de wet.

De talloze ingediende amendementen waren vaak constructief bedoeld. In dat verband kost het mij geen enkele moeite om te erkennen dat het amendement van de heer Van Parys, dat ertoe strekt de snelrechtprocedure van 1994 en de huidige procedure van onmiddellijke verschijning op elkaar af te stemmen, getuigt van een juiste daad op legislatief vlak. Alleen bleek de uitvoerbaarheid ervan in de huidige omstandigheden, moeilijker te zijn dan men aanvankelijk dacht. Immers, de ingediende amendementen slaan niet op het geheel van de wet van 1994. Bovendien rijst er een probleem omtrent de oproeping, het proces-verbaal en de mogelijkheid om verstek te laten, wat in deze procedure expressis verbis is uitgesloten. Dit zou een aantal bijkomende stappen hebben gevergd dan enkel en alleen de aanpassing van artikel 216quater.

Hoe dan ook, de verdienste van degenen die meewerkten aan het tot stand brengen van deze procedure is dat zij een eerste aanzet hebben gezet die ertoe leidt dat de kamers die zich meer speciaal zullen richten op deze procedurevorm, tegelijk bevoegd zullen zijn om op te treden volgens de procedure van 1994.

Tot slot nog dit. Het ware uiteraard beter geweest mochten beide procedures op elkaar zijn afgestemd. Er is evenwel een garantie die niet kan worden geboden door toepassing van de procedure van 1994, maar wel door toepassing van de huidige procedure, namelijk dat wanneer de termijn van zeven dagen is verstreken en er niets werd ondernomen, de arrestant vrijuit gaat. Deze sanctie stelt de magistraat die zich bezighoudt met het dossier in een dwingende positie en dat is ook normaal, aangezien het gaat om de vrijheid van een individu.

Marc Verwilghen

In de procedure van 1994 waren de vooropgestelde termijnen geen vervalttermijnen, met alle gevolgen van dien. Het zal erop aankomen om op termijn de ene procedure op de andere af te stemmen, zodat men in het snelrecht tot een geolied geheel van procedures kan komen.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, natuurlijk verheugt het mij dat de minister het voorstel van de CVP-fractie constructief vindt. Wij willen hiermee de verschijning op proces verbaal incorporeren in het huidige snelrecht, waardoor wij de gewelddelicten op personen via dat snelrecht kunnen laten beslechten. Het verheugt mij dat de minister het er eigenlijk mee eens is. Hij verklaarde wel dat er nog enkele technische problemen zijn. Mijnheer de minister, wij hebben in de commissie uitdrukkelijk gezegd dat wij aan die technische aanvullingen konden tegemoetkomen. Een dag later was onze tekst klaar. Wij waren bereid om het parallelisme inzake de verzetsprocedure en de behandeling voor een kamer met drie rechters, te realiseren. We zitten eigenlijk op dezelfde golflengte inzake het toepasselijk maken van de gewelddelicten op personen in dit snelrecht. Wat is de consequentie van deze handelwijze ? De consequentie is dat men het amendement in die zin aanvaardt. Dat doet men niet. Men zegt dat het nu niet het moment is om daarover te spreken. Waarom zegt men dit ? Omdat er maar één fractie is die dit eigenlijk niet wil, namelijk de fractie van de Parti Socialiste, de heer Giet. Dit is het wezenloze van dit debat, dat geen enkele zin heeft gehad aangezien de meerderheid zich altijd ondergeschikt heeft gemaakt aan het veto van de PS om ten gronde het amendement van de CVP te aanvaarden.

Mijnheer de minister, u hebt hier uitdrukkelijk en terecht gezegd dat dit een constructief voorstel is. Heb nu alstublieft de moed om dit te aanvaarden, ook als een van de fracties het eigenlijk niet wil. Dat zou nieuwe politieke cultuur zijn. Met het veiligheidsplan hebt u trouwens een gelijkaardig probleem. U verklaart ermee naar het parlement te komen, de PS zegt neen en u komt niet. Ik verontschuldig mij, maar als u vandaag zegt dat dit constructief is, moet u ook B zeggen en het amendement of het wetsvoorstel goedkeuren.

Minister **Marc Verwilghen** : Collega Van Parys, we hebben het nu over de procedure van de onmiddellijke verschijning. U zult een wetsvoorstel indienen, dat het geëigende parcours zal volgen. Als minister van Justitie kan ik u alleen mijn houding terzake geven. Ik heb die openlijk en duidelijk meegedeeld. Dat heeft verder niets te maken met de houding die anderen zouden hebben aangenomen. Ik vind dat die twee procedures op elkaar zouden moeten worden afgestemd. Maar dit kan niet nu, à l'improviste, door de invoering van één artikel of amendement worden uitgevoerd. Daarvoor is de materie te gecompliceerd.

Mijnheer de voorzitter, ik had het over de verleende waarborgen. Het gaat over een procedure waarbij een onderzoeksrechter snel tussenbeide komt om al of niet te beslissen of iemand onmiddellijk dient te verschijnen en waarbij een rechter ten gronde tussenbeide komt om te zien of men deze wet terecht heeft toegepast. Is er sprake van heterdaad of een bewijsvoering die niet ernstig kan worden betwist ? Dat zijn twee belangrijke garanties, te meer omdat de verdediging een onmiddellijke toegang tot het dossier en een onmiddellijke assistentie van een advocaat krijgt. De behandelingstermijn is op straf van vrijlating voorzien. De datum, de dag en het uur van de behandeling van de zaak zijn gekend.

Dit is een grote vooruitgang die niet gebruikelijk is in de huidige procedures en zeker niet in de standaardprocedure die het opsporings- of het gerechtelijk onderzoek is.

Wat het slachtoffer betreft, worden de rechten, mijns inziens, voor het eerst expressis verbis in de wet opgenomen. De slachtoffers vechten met gelijke wapens : onmiddellijke mededeling van de zitting, onmiddellijke toegang tot het dossier en bovenal de vrijwaring van hun rechten als burgerlijke partij. De kritieken die in het debat van vandaag werden geopperd waarbij men de rechten van de slachtoffers en het recht van verdediging minimaliseerde, zijn onterecht.

Er is een evenwicht ontstaan in de mogelijkheden die het openbaar ministerie heeft. Ik treed het standpunt van de heer Erdman bij dat het openbaar ministerie in de midelen die het ter beschikking krijgt meer verantwoording zal moeten afleggen. Op dit ogenblik moet het openbaar ministerie immers alleen verantwoording afleggen over de seponering van klachten of misdrijven.

Mijnheer de voorzitter, alvorens de Kamer te vragen het voorliggend ontwerp goed te keuren, wens ik wat dieper in te gaan op een aantal punctuele vragen van de leden.

De heer Van Parys heeft de grieven en bezwaren van de CVP op een rijtje gezet en toegelicht waarom de CVP zich bij de stemming zal onthouden. Hij heeft een reeks misdrijven opgesomd die niet onder de toepassing van de procedure van onmiddellijke verschijning vallen. Dit betekent echter niet dat deze misdrijven niet met snelrecht kunnen worden afgehandeld. De procedure van 1994 blijft immers bestaan.

Ik garandeer dat het gros van de zaken waarvoor men een snelrecht nodig heeft onder de procedure van de onmiddellijke verschijning vallen. Professor Van de Wynaert stelt dat men met het snelrecht voornamelijk de stadscriminaliteit - ten onrechte dikwijls de kleine criminaliteit genoemd - heeft willen bestrijden. Ze geeft een aantal voorbeelden en zegt dat door deze fenomenen het veiligheidsgevoel van de burger aangetast is. Om de op heterdaad betrapte winkeldiefstallen, het roven van handtassen, autodiefstallen, baldadigheden, opzettelijke

Marc Verwilghen

vernielingen en daden van hooliganisme te kunnen aanpakken moet men over een geëigende procedure beschikken. Al deze misdrijven en de opzettelijke vernielingen aan wagens, bedrog en oplichting en stalking kunnen perfect worden opgelost via de onmiddellijke verschijning.

Het is correct dat de enkelvoudige slagen en verwondingen zonder enig verder gevolg niet onder de onmiddellijke verschijning ressorteren. Ik wens echter voorbeelden aan te halen die we allemaal goed kennen zoals de hooligan die dreigend met een stok, mes, fles of brandbom zich in het voetbalstadion bevindt en schade aanricht. Ik verwijs naar de bewuste vernielingen die plaatsvinden naar aanleiding van deze voetbalmatchen en meestal door bendes hooligans worden gepleegd. Ik kan eveneens verwijzen naar de opzettelijke vernielingen aan de constructies van een stadion en aan de wagens. Ik zou zelfs kunnen verwijzen naar feiten van racisme en vreemdelingenhaat die eveneens perfect kunnen worden afgehandeld met de procedure van onmiddellijke verschijning op voorwaarde dat de beide grondvoorwaarden voldaan zijn.

Collega's, ik ga niet uit de weg dat men vraagtekens plaatst bij een aantal misdrijven die werden opgesomd. Mevrouw Talhaoui heeft de vraag gesteld of de procedure zal worden toegepast op syndicale of sociale oproer. Wettelijk is het niet uitgesloten dat de procedure wordt ingeroepen.

De oproer naar aanleiding van een syndicale of een sociale malaise in de maatschappij, vereist zeer vaak een grondig onderzoek. Daar moeten meer inspanningen voor gedaan worden. Ik kan u voor de vuist weg twee voorbeelden uit de praktijk geven. Ik heb een andere minister van deze federale regering ooit het dossier Boel in Temse zien behandelen. Er zijn toen zeer hevige schokken tussen de werkgever en de werknemer ontstaan. Dit heeft geleid tot een vrijspraak.

Ik heb ook de gelegenheid gehad om een aantal verhitte boeren te verdedigen. Op een bepaald ogenblik hadden zij in Aalst de gebouwen van de Vlaamse Milieu-maatschappij bezet. Ieder van deze mensen heeft in de normale klassieke procedure een opschorting kunnen genieten. Dit is nogmaals het bewijs dat in zaken waar het heel vaak gaat over fundamentele rechten, gevoeligheden liggen die men van de kant van het openbaar ministerie juist moet inschatten. Wanneer we aan het openbaar ministerie de mogelijkheid hebben gelaten om zich over deze misdrijven uit te spreken, mogen we ervan uitgaan dat ze minstens de moeite kunnen doen om na te gaan of de basisvoorwaarden die in de wet zijn vastgelegd, verenigd zijn.

Ik kom zo tot het laatste onderwerp, namelijk dat van de drugs.

Mijnheer Van Parys, u hebt in 1998 samen met het college van procureurs-generaal een drugsrichtlijn uitgevaardigd. Als beleidslijn hebt u een aantal prioriteiten gesteld, met laagste prioriteiten en echte grote prioriteiten. Indien men inzake drugs te doen zou hebben met klein- of groothandel uit louter winstbejag, aanmaak van percursoren en productie van synthetische drugs, handel en invoer, daden waaruit duidelijk blijkt dat hij die handelt op heterdaad betrapt is en dat het om een eenvoudige zaak gaat, dan kan er in die omstandigheden een perfecte toepassing komen van de procedure van de onmiddellijke verschijning. Als het echter gaat over zaken van lage prioriteit waar het niet gepast is om bestraffend op te treden, is het totaal uit den boze om de procedure op de onmiddellijke verschijning toe te passen, ook al is ze strikt juridisch mogelijk omwille van de gestelde toepassingsvoorwaarden.

Het is voor mij een absolute vereiste dat de drugsrichtlijn - die trouwens aan evaluatie toe is - de richtlijn zal zijn die verder wordt gerespecteerd.

De voorzitter : Mijnheer Van Parys, ik sta u slechts een korte onderbreking toe, want u bent al aan uw zeventiende onderbreking.

De heer Tony Van Parys (CVP) : Ik wil even ingaan op drie elementen. Ten eerste, op welke feiten is het van toepassing. De procureur des Konings van Brussel, die belast zal zijn met de uitvoering van deze wet, schrijft in een artikel van 25 januari 2000 het volgende : "...De vraag rijst of deze nieuwe procedure op bepaalde groepsverschijnselen als rellen en hooliganisme een passend antwoord geeft. Men mag in elk geval niet uit het oog verliezen dat de straf voor bepaalde misdrijven niet de wettelijke drempel van 1 jaar gevangenisstraf mag overschrijden. Bijgevolg zal het zinloos zijn de daders op te roepen voor een onmiddellijke verschijning voor feiten als gewone weerspanning, gewone slagen, bedreigingen door gebaren, smaad en beschadiging op roerend goed". Ik haal dit aan om erop te wijzen dat de drempel van 1 jaar in de praktijk een hypotheek zal leggen op de toepassing van het snelrecht.

De drempel van één jaar legt een bijzondere hypotheek op de concrete realiteit voor de toepassing van het snelrecht, reden te meer waarom het huidige snelrecht moet worden geïncorporeerd en de geweldsdelicten ook met het snelrecht moeten kunnen worden behandeld. Dit geldt natuurlijk ook voor de sociale conflicten en de ordeverstoringen die het gevolg zijn van maatschappelijk onbehagen. Ik kan me niet inbeelden dat voor feiten die te maken hadden met sociale onrust, zoals die destijds door de omgeving van d'Orazio werden gepleegd, wij tot de situatie zouden komen dat het snelrecht daar niet kan worden toegepast.

Tony Van Parys

Ik verzet mij tegen de stelling, die onderliggend aanwezig is, dat de rechtbanken de nodige sereniteit niet zouden hebben om snel daarop in te grijpen. Die sereniteit hebben zij wel. Het is een kwestie van vertrouwen in de rechterlijke macht. Het is in eerste instantie aan de minister van Justitie om dit vertrouwen te uiten en er gestalte aan te geven.

In verband met de drugsproblematiek herinner ik u uitdrukkelijk aan wat u hebt gezegd in de commissie, met name dat de wet van toepassing is. De wet bepaalt uitdrukkelijk dat drugsdelicten kunnen worden gestraft en onder het toepassingsgebied van het snelrecht vallen, richtlijnen of geen richtlijnen. U hebt geprobeerd de drugsdelicten ervan uit te sluiten via de notificatie van de Ministerraad. Gelukkig hebben wij dat kunnen voorkomen en geldt alleen wat in de wet daaromtrent is bepaald.

De voorzitter : Mijnheer Van Parys, u hebt misschien gelijk, maar u herhaalt uw argumentatie al voor de vierde keer.

Minister Marc Verwilghen : Mijnheer de voorzitter, ik begrijp niet goed dat de procureur des Konings van het belangrijkste gerechtelijk arrondissement van dit land dergelijke formele stelling inneemt, terwijl hijzelf een zeer groot verdediger is van de procedure van 1994. Ik nodig hem dan ook uit om, indien hij van oordeel is dat hij niet met de huidige procedure van de onmiddellijke verschijning deze fenomenen kan bestrijden, die fenomenen met de wet van 1994 te bestrijden.

Mijnheer Van Parys, ik herinner mij het bericht in de krant waarin u de verklaring hebt afgelegd dat snelrecht zonder middelen een cadeau is aan uiterst rechts. Inderdaad, snelrecht dient te worden gekoppeld aan middelen. Dat is altijd onze initiële wens geweest. Wij hebben daartoe inspanningen gedaan, inspanningen die weliswaar gefaseerd verlopen. Daarmee tonen wij aan dat het ons menens is om tegelijkertijd niet alleen het formalisme van de procedure te regelen, maar ook in de geldelijke middelen te voorzien.

Monsieur Viseur, j'ai quelque peu été étonné de votre intervention : elle allait à l'encontre de ce qu'ont dit vos collègues du CVP. Vous avez réagi contre le champ d'application qui, à vos yeux, est beaucoup trop large tel qu'établi dans ce projet. Vous avez dit que vous ne vouliez pas signer un chèque en blanc pour le collège des procureurs généraux. Ceci va juste à l'encontre des amendements déposés par vos confrères du CVP. De plus, vous avez dit que, par la procédure accélérée, il y avait ciblage de certaines personnes. Je vais formellement contester cette position : en effet, ce ne sont pas les personnes qui sont déterminantes pour l'application de la procédure accélérée, mais plutôt les faits. Dans ces circonstances, en se basant sur les faits, il est inexact de parler de ciblage de personnes.

M. Jean-Jacques Viseur (PSC) : Monsieur le président, je donne rendez-vous au ministre lorsque nous aurons les premières statistiques. Dans tous les pays où cette procédure a été appliquée, on a assisté à un ciblage réel des plus faibles dans la population.

Le président : Qui vivra verra !

Minister Marc Verwilghen : Mijnheer de voorzitter, dan kom ik bij de vragen van mevrouw Talhaoui die het in haar betoog had over een koele minnaar of minnares. Anderen hebben zich als flamboyante minnaars aangediend. Hoe flamboyanter de minnaar, hoe gevaarlijker en hoe groter het risico om te worden opgebrand. Koele minnaars kunnen meer relativeren en hun liefde is daarom niet groter.

Mevrouw Talhaoui heeft enkele pertinente vragen gesteld, onder meer over de aanpassing van de wet om naast de boetes en de gevangenisstraffen een aantal andere strafmaatregelen in te voeren, die in ons huidig systeem een ondergeschikte rol spelen. De openbare dienstverlening of de vorming krijgen geen echte kans. Deze verzuchting is terecht en een meerderheid in dit parlement wil mijns inziens werk maken van een dergelijke aanpassing. Ik zal elke mogelijkheid om de panoplie van opties waarover de rechterlijke macht bij het opleggen van straffen beschikt, uit te breiden. Ik heb reeds vaak gesteld dat de gevangenisstraf voor mij het ultimatum remedium is en dat alles wat eraan kan voorafgaan moet worden uitgetoetst. Zij die hebben kunnen gebruik maken van een aantal diensten en die op steun en begrip van de gemeenschap hebben kunnen rekenen, maar hiervan misbruik hebben gemaakt, moeten echter leren inzien dat de gunsten die hen werden verleend, niet eindeloos zijn.

Mevrouw Talhaoui heeft mij gevraagd de wet-Giet samen met de wet op het snelrecht te publiceren. Ze kan erop rekenen dat ik de aanpassingen waartoe ik mij in de commissie voor de Justitie heb verbonden, zal uitvoeren. Er is inderdaad een evaluatiepunt voor deze nieuwe wet in het vooruitzicht gesteld. Dat is ook nodig want de evaluaties van de Dienst Strafrechtelijk Beleid voor de jaren 1996, 1997 en 1998 hebben ons geleerd dat de huidige procedure niet echt goed functioneert.

De heer Erdman heeft zijn eigen houding omschreven als terughoudend, verantwoordelijk, kritisch en constructief. Dit is tijdens de afhandeling van dit wetsontwerp meer dan eens gebleken. Naast de responsabilisering van de parketten moeten we inderdaad inspanningen doen om de procedures effectief op elkaar af te stemmen. In een procedure die de vormvoorschriften bepaalt, zullen we nooit een eindpunt bereiken waar we kunnen stellen dat de wet perfect is en niet meer moet worden gewijzigd. Net als dit het geval was voor de wet-Franchimont, zullen we ook aan deze wet te gelegener tijd wijzigingen moeten aanbrengen.

Marc Verwilghen

In antwoord op de verzuchtingen van de heren Van Hoorebeke, Coveliers, Erdman en Van Parys geef ik inderdaad toe dat het erop zal aankomen de magistraten te motiveren. Tijdens de hoorzitting die werd georganiseerd is mij één zaak duidelijk geworden. In dit land zijn er personen die inzien dat wetten die door het parlement werden goedgekeurd in alle loyaliteit moeten worden toegepast. Ik heb dergelijke personen reeds verschillende malen ontmoet. Ik heb de korpsoversten van de rechtbanken van eerste aanleg en de hoven van beroep ontmoet, evenals de korpsoversten van de parketten. Telkens werd mij verzekerd dat zij zich zouden engageren. Hetzelfde gold voor de meerderheid van de leden van de balies. Sommigen hebben nog altijd moeite met deze procedure en net als de heer Vandeurzen al zei komt het erop aan dat we hen laten aanvoelen dat het menens is. Hun werk zal worden gewaardeerd.

Ik vraag hen met evenveel aandrang dat ze ook zouden inzien dat ze zelf een positieve bijdrage moeten leveren en dat elke toevoeging van bevoegdheden niet automatisch gepaard moet gaan met meer magistraten of meer middelen. Het is niet omdat men een hand reikt, dat meteen de hele arm moet worden genomen.

Enfin, monsieur le président, je voudrais encore répondre aux collègues Giet et Michel.

Monsieur Giet, vous avez demandé de pourvoir aux places vacantes dans notre magistrature; ce point me préoccupe. Je vous ai dit être engagé à l'élaboration d'un avant-projet qui tentera de modifier l'âge d'accès à la magistrature assise et de trouver des mesures pour que les substituts fiscaux puissent accéder à la magistrature selon des conditions similaires à celles dont ils bénéficient en tant que magistrats fiscaux, car il apparaît une différence assez importante. Les juges remplaçants doivent avoir accès à la magistrature.

Je crois aussi que les stages au parquet assureront un apport de jeunes juristes qui feront, je l'espère, d'excellents magistrats. Nous poursuivons donc les efforts déjà entamés par mes prédécesseurs.

La coopération entre les services de police et les parquets me semble absolument nécessaire. Je suis également convaincu que les moyens techniques actuels en constant progrès serviront une meilleure justice.

Monsieur Michel, vous avez également demandé une approche plus particulière de cet aspect, de même que vous avez souligné l'intérêt de la proposition de loi que vous allez introduire pour obtenir que les peines alternatives soient reprises dans la loi. Ces peines sont actuellement subordonnées à l'existence d'une peine d'emprisonnement et constituent la condition d'octroi d'un sursis ou de la suspension du prononcé, sauf dans le cadre d'une médiation pénale organisée par le parquet.

Je soulignerai encore que le gouvernement est convaincu que les prestations effectuées au sein de la société, tout comme la mise en oeuvre de la médiation pénale après poursuite, qui devra être prochainement mise en oeuvre par le gouvernement, constituent une réponse à la délinquance, souvent plus efficace et moins coûteuse que les peines de privation de liberté tant pour l'individu que pour la société.

Il est exact, collègues Dardenne et Decroly, dans la prévention de la récidive et dans le cadre d'une justice réparatrice, que les peines alternatives ont un rôle clé à jouer. C'est dans cette optique que je pense cohérent et nécessaire de conférer à ces mesures un caractère d'autonomie par rapport aux autres sanctions et mesures pénales.

Certains d'entre vous pensent à une modification de l'article 7 du Code pénal, ajoutant à la liste des peines applicables aux infractions les prestations d'intérêt général et la formation, cela moyennant l'accord de la personne concernée. Je peux vous affirmer que je me retrouve parfaitement dans de telles modifications législatives.

Tot slot wens ik er nog de nadruk op te leggen dat de procedure van de onmiddellijke verschijning naar mijn oordeel steunt op een evenwicht tussen de belangen van de maatschappij, de slachtoffers en de daders. In die omstandigheden vraag ik dan ook het vertrouwen van deze Kamer. (*Levendig applaus*)

De voorzitter : Na een "snelraadpleging" van de fractievoorzitters over de verdere regeling van de werkzaamheden heb ik volgend voorstel. Vooraleer de artikelsgewijze bespreking aan te vatten, kan ik de vergadering schorsen, maar de fractievoorzitters verzekeren mij dat dit niet nodig is. In dat geval had ik van de indieners van de amendementen wel graag de belofte gekregen dat ze het debat niet opnieuw zullen openen. Er kunnen vóór de eindstemming nog wel stemverklaringen worden afgelegd, maar ik reken erop dat daarvan geen misbruik wordt gemaakt.

La discussion générale est close.

De algemene bespreking is gesloten.

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 306. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 66,4)

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 306. De door de commissie aangenomen geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 66,4) **(306/5)**

Le projet de loi compte 11 articles.

Het wetsontwerp telt 11 artikelen.

voorzitter*Amendements déposés :*

Art. 5 :

n° 64 de M. Jean-Jacques Viseur (**306/3**)

Art. 6 :

n°s 13 et 57 (à titre subsidiaire) de M. Jean-Jacques Viseur (**306/2 et 306/3**)n°s 67 et 68 de MM. Tony Van Parys et Servais Verherstraeten (**306/7**)

Art. 6bis (nouveau) :

n° 1 de M. Bart Laeremans (**306/2**)

Art. 7 :

n°s 17, 18, 19, 66, 59 et 16 de M. Jean-Jacques Viseur (**306/2, 306/3 et 306/7**)n° 2 de M. Bart Laeremans (**306/2**)n° 69 de MM. Tony Van Parys et Servais Verherstraeten (**306/7**)

Art. 7bis (nouveau) :

n° 3 de M. Bart Laeremans (**306/2**)*Ingediende amendementen :*

Art. 5 :

nr. 64 van de heer Jean-Jacques Viseur (**306/3**)

Art. 6 :

nrs. 13 en 57 (in bijkomende orde) van de heer Jean-Jacques Viseur (**306/2 et 306/3**)nrs. 67 en 68 van de heren Tony Van Parys en Servais Verherstraeten (**306/7**)

Art. 6bis (nieuw) :

nr. 1 van de heer Bart Laeremans (**306/2**)

Art. 7 :

nrs. 17, 18, 19, 66, 59 en 16 van de heer Jean-Jacques Viseur (**306/2, 306/3 et 306/7**)nr. 2 van de heer Bart Laeremans (**306/2**)nr. 69 van de heren Tony Van Parys en Servais Verherstraeten (**306/7**)

Art. 7bis (nieuw) :

nr. 3 van de heer Bart Laeremans (**306/2**)

Mijnheer Van Parys, bij artikel 6 hebt u de amendementen nrs. 67 en 68 ingediend. Wenst u die amendementen te verdedigen ?

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, de amendementen 67, 68 en 69 strekken ertoe de incoherentie weg te werken die aan het licht is gekomen naar aanleiding van de lezing van het verslag. Ze beogen

een eenvoudige en evidente technische verbetering om de artikelen op elkaar af te stemmen. Deze amendementen moeten absoluut worden goedgekeurd ten einde te vermijden dat de wet met betrekking tot een aantal artikelen kaduuk is.

De **voorzitter** : Ik denk dat u hetzelfde doet voor het artikel 6 waar u ook nog een schrapping doet en een vervanging.

Mijnheer Laeremans, u hebt een amendement nr. 1 ingediend ertoe strekkend een artikel 6bis in te voeren. U hebt het woord voor de verdediging van uw amendement.

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, dit is ons hoofdamendement. Wij willen immers van deze gelegenheid gebruikmaken om de wet op de voorlopige hechtenis te wijzigen. Dit wetsontwerp is immers volledig geënt op de wet op de voorlopige hechtenis, die dermate stringent is dat de procureurs zich in de praktijk verplicht voelen iedereen onmiddellijk weer vrij te laten.

Wij stellen een ruimere wetgeving voor inzake voorlopige hechtenis en grijpen hierbij gedeeltelijk terug naar het systeem dat vóór 1990 bestond en waarbij misdrijven die worden bestraft met een gevangenisstraf van minder dan een jaar, eveneens in aanmerking komen voor voorlopige hechtenis. Dit systeem is in zekere zin gebaseerd op het Zwitserse voorbeeld, dat zijn efficiëntie ruimschoots heeft bewezen.

Ons amendement strekt er tevens toe de paragraaf te schrappen die de heer Erdman destijds in de wet op de voorlopige hechtenis heeft ingevoerd en die bepaalt dat de voorlopige hechtenis niet kan gelden als onmiddellijke bestraffing. Dit is volledig in strijd met de doelstelling van het wetsontwerp van de onmiddellijke verschijning en zal onvermijdelijk voor verwarring en onduidelijkheid zorgen.

De **voorzitter** : De stemming over dit amendement wordt aangehouden.

J'ai un amendement n° 17 de M. Jean-Jacques Viseur à l'article 7. Vous l'avez déjà défendu dans votre intervention générale. Il en va de même, je suppose, pour votre amendement n° 18.

M. **Jean-Jacques Viseur** (PSC) : Pas de problème.

Le **président** : Quid de votre amendement n° 19 ?

M. **Jean-Jacques Viseur** (PSC) : Monsieur le président, je voudrais justifier cet amendement. Dans l'exposé des motifs, le gouvernement a insisté sur le fait que des preuves étaient rassemblées immédiatement. A ce propos, je reviens sur la définition classique de la "flagrance" telle que prévue dans le Code pénal.

Le **président** : J'ai encore un amendement de votre part, monsieur Viseur, le n° 66 à l'article 7. Vous faites des compléments et des ajouts.

M. **Jean-Jacques Viseur** (PSC) : J'ai déjà justifié cet amendement.

De **voorzitter** : Heren Van Parys en Verherstraeten, het amendement nr. 69 bij artikel 7 is een gevolg van de twee andere amendementen.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Ik verwijs naar de vorige verdediging.

De **voorzitter** : Mijnheer Laeremans, u hebt een amendement nr. 2 ingediend ertoe strekkend artikel 7 te wijzigen, vooral inzake de data.

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, op dit ogenblik, en het is daarstraks nog eens uitdrukkelijk bevestigd, kan de voorlopige hechtenis, tegen de vermoedens van collega Coveliers in, met toepassing van deze wetgeving uiteindelijk maar maximaal zeven dagen duren. Na zeven dagen moet de betrokkene, of de beklaagde, worden vrijgelaten. Wij vinden dit onredelijk. In bepaalde situaties zou het veel beter zijn, bijvoorbeeld wanneer er getuigen moeten worden opgeroepen of wanneer een sociaal onderzoek aan de gang is, mocht die persoon minstens twee, drie weken langer kunnen worden vastgehouden, ook in het belang van de beklaagde zelf. Dit voorstel is redelijk en wij denken dan ook dan het door een ruime meerderheid zal worden gesteund.

De **voorzitter** : Dit amendement wordt aangehouden.

De heer **Hugo Coveliers** (VLD) : Ik zal het kort houden en ik zal het geen zevende maal herhalen. Het is onjuist wat de heer Laeremans zegt. De zeven dagen zijn van tel wanneer er nog geen beslissing is genomen. De rechtbank kan natuurlijk altijd een beslissing nemen waarbij zij haar uitspraak verdaagt en de aanhouding bevestigt.

Les articles 1 à 4 et 8 à 11 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 4 en 8 tot 11 worden artikel per artikel aangenomen.

Le vote sur les amendements et les articles 5, 6 et 7 est réservé.

De stemming over de amendementen en de artikelen 5, 6 en 7 wordt aangehouden.

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et les articles réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen en artikelen en over het geheel zal later plaatsvinden.

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 307. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 66,4)

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 307. De door de commissie aangenomen geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 66,4) **(307/5)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi portant modification de l'organisation judiciaire à la suite de l'instauration d'une procédure de comparution immédiate".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp tot wijziging van de rechterlijke organisatie ten gevolge van de invoering van een procedure van onmiddellijke verschijning".

Le projet de loi compte 7 articles.

Het wetsontwerp telt 7 artikelen.

Amendements déposés :

Art. 4 :

n°s 11 (en ordre principal) et 12 (en ordre subsidiaire) de M. Jean-Jacques Viseur **(307/2)**

n° 16 de MM. Jo Vandeurzen, Tony Van Parys et Servais Verherstraeten **(307/3)**

Ingediende amendementen :

Art. 4 :

nrs. 11 (in hoofdorde) en 12 (in bijkomende orde) van de heer Jean-Jacques Viseur **(307/2)**

nr. 16 van de heren Jo Vandeurzen, Tony Van Parys en Servais Verherstraeten **(307/3)**

Quelqu'un demande-t-il la parole sur ces amendements ?

Vraagt iemand het woord over deze amendementen ?

Monsieur Viseur, souhaitez-vous justifier votre amendement n° 11 ?

M. **Jean-Jacques Viseur** (PSC) : Monsieur le président, comme il s'agit d'une procédure dérogatoire et exceptionnelle, les magistrats français nous ont dit que la formation de la juridiction à trois juges constituait pour eux une garantie essentielle. Je demande donc que cela soit rendu obligatoire, en raison du caractère exceptionnel de la procédure.

Le **président** : Et le n° 12 ?

M. Jean-Jacques Viseur (PSC) : Si, à titre subsidiaire, on part de la situation actuelle, je souhaite que l'on puisse savoir, le plus tôt possible, si le prévenu choisit une chambre à trois juges. Dès qu'il comparaît devant le juge d'instruction, le prévenu doit pouvoir s'exprimer pour que l'on puisse organiser les rôles en conséquence.

Les articles 1 à 3 et 5 à 7 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 3 en 5 tot 7 worden artikel per artikel aangenomen.

Le vote sur les amendements et l'article 4 est réservé.

De stemming over de amendementen en artikel 4 wordt aangehouden.

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et l'article 4 réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen en het aangehouden artikel 4 en over het geheel zal later plaatsvinden.

Votes

Stemmingen

Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp tot invoeging van een procedure van onmiddellijke verschijning in het Wetboek van Strafvordering (306/1 tot 7)

Amendements et articles réservés du projet de loi insérant une procédure de comparution immédiate dans le Code d'instruction criminelle (306/1 à 7)

In stemming komt amendement nr. 64 van de heer Jean-Jacques Viseur op artikel 5.

Nous votons sur l'amendement n° 64 de M. Jean-Jacques Viseur à l'article 5. **(306/3)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd ? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote ?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(stemming/vote 1)

<i>Oui</i>	<i>24</i>	<i>Ja</i>
<i>Non</i>	<i>71</i>	<i>Nee</i>
<i>Abstentions</i>	<i>13</i>	<i>Onthoudingen</i>
<i>Total</i>	<i>108</i>	<i>Totaal</i>

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 5 adopté.

Bijgevolg is het amendement verworpen en artikel 5 aangenomen.

In stemming komt amendement nr. 67 van de heren Tony Van Parys en Servais Verherstraeten op artikel 6.

Nous votons sur l'amendement n° 67 de MM. Tony Van Parys et Servais Verherstraeten à l'article 6. **(306/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd ? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote ?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(stemming/vote 2)

<i>Oui</i>	<i>25</i>	<i>Ja</i>
<i>Non</i>	<i>71</i>	<i>Nee</i>
<i>Abstentions</i>	<i>12</i>	<i>Onthoudingen</i>
<i>Total</i>	<i>108</i>	<i>Totaal</i>

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

In stemming komt amendement nr. 68 van de heren Tony Van Parys en Servais Verherstraeten op artikel 6.

Nous votons sur l'amendement n° 68 de MM. Tony Van Parys et Servais Verherstraeten à l'article 6. **(306/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd ? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote ?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(stemming/vote 3)

<i>Oui</i>	<i>23</i>	<i>Ja</i>
<i>Non</i>	<i>69</i>	<i>Nee</i>
<i>Abstentions</i>	<i>13</i>	<i>Onthoudingen</i>
<i>Total</i>	<i>105</i>	<i>Totaal</i>

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

Reden van onthouding ?

De heer **Tony Van Parys (CVP)** : Mijnheer de voorzitter, ik wil mij onthouden omwille van het feit dat dit amendement evenals het vorige en het volgende precies de technische correcties moesten aanbrengen waarop de voorzitter van de commissie vorige maandag naar aan-

Tony Van Parys

leiding van het verslag had gewezen. Men is er dus in geslaagd om een amendement weg te stemmen dat een logische correctie moest zijn op het wetsontwerp. Hierdoor zijn deze artikelen niet coherent met andere artikelen van het wetsontwerp. Dat zijn de gevolgen van de procedure die hier wordt gevolgd.

De **voorzitter** : Mijnheer Van Parys, ik beschouw dit als een verklaring voor de stemming. Bij de stemming over amendementen worden er immers geen redenen voor onthouding gegeven. Inhoudelijk beschouw ik het dus als een verklaring voor de stemming.

In stemming komt amendement nr. 13 van de heer Jean-Jacques Viseur op artikel 6.

Nous votons sur l'amendement n° 13 de M. Jean-Jacques Viseur à l'article 6. **(306/2)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd ? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote ?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(stemming/vote 4)			
<i>Oui</i>	3		<i>Ja</i>
<i>Non</i>	90		<i>Nee</i>
<i>Abstentions</i>	20		<i>Onthoudingen</i>
<i>Total</i>	113		<i>Totaal</i>

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

In stemming komt amendement nr. 57 (in bijkomende orde) van de heer Jean-Jacques Viseur op artikel 6.

Nous votons sur l'amendement n° 57 (en ordre subsidiaire) de M. Jean-Jacques Viseur à l'article 6. **(306/3)**

Peut-on considérer que le vote précédent est valable pour celui-ci ? (*Oui*)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming ? (*Ja*)

(vote/stemming 4)

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 6 adopté.

Bijgevolg is het amendement verworpen en artikel 6 aangenomen.

In stemming komt amendement nr. 1 van de heer Bart Laeremans tot invoeging van een artikel 6bis (nieuw).

Nous votons sur l'amendement n° 1 de M. Bart Laeremans tendant à insérer un article 6bis (nouveau). **(306/2)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd ? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote ?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(stemming/vote 5)			
<i>Oui</i>	13		<i>Ja</i>
<i>Non</i>	100		<i>Nee</i>
<i>Abstentions</i>	0		<i>Onthoudingen</i>
<i>Total</i>	113		<i>Totaal</i>

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

In stemming komt amendement nr. 17 van de heer Jean-Jacques Viseur op artikel 7.

Nous votons sur l'amendement n° 17 de M. Jean-Jacques Viseur à l'article 7. **(306/2)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd ? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote ?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(stemming/vote 6)			
<i>Oui</i>	4		<i>Ja</i>
<i>Non</i>	95		<i>Nee</i>
<i>Abstentions</i>	13		<i>Onthoudingen</i>
<i>Total</i>	112		<i>Totaal</i>

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

In stemming komt amendement nr. 18 van de heer Jean-Jacques Viseur op artikel 7.

Nous votons sur l'amendement n° 18 de M. Jean-Jacques Viseur à l'article 7. **(306/2)**

Peut-on considérer que le vote précédent est valable pour celui-ci ? (*Oui*)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming ? (*Ja*)

(vote/stemming 6)

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

In stemming komt amendement nr. 19 van de heer Jean-Jacques Viseur op artikel 7.

Nous votons sur l'amendement n° 19 de M. Jean-Jacques Viseur à l'article 7. **(306/2)**

Peut-on considérer que le vote précédent est valable pour celui-ci ? (*Oui*)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming ? (*Ja*)

(vote/stemming 6)

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

In stemming komt amendement nr. 66 van de heer Jean-Jacques Viseur op artikel 7.

voorzitter

Nous votons sur l'amendement n° 66 de M. Jean-Jacques Viseur à l'article 7. **(306/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd ? /
Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote ?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(stemming/vote 7)			
<i>Oui</i>	4		<i>Ja</i>
<i>Non</i>	96		<i>Nee</i>
<i>Abstentions</i>	13	<i>Onthoudingen</i>	
<i>Total</i>	113	<i>Totaal</i>	

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

In stemming komt amendement nr. 69 van de heren Tony Van Parys en Servais Verherstraeten op artikel 7.

Nous votons sur l'amendement n° 69 de MM. Tony Van Parys et Servais Verherstraeten à l'article 7. **(306/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd ? /
Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote ?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(stemming/vote 8)			
<i>Oui</i>	38		<i>Ja</i>
<i>Non</i>	75		<i>Nee</i>
<i>Abstentions</i>	0	<i>Onthoudingen</i>	
<i>Total</i>	113	<i>Totaal</i>	

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

In stemming komt amendement nr. 59 van de heer Jean-Jacques Viseur op artikel 7.

Nous votons sur l'amendement n° 59 de M. Jean-Jacques Viseur à l'article 7. **(306/3)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd ? /
Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote ?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(stemming/vote 9)			
<i>Oui</i>	4		<i>Ja</i>
<i>Non</i>	94		<i>Nee</i>
<i>Abstentions</i>	13	<i>Onthoudingen</i>	
<i>Total</i>	111	<i>Totaal</i>	

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

In stemming komt amendement nr. 2 van de heer Bart Laeremans op artikel 7.

Nous votons sur l'amendement n° 2 de M. Bart Laeremans à l'article 7. **(306/2)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd ? /
Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote ?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(stemming/vote 10)			
<i>Oui</i>	12		<i>Ja</i>
<i>Non</i>	101		<i>Nee</i>
<i>Abstentions</i>	0	<i>Onthoudingen</i>	
<i>Total</i>	113	<i>Totaal</i>	

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

In stemming komt amendement nr. 16 van de heer Jean-Jacques Viseur op artikel 7.

Nous votons sur l'amendement n° 16 de M. Jean-Jacques Viseur à l'article 7. **(306/2)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd ? /
Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote ?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(stemming/vote 11)			
<i>Oui</i>	4		<i>Ja</i>
<i>Non</i>	98		<i>Nee</i>
<i>Abstentions</i>	13	<i>Onthoudingen</i>	
<i>Total</i>	115	<i>Totaal</i>	

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 7 adopté.

Bijgevolg is het amendement verworpen en artikel 7 aangenomen.

In stemming komt amendement nr. 3 van de heer Bart Laeremans tot invoeging van een artikel 7bis (nieuw).

Nous votons sur l'amendement n° 3 de M. Bart Laeremans tendant à insérer un article 7bis (nouveau). **(306/2)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd ? /
Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote ?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(stemming/vote 12)

<i>Oui</i>	13	<i>Ja</i>
<i>Non</i>	102	<i>Nee</i>
<i>Abstentions</i>	0	<i>Onthoudingen</i>
<i>Total</i>	115	<i>Totaal</i>

En conséquence, l'amendement est rejeté. Le vote sur l'ensemble aura lieu en fin de séance.

Bijgevolg is het amendement verworpen. De stemming over het geheel zal op het einde van de vergadering plaatsvinden.

Aangehouden amendementen en aangehouden artikel 4 van het wetsontwerp tot wijziging van de rechterlijke organisatie ten gevolge van de invoering van een procedure van onmiddellijke verschijning (nieuw opschrift) (307/1 tot 5)

Amendements et article 4 réservés du projet de loi portant modification de l'organisation judiciaire à la suite de l'instauration d'une procédure de comparution immédiate (nouvel intitulé) (307/1 à 5)

In stemming komt amendement nr. 11 (in hoofdorde) van de heer Jean-Jacques Viseur op artikel 4.

Nous votons sur l'amendement n° 11 (en ordre principal) de M. Jean-Jacques Viseur à l'article 4. **(307/2)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd ? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote ?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(stemming/vote 13)

<i>Oui</i>	4	<i>Ja</i>
<i>Non</i>	97	<i>Nee</i>
<i>Abstentions</i>	12	<i>Onthoudingen</i>
<i>Total</i>	113	<i>Totaal</i>

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

In stemming komt amendement nr. 12 (in bijkomende orde) van de heer Jean-Jacques Viseur op artikel 4.

Nous votons sur l'amendement n° 12 (en ordre subsidiaire) de M. Jean-Jacques Viseur à l'article 4. **(307/2)**

Peut-on considérer que le vote précédent est valable pour celui-ci ? (*Oui*)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming ? (*Ja*)

(vote/stemming 13)

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

In stemming komt amendement nr. 16 van de heren Jo Vandeurzen, Tony Van Parys en Servais Verherstraeten op artikel 4.

Nous votons sur l'amendement n° 16 de MM. Jo Vandeurzen, Tony Van Parys et Servais Verherstraeten à l'article 4. **(307/3)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd ? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote ?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(stemming/vote 14)

<i>Oui</i>	25	<i>Ja</i>
<i>Non</i>	76	<i>Nee</i>
<i>Abstentions</i>	12	<i>Onthoudingen</i>
<i>Total</i>	113	<i>Totaal</i>

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 4 adopté.

Bijgevolg is het amendement verworpen en artikel 4 aangenomen.

Geheel van het wetsontwerp tot wijziging van de rechterlijke organisatie ten gevolge van de invoering van een procedure van onmiddellijke verschijning (nieuw opschrift) (307/5)

Ensemble du projet de loi portant modification de l'organisation judiciaire à la suite de l'instauration d'une procédure de comparution immédiate (nouvel intitulé) (307/5)

Geheel van het wetsontwerp tot invoeging van een procedure van onmiddellijke verschijning in het Wetboek van Strafvordering (306/5)

Ensemble du projet de loi insérant une procédure de comparution immédiate dans le Code d'instruction criminelle (306/5)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote ?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring ?

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, mijnheer de minister van Justitie, collega's, dit wetsontwerp komt te laat en terzelfder tijd te snel. Het komt te laat omdat de vorige regeringen terzake initiatieven hadden moeten nemen. In 1998 heb ik reeds een wetsvoorstel ingediend. Ook toen was het voor iedereen duidelijk dat er in dit land geen adequate procedure bestond om stadscriminaliteit en hooliganisme aan te pakken. De vorige regering heeft

Geert Bourgeois

geen initiatief genomen en ik heb de toenmalige minister Van Parys daarover geïnterpelleerd. Uit zijn antwoord bleek dat de vorige regering op dat vlak geen consensus kon bereiken en de toenmalige minister zei dat wij geen bijkomend wettenarsenaal nodig hadden.

Het komt te snel omdat de huidige regering ook verdeeld is. De lijdensweg van dit wetsontwerp is genoegzaam bekend. De verdeeldheid is tot op vandaag merkbaar op de banken van de meerderheidspartijen. Dit wetsontwerp werd nochtans met een ongehoorde snelheid door de kamercommissie gejaagd waardoor het inderdaad een aantal mankementen vertoont die voor ons volstaan om het niet goed te keuren.

Er zijn een aantal incoherenties, die werden blootgelegd in de amendementen van collega Van Parys. Om die reden hebben wij die amendementen dan ook gesteund. Er is een drempel ingebouwd van minimaal 1 jaar gevangenisstraf. Dit leidt ertoe dat kleine vormen van stads-criminaliteit, vandalisme en geweld niet kunnen worden aangepakt met het snelrecht. De reden hiervoor is dat niet de criteria van het op heterdaad betrappen en de toereikende bezwaren worden gehanteerd. Met een beetje creativiteit was het nochtans mogelijk geweest ook misdrijven die met minder dan 1 jaar gevangenisstraf worden bestraft in dit wetsontwerp te betrekken.

De achillespees van dit wetsontwerp is volgens ons het feit dat u op korte termijn over onvoldoende middelen zult kunnen beschikken om deze wet ook daadwerkelijk uit te voeren. Middelenwetgeving is in dit land altijd een teer punt geweest. Ik heb daarop ook gewezen bij de wet-Franchimont. Ik heb u enkele maanden geleden gevraagd hoeveel vacatures er waren in de magistratuur. U hebt toen geantwoord dat er 289 vacante plaatsen zijn. Dit zal levensgrote problemen opleveren. Ik hoop dat u erin zult slagen op min of meer ordentelijke wijze dit wetsontwerp op de rails te zetten. Als ik de reacties in de magistratuur hoor, vrees ik echter dat u daarin niet zult slagen.

Wij zullen dit wetsontwerp niet goedkeuren maar we zullen ons onthouden. Wij waren de eersten om te wijzen op de nood aan een snelrechtprocedure maar wij kunnen dit wetsontwerp niet goedkeuren omwille van de gevolgde procedure en enkele inhoudelijke bezwaren.

M. Jean-Pol Poncelet (PSC) : Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, le PSC partage la préoccupation que, pour des faits d'une certaine gravité, une réaction judiciaire rapide, qui mette directement le délinquant devant ses responsabilités et qui tienne mieux compte de la victime, est nécessaire. Il n'est pas acceptable qu'un délinquant puisse tirer profit du retard judiciaire et bénéficier d'une impunité.

Mais nous estimons que pour répondre à cette préoccupation, il faut apporter des solutions qui régleront réellement les problèmes et non en créer de nouveaux.

Or, le champ d'application de la nouvelle procédure est défini de manière trop large; il donne un blanc-seing au parquet et au ministre de la Justice. La nouvelle procédure s'appliquera principalement à un certain type de public, comme l'a montré M. Viseur : les exclus, les marginaux, bref, les plus fragiles. Les délinquants en col blanc, les auteurs de coups et blessures et de vol avec violence, les délinquants sexuels, pour ne citer que ces exemples, échapperont généralement à la nouvelle procédure.

Le projet réduit les délais à leur plus simple expression. Il aura pour conséquence que l'on jugera davantage des faits que des personnes.

Le **président** : J'aimerais plus de silence dans l'assemblée. M. Poncelet justifie son vote. Je vous prie de l'écouter.

M. Jean-Pol Poncelet (PSC) : Enfin, comme on l'a montré, les moyens proposés sont insuffisants pour permettre une application correcte de la nouvelle procédure.

D'ailleurs, la meilleure preuve est que le projet est critiqué à l'intérieur même de la majorité et par une grande partie des acteurs du monde judiciaire. Au sein de la majorité, ce n'est pas par n'importe qui puisqu'il s'agit du numéro 2 du gouvernement, qui a donné son feu vert au projet et qui nous informe aujourd'hui que "la comparution immédiate sera pour nous à mettre au passif du gouvernement". Voilà le passif décrit par le Parti socialiste, et que Mme Herzet inscrit, bien entendu, à l'actif. La conclusion est claire : ce projet était un troc entre les libéraux et les socialistes, sans parler des réactions du monde judiciaire.

Si nous sommes convaincus que le projet de loi n'est pas une bonne solution, nous pensons qu'il est possible d'avoir une réaction judiciaire rapide, qui mette directement le délinquant devant ses responsabilités, dans le cadre légal existant, à condition bien sûr qu'on fasse mieux fonctionner la procédure qui existe, celle de l'article 216quater du Code d'instruction criminelle.

Monsieur le président, c'est pour ces différentes raisons que nous allons voter contre le projet de loi. Nous allons donc nous compter. Malgré les effets d'annonce, les états d'âme exprimés dans les médias, nous verrons maintenant quel camp chacun choisit : on est pour ou l'on est contre ou l'on s'abstient. Si l'on veut se montrer respectueux de l'opinion publique, on ne peut à la fois être pour et être contre.

De **voorzitter** : De heer Tony Van Parys heeft het woord. Ik zal hem wat meer tijd laten, want het gaat om twee wetsontwerpen.

Mijnheer Van Parys, het is de achttiende keer dat u vandaag aan het woord bent.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de CVP-fractie zal zich bij de stemming onthouden. In eerste instantie zijn wij absoluut voorstander van snelrecht dat ons in staat moet stellen om snel, goed en efficiënt te reageren op de straatcriminaliteit. Wij hebben dit instrument nodig om oplossingen te bieden aan de problemen van de mensen in de steden, in de wijken en in de buurten. Maar dit snelrecht voldoet ons niet en wel om twee redenen : het zal niet kunnen worden toegepast voor de geweldsdelicten op personen en het zal evenmin kunnen worden toegepast op die plaatsen waar men over enkele maanden geen voetbal zal spelen. De burgers van Gent, Kortrijk, Dendermonde, Limburg, Arlon of Neufchâteau zullen geen beroep kunnen doen op dit snelrecht en dat is op zijn minst een ongelijke behandeling.

Mijnheer de voorzitter, dit was misschien een goed debat, maar het was ook een wezenloos debat. Wezenloos, omdat een zeer ruime meerderheid van deze Kamer akkoord ging met het amendement van de CVP waarbij wij het huidige snelrecht wilden incorporeren in het nieuwe ontwerp. Daardoor zouden inderdaad de geweldsdelicten op personen onder het snelrecht vallen. Ondanks de zeer ruime meerderheid hiervoor, wenst men dit blijkbaar niet goed te keuren. Wezenloos ook omdat drie amendementen, mijnheer de voorzitter van de commissie voor de Justitie, die een evidente tekstverbetering bevatten die zelf door u werd aangebracht vorige maandag in de commissie, die technisch evident zijn en een incoherentie in de tekst weg willen werken, werden verworpen. De meerderheid hier zal nooit meer moeten spreken over de kwaliteit van de wetgeving. Collega's van de meerderheid, wij zullen u blijven confronteren met de stemming over deze amendementen.

Mijnheer de minister van Justitie, ik stel vast dat er in deze Kamer geen enkel enthousiasme is voor uw wetsontwerp. Collega's van de meerderheid hebben dit bestempeld als kritisch en koel. De fractievoorzitster van Ecolo heeft gezegd dit goed te zullen keuren à contrecoeur. Dat is de houding van dit parlement ten opzichte van uw ontwerp inzake het snelrecht. Wij geven u opnieuw afspraak, mijnheer de minister en collega's van de meerderheid, op het ogenblik dat wij zeer binnenkort ons wetsvoorstel zullen indienen om de geweldsdelicten op personen te incorporeren in het snelrecht. Wanneer wij de spoedbehandeling vragen, zullen wij de stemmen tellen en zullen wij zien of men zal toegeven aan het veto van de heer Giet van de PS. Wij zullen met veel enthousiasme zien in welke mate de minister van Justitie zijn woord gestand doet.

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok) : Collega's, het Vlaams Blok is tevreden dat er eindelijk een vorm van snelrecht wordt ingevoerd en dat het principe van de onmiddellijke reactie nu verworven is.

Wij zijn onvoldaan over de inhoud en draagwijdte van dit ontwerp dat al te veel categorieën uitsluit en dat aan het gerecht te weinig mogelijkheden geeft om iemand effectief aan te houden en aangehouden te laten. De basis waarop deze wet is geënt, de nefaste, uiterst lakse wet op de voorlopige hechtenis blijft onaangeroerd waardoor ook in de toekomst veel te veel criminelen meteen na hun arrestatie op de straat zullen teruggestuurd worden. Hierdoor zal deze wet zeer snel een slag in het water blijken.

De VLD heeft een kans laten liggen om daadwerkelijk een einde te stellen aan de chaos en de onleefbaarheid van onze steden.

Mijn laatste woord is voor de CVP die zich vandaag van haar nieuwe kant heeft laten zien. Voor de eerste keer heb ik de heer Marc Van Peel openlijk en ondubbelzinnig voor de harde aanpak van de criminaliteit horen pleiten. De heer Tony Van Parys zat niet enkel vandaag op zijn paard voor de veiligheid, maar in Gent trekt hij nu de boer op onder de vlag van de zerotolerantie.

Collega's van de CVP, wij zijn bijzonder verheugd dat u ons imiteert, want dit sterkt ons in ons gelijk. Ik vrees echter dat uw bocht te laat komt, want de CVP heeft veel te lang in de andere richting gemarcheerd en de fluwelen handschoenen gehanteerd tegen de criminaliteit. Haar twee ministers van Justitie hebben al te vurig en al te lang de politiek van het laksisme gehuldigd. U zit dus, jammer genoeg voor u, met een bijzonder groot geloofwaardigheidsprobleem.

M. **Daniel Féret** (FN) : Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, M. le ministre de la Justice est décidément un très grand illusionniste ! Ce projet de loi pour une justice accélérée est évidemment tout à fait justifié par la hausse insupportable de la criminalité, essentiellement urbaine.

Toutefois, dans la mesure où cette loi sera totalement inapplicable en raison d'un arriéré judiciaire impossible à résorber, puisque le gouvernement s'obstine à priver la magistrature des moyens nécessaires, il faut bien admettre que le projet qui nous est soumis est fortement teinté de démagogie. Le ministre a beau promettre l'embauche de nouveaux magistrats dans un délai d'ailleurs non précisé, c'est évidemment par là qu'il fallait commencer en s'assurant de compléter le cadre indispensable avant de modifier la loi.

C'est pour cette raison et pour ne pas cautionner un acte de démagogie inacceptable dans le cadre d'une nouvelle culture politique, que j'ai choisi l'abstention.

De **voorzitter** : Wij gaan over tot de eindstemming over het wetsontwerp 307/5.

Nous votons sur l'ensemble du projet de loi 307/5.

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd ? /
Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote ?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(stemming/vote 15)</i>			
<i>Oui</i>	77		<i>Ja</i>
<i>Non</i>	4		<i>Nee</i>
<i>Abstentions</i>	36	<i>Onthoudingen</i>	
<i>Total</i>	117		<i>Totaal</i>

En conséquence, le projet de loi est adopté. Il sera transmis au Sénat.

Bijgevolg is het wetsontwerp aangenomen. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(307/6)**

M. **Jacques Lefevre** (PSC) : J'aurais pu paier avec MM. Timmermans et Decroly qui ont quitté l'hémicycle au moment du vote.

De **voorzitter** : Wij gaan over tot de eindstemming over het wetsontwerp 306/5.

Nous votons sur l'ensemble du projet de loi 306/5.

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd ? /
Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote ?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(stemming/vote 16)</i>			
<i>Oui</i>	78		<i>Ja</i>
<i>Non</i>	5		<i>Nee</i>
<i>Abstentions</i>	35	<i>Onthoudingen</i>	
<i>Total</i>	118		<i>Totaal</i>

En conséquence, le projet de loi est adopté. Il sera transmis au Sénat.

Bijgevolg is het wetsontwerp aangenomen. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(306/8)**

Reden van onthouding ?

De heer **Marc Van Peel** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ten eerste hebben wij ons onthouden om een inhoudelijke reden, die collega Van Parys al duidelijk heeft gemaakt. Daarom ook hebben wij deze vergadering niet verlaten. Wij zijn immers voor het snelrecht maar menen

dat het zijn doel voorbijschiet. Ten tweede stellen wij vast dat niet alleen een aantal mensen van Ecolo de zaal heeft verlaten net voor de stemming, maar ook dat heel wat PS-leden niet aanwezig zijn. *(Protest op de banken van de PS)*

Bij de stemming over het eerste ontwerp had de meerderheid niet de helft plus een van de nodige aanwezige stemmen. Ik stel dus vast dat de kritische uitlatingen van de leden van de meerderheid met betrekking tot dit ontwerp, ook uit hun stemgedrag - en vooral uit hun afwezigheid - zijn gebleken. De zeer moedige en larmoyante verklaringen van de heer Decroly, die ons op populistische wijze op de tribune heeft onderhouden, hebben dus niet geleid tot moedig stemgedrag, maar tot een vaandelvlucht uit deze plenaire vergadering. Ik vind dat afschuwelijk.

De **voorzitter** : Collega's, mijnheer Van Peel, ik wil even in herinnering brengen dat om deze wet goed te keuren, meer dan de helft van de 118 aanwezige leden voor moest stemmen. Bij de eerste stemming hebben 77 leden "ja" gestemd. Bij de tweede stemming hebben 78 leden "ja" gestemd. Dat betekent dat er ook ten aanzien van het geheel van de Kamer een meerderheid was.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

- *De vergadering wordt gesloten om 20.27 uur. Volgende plenaire vergadering woensdag 23 februari 2000 om 14.15 uur.*

- *La séance est levée à 20.27 heures. Prochaine séance plénière mercredi 23 février 2000 à 14.15 heures.*

BIJLAGE**ANNEXE****PLENAIRE VERGADERING****SEANCE PLENIERE****STEMMINGEN****VOTES***Detail van de naamstemmingen**Détail des votes nominatifs*

De uitslag van elke naamstemming alsmede de verklaringen na sluiting van de stemming worden vermeld in het corpus van het "Beknopt Verslag" en van de "Parlementaire Handelingen"

Le résultat de chaque vote nominatif ainsi que les déclarations après vote figurent dans le corps du "Compte rendu analytique" et des "Annales parlementaires"

Vote nominatif n° 1 - Naamstemming nr. 1

Ont répondu oui - Voor hebben gestemd :

Les membres-De leden : Ansoms, Borginon, Bourgeois, Brepoels, Creyf, D'Hondt Greta, Hendrickx, Lefevre, Leterme, Pieters Danny, Pieters Dirk, Pieters Trees, Poncelet, Schauvliege, Smets André, Tant, Vandeurzen, Van Eetvelt, Van Hoorebeke, Van Parys, Van Rompuy, Van Weert, Verherstraeten, Viseur Jean-Jacques.

Ont répondu non - Tegen hebben gestemd :

Les membres-De leden : Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaine, Bartholomeeussen, Bonte, Burgeon, Cahay-André, Chabot, Chastel, Coenen, Collard, Coveliers, Dardenne, De Block, Decroly, De Croo, Delizée, Denis, Depreter, Derycke, Desimpel, D'hondt Denis, Douifi, Drion, Eerdeken, Erdman, Frédéric, Genot, Gerkens, Giet, Gilkinet, Goris, Grauwels, Harmegnies, Henry, Herzet, Janssens, Laenens, Lahaye, Lansens, Larcier, Lejeune, Maingain, Michel, Minne, Moerman Fientje, Peeters, Pelzer-Salandra, Picqué, Schalck, Schellens, Seghin, Smets Tony, Somers, Talhaoui, Tavernier, Timmermans, Van Campenhout, Vandenhove, Vanden Poel-Welkenhuysen, van der Hooft, Van der Maelen, Van Grootenbrulle, Vanhoutte, Vanoost, Vanvelthoven, van Weddingen, Verlinde, Viseur Jean-Pierre, Wauters, Wauthier.

Se sont abstenus - Hebben zich onthouden :

Les membres-De leden : Annemans, Bouteca, Bultinck, Colen, De Man, Féret, Goyvaerts, Mortelmans, Schoofs, Sevenhans, Spinnewyn, Tastenhoye, Van den Broeck.

Vote nominatif n° 2 - Naamstemming nr. 2

Ont répondu oui - Voor hebben gestemd :

Les membres-De leden : Ansoms, Borginon, Bourgeois, Brepoels, Creyf, D'Hondt Greta, Hendrickx, Lefevre, Leterme, Pieters Danny, Pieters Dirk, Pieters Trees, Poncelet, Schauvliege, Smets André, Tant, Vandeurzen, Van Eetvelt, Van Hoorebeke, Van Parys, Van Peel, Van Rompuy, Van Weert, Verherstraeten, Viseur Jean-Jacques.

Ont répondu non - Tegen hebben gestemd :

Les membres-De leden : Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaine, Bartholomeeussen, Bonte, Burgeon, Cahay-André, Chabot, Chastel, Coenen, Collard, Coveliers, Dardenne, De Block, Decroly, De Croo, Delizée, Denis, Depreter, Derycke, Desimpel, D'hondt Denis, Douifi, Drion, Eerdeken, Erdman, Frédéric, Genot, Gerkens, Giet, Gilkinet, Goris, Grauwels, Harmegnies, Henry, Herzet, Janssens, Laenens, Lahaye, Lansens, Larcier, Lejeune, Maingain, Michel, Minne, Moerman Fientje, Peeters, Pelzer-Salandra, Picqué, Schalck, Schellens, Seghin, Smets Tony, Somers, Talhaoui, Tavernier, Timmermans, Van Campenhout, Vandenhove, Vanden Poel-Welkenhuysen, van der Hooft, Van der Maelen, Van Grootenbrulle, Vanhoutte, Vanoost, Vanvelthoven, van Weddingen, Verlinde, Viseur Jean-Pierre, Wauters, Wauthier.

Se sont abstenus - Hebben zich onthouden :

Les membres-De leden : Annemans, Bouteca, Bultinck, Colen, De Man, Féret, Goyvaerts, Mortelmans, Schoofs, Sevenhans, Spinnewyn, Tastenhoye.

Vote nominatif n° 3 - Naamstemming nr. 3

Ont répondu oui - Voor hebben gestemd :

Les membres-De leden : Ansoms, Borginon, Bourgeois, Brepoels, Creyf, D'Hondt Greta, Hendrickx, Lefevre, Leterme, Pieters Danny, Pieters Dirk, Pieters Trees, Poncelet, Schauvliege, Smets André, Tant, Vandeuren, Van Eetvelt, Van Hoorebeke, Van Peel, Van Weert, Verherstraeten, Viseur Jean-Jacques.

Ont répondu non - Tegen hebben gestemd :

Les membres-De leden : Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaine, Bartholomeeussen, Bonte, Burgeon, Cahay-André, Chabot, Chastel, Coenen, Collard, Coveliers, Dardenne, De Block, Decroly, De Croo, Delizée, Denis, Depreter, Derycke, Desimpel, D'hondt Denis, Douifi, Drion, Eerdeken, Erdman, Frédéric, Genot, Gerkens, Giet, Gilkinet, Goris, Grauwels, Harmegnies, Herzet, Janssens, Laenens, Lahaye, Lansens, Larcier, Lejeune, Maingain, Michel, Minne, Moerman Fientje, Peeters, Pelzer-Salandra, Picqué, Schalck, Schellens, Seghin, Smets Tony, Somers, Talhaoui, Tavernier, Timmermans, Van Campenhout, Vandenhove, Vanden Poel-Welkenhuysen, van der Hooft, Van der Maelen, Van Grootenbrulle, Vanhoutte, Vanoost, van Weddingen, Verlinde, Viseur Jean-Pierre, Wauters, Wauthier.

Se sont abstenus - Hebben zich onthouden :

Les membres-De leden : Bouteica, Bultinck, De Man, Féret, Goyvaerts, Laeremans, Mortelmans, Schoofs, Sevenhans, Spinnewyn, Tastenhoye, Van den Broeck, Van Parys.

Vote nominatif n° 4 - Naamstemming nr. 4

Ont répondu oui - Voor hebben gestemd :

Les membres-De leden : Lefevre, Smets André, Viseur Jean-Jacques.

Ont répondu non - Tegen hebben gestemd :

Les membres-De leden : Ansoms, Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaine, Bartholomeeussen, Bonte, Burgeon, Cahay-André, Chabot, Chastel, Coenen, Collard, Coveliers, Creyf, Dardenne, De Block, Decroly, De Croo, Delizée, Denis, Depreter, Derycke, Desimpel, D'hondt Denis, D'Hondt Greta, Douifi, Drion, Eerdeken, Erdman, Frédéric, Genot, Gerkens, Giet, Gilkinet, Goris, Grauwels, Harmegnies, Hendrickx, Henry, Herzet, Janssens, Laenens, Lahaye, Lansens, Larcier, Lejeune, Lenssen, Leterme, Maingain, Michel, Minne, Moerman Fientje, Peeters, Pelzer-Salandra, Philtjens, Picqué, Pieters Dirk, Pieters Trees, Schalck, Schauvliege, Schellens, Seghin, Smets Tony, Somers, Talhaoui, Tant, Tavernier, Timmermans, Valkeniers, Van Campenhout, Vandenhove, Vanden Poel-Welkenhuysen, van der Hooft, Van der Maelen, Vandeuren, Van Eetvelt, Van Grootenbrulle, Vanhoutte, Vanoost, Van Parys, Van Peel, Van Rompuy, Vanvelthoven, van Weddingen, Verherstraeten, Verlinde, Viseur Jean-Pierre, Wauters, Wauthier, Yerna.

Se sont abstenus - Hebben zich onthouden :

Les membres-De leden : Annemans, Borginon, Bourgeois, Bouteica, Brepoels, Bultinck, De Man, Féret, Goyvaerts, Laeremans, Mortelmans, Pieters Danny, Poncelet, Schoofs, Sevenhans, Spinnewyn, Tastenhoye, Van den Broeck, Van Hoorebeke, Van Weert.

Vote nominatif n° 5 - Naamstemming nr. 5

Ont répondu oui - Voor hebben gestemd :

Les membres-De leden : Annemans, Bouteica, Bultinck, De Man, Féret, Goyvaerts, Laeremans, Mortelmans, Schoofs, Sevenhans, Spinnewyn, Tastenhoye, Van den Broeck.

Ont répondu non - Tegen hebben gestemd :

Les membres-De leden : Ansoms, Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaine, Bartholomeeussen, Bonte, Borginon, Bourgeois, Brepoels, Burgeon, Cahay-André, Chabot, Chastel, Coenen, Collard, Coveliers, Creyf, Dardenne, De Block, Decroly, De Croo, Delizée, Denis, Depreter, Derycke, Desimpel, D'hondt Denis, D'Hondt Greta, Douifi, Drion, Eerdeken, Erdman, Frédéric, Genot, Gerkens, Giet, Gilkinet, Goris, Grauwels, Harmegnies, Hendrickx, Henry, Herzet, Janssens, Laenens, Lahaye, Lansens, Larcier, Lefevre, Lejeune, Lenssen, Leterme, Maingain, Michel, Minne, Moerman Fientje, Peeters, Pelzer-Salandra, Philtjens, Picqué, Pieters Danny, Pieters Dirk, Pieters Trees, Poncelet, Schalck, Schauvliege, Schellens, Seghin, Smets André, Smets Tony, Somers, Talhaoui, Tant, Tavernier, Timmermans, Valkeniers, Van Campenhout, Vandenhove, Vanden Poel-Welkenhuysen, van der Hooft, Van der Maelen, Vandeuren, Van Eetvelt, Van Grootenbrulle, Van Hoorebeke, Vanhoutte, Vanoost, Van Parys, Van Peel, Van Rompuy, Vanvelthoven, van Weddingen, Van Weert, Verherstraeten, Verlinde, Viseur Jean-Jacques, Viseur Jean-Pierre, Wauters, Wauthier, Yerna.

Se sont abstenus - Hebben zich onthouden :

Personne - Niemand.

Vote nominatif n° 6 - Naamstemming nr. 6

Ont répondu oui - Voor hebben gestemd :

Les membres-De leden : Lefevre, Poncelet, Smets André, Viseur Jean-Jacques.

Ont répondu non - Tegen hebben gestemd :

Les membres-De leden : Ansoms, Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaine, Bartholomeeussen, Bonte, Borginon, Bourgeois, Brepoels, Burgeon, Cahay-André, Chabot, Chastel, Coenen, Collard, Coveliers, Creyf, Dardenne, De Block, Decroly, De Croo, Delizée, Denis, Depreter, Derycke, Desimpel, D'hondt Denis, D'Hondt Greta, Douifi, Drion, Eerdeken, Erdman, Frédéric, Genot, Gerkens, Giet, Gilkinet, Goris, Grauwels, Hendrickx, Henry, Herzet, Janssens, Laenens, Lahaye, Lansens, Larcier, Lejeune, Lenssen, Leterme, Maingain, Michel, Minne, Moerman Fientje, Peeters, Pelzer-Salandra, Philtjens, Picqué, Pieters Danny, Pieters Dirk, Pieters Trees, Schalck, Schauvliege, Schellens, Seghin, Smets Tony, Somers, Talhaoui, Tant, Tavernier, Timmermans, Valkeniers, Van Campenhout, Vandenhove, Vanden Poel-Welkenhuysen, van der Hooft, Van der Maelen, Vandeurzen, Van Eetvelt, Van Grootenbrulle, Van Hoorebeke, Vanhoutte, Vanoost, Van Parys, Van Peel, Van Rompuy, Vanvelthoven, van Weddingen, Van Weert, Verherstraeten, Verlinde, Viseur Jean-Pierre, Wauters, Wauthier, Yerna.

Se sont abstenus - Hebben zich onthouden :

Les membres-De leden : Annemans, Bouteca, Bultinck, De Man, Féret, Goyvaerts, Laeremans, Mortelmans, Schoofs, Sevenhans, Spinnewyn, Tastenhoye, Van den Broeck.

Vote nominatif n° 7 - Naamstemming nr. 7

Ont répondu oui - Voor hebben gestemd :

Les membres-De leden : Lefevre, Poncelet, Smets André, Viseur Jean-Jacques.

Ont répondu non - Tegen hebben gestemd :

Les membres-De leden : Ansoms, Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaine, Bartholomeeussen, Bonte, Borginon, Bourgeois, Brepoels, Burgeon, Cahay-André, Chabot, Chastel, Coenen, Collard, Coveliers, Creyf, Dardenne, De Block, Decroly, De Croo, Delizée, Denis, Depreter, Derycke, Desimpel, D'hondt Denis, D'Hondt Greta, Douifi, Drion, Eerdeken, Erdman, Frédéric, Genot, Gerkens, Giet, Gilkinet, Goris, Grauwels, Harmegnies, Hendrickx, Henry, Herzet, Janssens, Laenens, Lahaye, Lansens, Larcier, Lejeune, Lenssen, Leterme, Maingain, Michel, Minne, Moerman Fientje, Peeters, Pelzer-Salandra, Philtjens, Picqué, Pieters Danny, Pieters Dirk, Pieters Trees, Schalck, Schauvliege, Schellens, Seghin, Smets Tony, Somers, Talhaoui, Tant, Tavernier, Timmermans, Valkeniers, Van Campenhout, Vandenhove, Vanden Poel-Welkenhuysen, van der Hooft, Van der Maelen, Vandeurzen, Van Eetvelt, Van Grootenbrulle, Van Hoorebeke, Vanhoutte, Vanoost, Van Parys, Van Peel, Van Rompuy, Vanvelthoven, van Weddingen, Van Weert, Verherstraeten, Verlinde, Viseur Jean-Pierre, Wauters, Wauthier, Yerna.

Se sont abstenus - Hebben zich onthouden :

Les membres-De leden : Annemans, Bouteca, Bultinck, De Man, Féret, Goyvaerts, Laeremans, Mortelmans, Schoofs, Sevenhans, Spinnewyn, Tastenhoye, Van den Broeck.

Vote nominatif n° 8 - Naamstemming nr. 8

Ont répondu oui - Voor hebben gestemd :

Les membres-De leden : Annemans, Ansoms, Borginon, Bourgeois, Bouteca, Brepoels, Bultinck, Creyf, De Man, D'Hondt Greta, Féret, Goyvaerts, Hendrickx, Laeremans, Lefevre, Leterme, Mortelmans, Pieters Danny, Pieters Dirk, Pieters Trees, Poncelet, Schauvliege, Schoofs, Sevenhans, Smets André, Spinnewyn, Tant, Tastenhoye, Van den Broeck, Vandeurzen, Van Eetvelt, Van Hoorebeke, Van Parys, Van Peel, Van Rompuy, Van Weert, Verherstraeten, Viseur Jean-Jacques.

Ont répondu non - Tegen hebben gestemd :

Les membres-De leden : Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaine, Bartholomeeussen, Bonte, Burgeon, Cahay-André, Chabot, Chastel, Coenen, Collard, Coveliers, Dardenne, De Block, Decroly, De Croo, Delizée, Denis, Depreter, Derycke, Desimpel, D'hondt Denis, Douifi, Drion, Eerdeken, Erdman, Frédéric, Genot, Gerkens, Giet, Gilkinet, Goris, Grauwels, Harmegnies, Henry, Herzet, Janssens, Laenens, Lahaye, Lansens, Larcier, Lejeune, Lenssen, Maingain, Michel, Minne, Moerman Fientje, Peeters, Pelzer-Salandra, Philtjens, Picqué, Schalck, Schellens, Seghin, Smets Tony, Somers, Talhaoui, Tavernier, Timmermans, Valkeniers, Van Campenhout, Vandenhove, Vanden Poel-Welkenhuysen, van der Hooft, Van der Maelen, Van Grootenbrulle, Vanhoutte, Vanoost, Vanvelthoven, van Weddingen, Verlinde, Viseur Jean-Pierre, Wauters, Wauthier, Yerna.

Se sont abstenus - Hebben zich onthouden :

Personne - Niemand.

Vote nominatif n° 9 - Naamstemming nr. 9

Ont répondu oui - Voor hebben gestemd :

Les membres-De leden : Lefevre, Poncelet, Smets André, Viseur Jean-Jacques.

Ont répondu non - Tegen hebben gestemd :

Les membres-De leden : Ansoms, Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaine, Bartholomeeussen, Bonte, Borginon, Bourgeois, Burgeon, Cahay-André, Chabot, Chastel, Coenen, Collard, Coveliers, Creyf, Dardenne, De Block, Decroly, De Croo, Delizée, Denis, Depreter, Derycke, Desimpel, D'hondt Denis, D'Hondt Greta, Douifi, Drion, Eerdeken, Erdman, Frédéric, Genot, Gerkens, Giet, Gilkinet, Goris, Grauwels, Harmegnies, Hendrickx, Henry, Herzet, Janssens, Laenens, Lahaye, Lansens, Larcier, Lejeune, Lenssen, Leterme, Maingain, Michel, Minne, Moerman Fientje, Peeters, Pelzer-Salandra, Philtjens, Picqué, Pieters Danny, Pieters Dirk, Pieters Trees, Schalck, Schauvliege, Schellens, Seghin, Smets Tony, Somers, Talhaoui, Tant, Tavernier, Timmermans, Valkeniers, Van Aperen, Van Campenhout, Vandenhove, Vanden Poel-Welkenhuysen, van der Hooft, Van der Maelen, Vandeurzen, Van Grootenbrulle, Vanhoutte, Vanoost, Van Parys, Van Peel, Van Rompuy, Vanvelthoven, van Weddingen, Van Weert, Verherstraeten, Verlinde, Viseur Jean-Pierre, Wauters, Wauthier, Yerna.

Se sont abstenus - Hebben zich onthouden :

Les membres-De leden : Annemans, Bouteca, Bultinck, De Man, Féret, Goyvaerts, Laeremans, Mortelmans, Schoofs, Sevenhans, Spinnewyn, Tastenhoye, Van den Broeck.

Vote nominatif n° 10 - Naamstemming nr. 10

Ont répondu oui - Voor hebben gestemd :

Les membres-De leden : Bouteca, Bultinck, De Man, Féret, Goyvaerts, Laeremans, Mortelmans, Schoofs, Sevenhans, Spinnewyn, Tastenhoye, Van den Broeck.

Ont répondu non - Tegen hebben gestemd :

Les membres-De leden : Ansoms, Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaine, Bartholomeeussen, Bonte, Borginon, Bourgeois, Brepoels, Burgeon, Cahay-André, Chabot, Chastel, Coenen, Collard, Coveliers, Creyf, Dardenne, De Block, Decroly, De Croo, Delizée, Denis, Depreter, Derycke, Desimpel, D'hondt Denis, D'Hondt Greta, Douifi, Drion, Eeman, Eerdeken, Erdman, Frédéric, Genot, Gerkens, Giet, Gilkinet, Goris, Grauwels, Harmegnies, Hendrickx, Henry, Herzet, Janssens, Laenens, Lahaye, Lansens, Larcier, Lefevre, Lejeune, Lenssen, Leterme, Maingain, Michel, Minne, Moerman Fientje, Peeters, Pelzer-Salandra, Philtjens, Picqué, Pieters Danny, Pieters Dirk, Pieters Trees, Poncelet, Schalck, Schauvliege, Schellens, Seghin, Smets André, Smets Tony, Somers, Talhaoui, Tant, Tavernier, Timmermans, Valkeniers, Van Aperen, Van Campenhout, Vandenhove, Vanden Poel-Welkenhuysen, van der Hooft, Van der Maelen, Vandeurzen, Van Eetvelt, Van Grootenbrulle, Van Hoorebeke, Vanhoutte, Vanoost, Van Parys, Van Peel, Van Rompuy, Vanvelthoven, van Weddingen, Van Weert, Verherstraeten, Verlinde, Viseur Jean-Jacques, Viseur Jean-Pierre, Wauters, Wauthier, Yerna.

Se sont abstenus - Hebben zich onthouden :

Personne - Niemand.

Vote nominatif n° 11 - Naamstemming nr. 11

Ont répondu oui - Voor hebben gestemd :

Les membres-De leden : Lefevre, Poncelet, Smets André, Viseur Jean-Jacques.

Ont répondu non - Tegen hebben gestemd :

Les membres-De leden : Ansoms, Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaine, Bartholomeeussen, Bonte, Borginon, Bourgeois, Brepoels, Burgeon, Cahay-André, Chabot, Chastel, Coenen, Collard, Coveliers, Creyf, Dardenne, De Block, Decroly, De Croo, Delizée, Denis, Depreter, Derycke, Desimpel, D'hondt Denis, D'Hondt Greta, Douifi, Drion, Eeman, Eerdeken, Erdman, Frédéric, Genot, Gerkens, Giet, Gilkinet, Goris, Grauwels, Harmegnies, Hendrickx, Henry, Herzet, Janssens, Laenens, Lahaye, Lansens, Larcier, Lejeune, Lenssen, Leterme, Maingain, Michel, Minne, Moerman Fientje, Peeters, Pelzer-Salandra, Philtjens, Picqué, Pieters Danny, Pieters Dirk, Pieters Trees, Schalck, Schauvliege, Schellens, Seghin, Smets Tony, Somers, Talhaoui, Tant, Tavernier, Timmermans, Valkeniers, Van Aperen, Van Campenhout, Vandenhove, Vanden Poel-Welkenhuysen, van der Hooft, Van der Maelen, Vandeurzen, Van Eetvelt, Van Grootenbrulle, Van Hoorebeke, Vanhoutte, Vanoost, Van Parys, Van Peel, Van Rompuy, Vanvelthoven, van Weddingen, Van Weert, Verherstraeten, Verlinde, Viseur Jean-Pierre, Wauters, Wauthier, Yerna.

Se sont abstenus - Hebben zich onthouden :

Les membres-De leden : Annemans, Bouteca, Bultinck, De Man, Féret, Goyvaerts, Laeremans, Mortelmans, Schoofs, Sevenhans, Spinnewyn, Tastenhoye, Van den Broeck.

Vote nominatif n° 12 - Naamstemming nr. 12

Ont répondu oui - Voor hebben gestemd :

Les membres-De leden : Annemans, Bouteca, Bultinck, De Man, Féret, Goyvaerts, Laeremans, Mortelmans, Schoofs, Sevenhans, Spinnewyn, Tastenhoye, Van den Broeck.

Ont répondu non - Tegen hebben gestemd :

Les membres-De leden : Ansoms, Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaine, Bartholomeeussen, Bonte, Borginon, Bourgeois, Brepoels, Burgeon, Cahay-André, Chabot, Chastel, Coenen, Collard, Coveliers, Creyf, Dardenne, De Block, Decroly, De Croo, Delizée, Denis, Depreter, Derycke, Desimpel, D'hondt Denis, D'Hondt Greta, Douifi, Drion, Eeman, Eerdeken, Erdman, Frédéric, Genot, Gerkens, Giet, Gilkinet, Goris, Grauwels, Harmegnies, Hendrickx, Henry, Herzet, Janssens, Laenens, Lahaye, Lansens, Larcier, Lefevre, Lejeune, Lenssen, Leterme, Maingain, Michel, Minne, Moerman Fientje, Peeters, Pelzer-Salandra, Philtjens, Picqué, Pieters Danny, Pieters Dirk, Pieters Trees, Poncelet, Schalck, Schauvliege, Schellens, Seghin, Smets André, Smets Tony, Somers, Talhaoui, Tant, Tavernier, Timmermans, Valkeniers, Van Apen, Van Campenhout, Vandenhove, Vanden Poel-Welkenhuysen, van der Hooft, Van der Maelen, Vandeuren, Van Eetvelt, Van Grootenbrulle, Van Hoorebeke, Vanhoutte, Vanoost, Van Parys, Van Peel, Van Rompuy, Vanvelthoven, van Weddingen, Van Weert, Verherstraeten, Verlinde, Viseur Jean-Jacques, Viseur Jean-Pierre, Wauters, Wauthier, Yerna.

Se sont abstenus - Hebben zich onthouden :

Personne - Niemand.

Vote nominatif n° 13 - Naamstemming nr. 13

Ont répondu oui - Voor hebben gestemd :

Les membres-De leden : Lefevre, Poncelet, Smets André, Viseur Jean-Jacques.

Ont répondu non - Tegen hebben gestemd :

Les membres-De leden : Ansoms, Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaine, Bartholomeeussen, Bonte, Borginon, Bourgeois, Brepoels, Burgeon, Cahay-André, Chabot, Chastel, Coenen, Collard, Coveliers, Creyf, Dardenne, De Block, Decroly, De Croo, Delizée, Denis, Depreter, Derycke, Desimpel, D'hondt Denis, D'Hondt Greta, Douifi, Drion, Eeman, Eerdeken, Erdman, Frédéric, Genot, Gerkens, Giet, Gilkinet, Goris, Grauwels, Harmegnies, Hendrickx, Herzet, Janssens, Laenens, Lahaye, Lansens, Larcier, Lejeune, Lenssen, Leterme, Maingain, Michel, Minne, Moerman Fientje, Peeters, Pelzer-Salandra, Philtjens, Picqué, Pieters Danny, Pieters Dirk, Pieters Trees, Schalck, Schauvliege, Schellens, Seghin, Smets Tony, Somers, Talhaoui, Tant, Tavernier, Timmermans, Valkeniers, Van Apen, Van Campenhout, Vandenhove, Vanden Poel-Welkenhuysen, van der Hooft, Van der Maelen, Vandeuren, Van Eetvelt, Van Grootenbrulle, Van Hoorebeke, Vanhoutte, Vanoost, Van Parys, Van Peel, Van Rompuy, Vanvelthoven, van Weddingen, Van Weert, Verherstraeten, Verlinde, Viseur Jean-Pierre, Wauters, Wauthier, Yerna.

Se sont abstenus - Hebben zich onthouden :

Les membres-De leden : Bouteca, Bultinck, De Man, Féret, Goyvaerts, Laeremans, Mortelmans, Schoofs, Sevenhans, Spinnewyn, Tastenhoye, Van den Broeck.

Vote nominatif n° 14 - Naamstemming nr. 14

Ont répondu oui - Voor hebben gestemd :

Les membres-De leden : Ansoms, Borginon, Bourgeois, Brepoels, Creyf, D'Hondt Greta, Hendrickx, Lefevre, Leterme, Pieters Danny, Pieters Dirk, Pieters Trees, Poncelet, Schauvliege, Smets André, Tant, Vandeuren, Van Eetvelt, Van Hoorebeke, Van Parys, Van Peel, Van Rompuy, Van Weert, Verherstraeten, Viseur Jean-Jacques.

Ont répondu non - Tegen hebben gestemd :

Les membres-De leden : Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaine, Bartholomeeussen, Bonte, Burgeon, Cahay-André, Chabot, Chastel, Coenen, Collard, Coveliers, Dardenne, De Block, Decroly, De Croo, Delizée, Denis, Depreter, Derycke, Desimpel, D'hondt Denis, Douifi, Drion, Eeman, Eerdeken, Erdman, Frédéric, Genot, Gerkens, Giet, Gilkinet, Goris, Grauwels, Harmegnies, Herzet, Janssens, Laenens, Lahaye, Lansens, Larcier, Lejeune, Lenssen, Maingain, Michel, Minne, Moerman Fientje, Peeters, Pelzer-Salandra, Philtjens, Picqué, Schalck, Schellens, Seghin, Smets Tony, Somers, Talhaoui, Tavernier, Timmermans, Valkeniers, Van Apen, Van Campenhout, Vandenhove, Vanden Poel-Welkenhuysen, van der Hooft, Van der Maelen, Van Grootenbrulle, Vanhoutte, Vanoost, Vanvelthoven, van Weddingen, Verlinde, Viseur Jean-Pierre, Wauters, Wauthier, Yerna.

Se sont abstenus - Hebben zich onthouden :

Les membres-De leden : Annemans, Bouteca, Bultinck, De Man, Féret, Goyvaerts, Laeremans, Schoofs, Sevenhans, Spinnewyn, Tastenhoye, Van den Broeck.

Vote nominatif n° 15 - Naamstemming nr. 15

Ont répondu oui - Voor hebben gestemd :

Les membres-De leden : Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaine, Bartholomeeussen, Bonte, Burgeon, Cahay-André, Chabot, Chastel, Coenen, Collard, Coveliers, Dardenne, De Block, De Croo, Delizée, De Meyer, Denis, Depreter, Derycke, Desimpel, D'hondt Denis, Douifi, Drion, Eeman, Eerdeken, Erdman, Frédéric, Genot, Gerkens, Giet, Gilkinet, Goris, Grauwels, Harmegnies, Henry, Herzet, Janssens, Laenens, Lahaye, Lano, Lansens, Larcier, Lejeune, Lenssen, Maingain, Michel, Minne, Moerman Fientje, Peeters, Pelzer-Salandra, Philtjens, Picqué, Schalck, Schellens, Seghin, Smets Tony, Somers, Talhaoui, Tavernier, Valkeniers, Van Aperen, Van Campenhout, Vandenhove, Vanden Poel-Welkenhuysen, van der Hooft, Van der Maelen, Van Grootenbrulle, Vanhoutte, Vanoost, Vanvelthoven, van Weddingen, Verlinde, Viseur Jean-Pierre, Wauters, Wauthier, Yerna.

Ont répondu non - Tegen hebben gestemd :

Les membres-De leden : Paque, Poncelet, Smets André, Viseur Jean-Jacques.

Se sont abstenus - Hebben zich onthouden :

Les membres-De leden : Annemans, Ansoms, Borginon, Bourgeois, Bouteca, Brepoels, Bultinck, Creyf, De Man, D'Hondt Greta, Féret, Goyvaerts, Hendrickx, Laeremans, Lefevre, Leterme, Mortelmans, Pieters Danny, Pieters Dirk, Pieters Trees, Schauvliege, Schoofs, Sevenhans, Spinnewyn, Tant, Tastenhoye, Van de Casteele, Van den Broeck, Vandeurzen, Van Eetvelt, Van Hoorebeke, Van Parys, Van Peel, Van Rompuy, Van Weert, Verherstraeten.

Vote nominatif n° 16 - Naamstemming nr. 16

Ont répondu oui - Voor hebben gestemd :

Les membres-De leden : Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaine, Bartholomeeussen, Barzin, Bonte, Burgeon, Cahay-André, Chabot, Chastel, Coenen, Collard, Coveliers, Dardenne, De Block, De Croo, Delizée, De Meyer, Denis, Depreter, Derycke, Desimpel, D'hondt Denis, Douifi, Drion, Eeman, Eerdeken, Erdman, Frédéric, Genot, Gerkens, Giet, Gilkinet, Goris, Grauwels, Harmegnies, Henry, Herzet, Janssens, Laenens, Lahaye, Lano, Lansens, Larcier, Lejeune, Lenssen, Maingain, Michel, Minne, Moerman Fientje, Peeters, Pelzer-Salandra, Philtjens, Picqué, Schalck, Schellens, Seghin, Smets Tony, Somers, Talhaoui, Tavernier, Valkeniers, Van Aperen, Van Campenhout, Vandenhove, Vanden Poel-Welkenhuysen, van der Hooft, Van der Maelen, Van Grootenbrulle, Vanhoutte, Vanoost, Vanvelthoven, van Weddingen, Verlinde, Viseur Jean-Pierre, Wauters, Wauthier, Yerna.

Ont répondu non - Tegen hebben gestemd :

Les membres-De leden : Lefevre, Paque, Poncelet, Smets André, Viseur Jean-Jacques.

Se sont abstenus - Hebben zich onthouden :

Les membres-De leden : Annemans, Ansoms, Borginon, Bourgeois, Bouteca, Brepoels, Bultinck, Creyf, De Man, D'Hondt Greta, Féret, Goyvaerts, Hendrickx, Laeremans, Leterme, Mortelmans, Pieters Danny, Pieters Dirk, Pieters Trees, Schauvliege, Schoofs, Sevenhans, Spinnewyn, Tant, Tastenhoye, Van de Casteele, Van den Broeck, Vandeurzen, Van Eetvelt, Van Hoorebeke, Van Parys, Van Peel, Van Rompuy, Van Weert, Verherstraeten.

PLENAIRE VERGADERING

SEANCE PLENIERE

INTERNE BESLUITEN

DÉCISIONS INTERNES

COMMISSIES

Samenstelling

Volgende wijzigingen werden door de PS-fractie voorgesteld :

COMMISSIE VOOR DE FINANCIEN

Vaste leden

De heer Jacques Chabot vervangen door de heer François Dufour.

COMMISSIE VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN, DE ALGEMENE ZAKEN EN HET OPENBAAR AMBT

Plaatsvervangers

De heer Jacques Chabot vervangen door de heer François Dufour.

COMMISSIONS

Composition

Les modifications suivantes ont été proposées par le groupe PS :

COMMISSION DES FINANCES

Membres effectifs

Remplacer M. Jacques Chabot par M. François Dufour.

COMMISSION DE L'INTERIEUR, DES AFFAIRES GENERALES ET DE LA FONCTION PUBLIQUE

Membres suppléants

Remplacer M. Jacques Chabot par M. François Dufour.

PLENAIRE VERGADERING**SEANCE PLENIERE****MEDEDELINGEN****COMMUNICATIONS****COMMISSIES****COMMISSIONS****Verslagen****Rapports**

Volgende verslagen werden ingediend :

namens de bijzondere commissie voor het Reglement en voor de Hervorming van de parlementaire werkzaamheden,

- door de heer Marc Van Peel, over de voorstellen tot wijziging van het Reglement (nr. 448/1);

namens de commissie voor de Herziening van de Grondwet en de Hervorming van de Instellingen,

- door mevrouw Zoé Genot, over :

. het ontwerp tot herziening van titel II van de Grondwet, om nieuwe bepalingen in te voegen die de bescherming van de rechten van het kind op morele, lichamelijke, geestelijke en seksuele integriteit verzekeren (overgezonden door de Senaat) (nr. 424/2);

. het voorstel van de dames Jacqueline Herzet en Pierrette Cahay-André tot herziening van titel II van de Grondwet, om nieuwe bepalingen in te voegen die de bescherming van de rechten van het kind op morele, lichamelijke, geestelijke en seksuele integriteit verzekeren (nr. 205/2).

Les rapports suivants ont été déposés :

au nom de la commission spéciale du Règlement et de la Réforme du travail parlementaire,

- par M. Marc Van Peel, sur les propositions de modification du Règlement (n° 448/1);

au nom de la commission de Révision de la Constitution et de la Réforme des Institutions,

- par Mme Zoé Genot, sur :

. le projet de révision du titre II de la Constitution en vue d'y insérer des dispositions nouvelles permettant d'assurer la protection des droits de l'enfant à l'intégrité morale, physique, mentale et sexuelle (transmis par le Sénat) (n°424/2);

. la proposition de Mmes Jacqueline Herzet et Pierrette Cahay-André de révision du titre II de la Constitution, en vue d'y insérer des dispositions nouvelles permettant d'assurer la protection des droits de l'enfant à l'intégrité morale, physique, mentale et sexuelle (n°205/2).

SENAAT**SÉNAT****Overgezonden wetsontwerpen****Projets de loi transmis**

Bij brief van 17 februari 2000 zendt de Senaat over, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, het niet-geëvoceerde wetsontwerp houdende wijziging van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging (nr. 226/4).

Par message du 17 février 2000, le Sénat transmet, en vue de la sanction royale, le projet de loi modifiant la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique; le Sénat ne l'ayant pas évoqué (n°226/4).

Bij brief van 17 februari 2000 zendt de Senaat over, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, het niet-geamendeerde wetsontwerp tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de Belgische nationaliteit (nr. 292/9).

Par message du 17 février 2000, le Sénat transmet, en vue de la sanction royale, le projet de loi modifiant certaines dispositions relatives à la nationalité belge; le Sénat ne l'ayant pas amendé (n°292/9).

Ter kennisgeving

Pour information

Aangenomen wetsontwerp

Bij brief van 17 februari 2000 meldt de Senaat dat hij in vergadering van die datum het wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 569 en 628 van het Gerechtelijk Wetboek heeft aangenomen (nr.293/6).

Ter kennisgeving

Projet de loi adopté

Par message du 17 février 2000, le Sénat fait connaître qu'il a adopté en séance de cette date le projet de loi modifiant les articles 569 et 628 du Code judiciaire (n°293/6).

Pour information

REGERING**Algemene uitgavenbegroting 1999**

In uitvoering van artikel 15 van de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit zendt de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie, bij brief van 17 februari 2000, een lijst over van herverdelingen der basisallocaties betreffende het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid.

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

GOUVERNEMENT**Budget général des dépenses 1999**

En exécution de l'article 15 des lois coordonnées sur la comptabilité de l'Etat, le vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale transmet, par lettre du 17 février 2000, un bulletin de redistributions d'allocations de base concernant le ministère de l'Emploi et du Travail.

Renvoi à la commission des Finances et du Budget

ARBITRAGEHOF**Beroepen tot vernietiging**

Met toepassing van artikel 76 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof geeft de griffier van het Arbitragehof kennis van :

- de beroepen tot gedeeltelijke vernietiging van de wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten, ingesteld door J. Adam en anderen; de beschikking tot samenvoeging van de zaak met rolnummer 1845 met de zaak met rolnummer 1786;

(rolnummers : 1786 en 1845)

- het beroep tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van de artikelen 405, § 3, 413quater, 427bis, 427ter en 427quater van het Gerechtelijk Wetboek, vervangen of ingevoegd door de wet van 7 mei 1999 tot wijziging, wat het tuchtrecht voor de leden van de rechterlijke orde betreft, van het Gerechtelijk Wetboek, ingesteld door J. Colpin en anderen;

(rolnummer : 1870)

- het beroep tot vernietiging van artikel 6 van de wet van 4 mei 1999 tot verbetering van de bezoldigingsregeling en van het sociaal statuut van de lokale verkozenen, ingesteld door F. Bourdon.

(rolnummer : 1872)

Ter kennisgeving

COUR D'ARBITRAGE**Recours en annulation**

En application de l'article 76 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie :

- les recours en annulation partielle de la loi du 13 mai 1999 portant le statut disciplinaire des membres du personnel des services de police, introduits par J. Adam et autres; l'ordonnance de jonction de l'affaire portant le numéro 1845 du rôle avec l'affaire portant le numéro 1786 du rôle;

(n°s du rôle : 1786 et 1845)

- le recours en annulation totale ou partielle des articles 405, § 3, 413quater, 427bis, 427ter et 427quater du Code judiciaire, remplacé ou inséré par la loi du 7 mai 1999, modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne le régime disciplinaire applicable aux membres de l'ordre judiciaire, introduit par J. Colpin et autres;

(n° du rôle : 1870)

- le recours en annulation de l'article 6 de la loi du 4 mai 1999 visant à améliorer le statut pécuniaire et social des mandataires locaux, introduit par F. Bourdon.

(n° du rôle : 1872)

Pour information

RESOLUTIES**Europees Parlement**

Bij brief van 15 februari 2000 zendt de secretaris-generaal van het Europees Parlement de tekst over van de door deze vergadering aangenomen resolutie over de bijeenroeping van de Intergouvernementele Conferentie.

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en naar het Adviescomité voor de Europese Aangelegenheden

Duitstalige Gemeenschapsraad

Bij brief van 15 februari 2000 zendt de voorzitter van de Duitstalige Gemeenschapsraad de resolutie over betreffende het toetreden van de "Freiheitliche Partei Österreichs" (FPÖ) tot de Oostenrijkse regering, aangenomen door de Raad tijdens zijn vergadering van 14 februari 2000.

Ingediend ter griffie en verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen

RÉSOLUTIONS**Parlement européen**

Par lettre du 15 février 2000, le secrétaire général du Parlement européen transmet le texte de la résolution, adoptée par cette assemblée, sur la convocation de la Conférence intergouvernementale.

Renvoi à la commission des Relations extérieures et au Comité d'avis chargé de Questions européennes

Conseil de la Communauté germanophone

Par lettre du 15 février 2000, le président du Conseil de la Communauté germanophone transmet la résolution relative à la participation du "Freiheitliche Partei Österreichs" (FPÖ) au gouvernement autrichien, adoptée par le Conseil au cours de sa réunion du 14 février 2000.

Dépôt au greffe et renvoi à la commission des Relations extérieures